

Migration och asylpolitik

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens skrivelse 2013/14:73 Migration och asylpolitik samt en motion som väckts med anledning av skrivelsen. Vidare behandlas ett stort antal motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2013 som rör asyl- och migrationsfrågor, bl.a. frågor om skyddsbehov, begreppet väpnad konflikt, könsrelaterad förföljelse, samarbetet inom EU, arbetskraftsinvandring, anhöriginvandring, verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut och visering.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden och föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

I ärendet finns 34 reservationer (S, SD och V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	9
Utskottets överväganden	10
Migrations- och flyktingpolitik	10
Könsrelaterad förföljelse	16
Människosmuggling	19
Det gemensamma europeiska asylsystemet	20
Uppehållstillstånd i andra fall	27
Arbetskraftsinvandring	31
Anhöriginvandring	45
Asylprocessen	51
Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut	55
Utvisning på grund av brott	64
Förvar	68
Visering	70
Reservationer	73
1. Flyktingpolitiken, punkt 1 (SD)	73
2. Flyktingpolitiken, punkt 1 (V)	74
3. Begreppet väpnad konflikt, punkt 2 (S, V)	75
4. Könsrelaterad förföljelse, punkt 3 (S)	75
5. Könsrelaterad förföljelse, punkt 3 (V)	76
6. Människosmuggling, punkt 4 (SD)	76
7. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (S)	77
8. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (V)	78
9. Synnerligen ömmande omständigheter, punkt 6 (S, V)	79
10. Synnerligen ömmande omständigheter, punkt 6 (SD)	79
11. Uppehållstillstånd i andra fall, punkt 7 (V)	80
12. Arbetskraftsinvandring, punkt 8 (S)	80
13. Arbetskraftsinvandring, punkt 8 (SD)	82
14. Arbetskraftsinvandring, punkt 8 (V)	83
15. Anhöriginvandring, punkt 9 (SD)	85
16. Anhöriginvandring, punkt 9 (V)	86
17. Försörjningskrav, punkt 10 (S)	86
18. Försörjningskrav, punkt 10 (SD)	87
19. Försörjningskrav, punkt 10 (V)	87
20. Uppskjuten invandringsprövning, punkt 11 (S)	88
21. Uppskjuten invandringsprövning, punkt 11 (V)	89
22. Asylprocessen, punkt 12 (S)	89
23. Asylprocessen, punkt 12 (SD)	90
24. Asylprocessen, punkt 12 (V)	90
25. Identitetskrav, punkt 13 (V)	91
26. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (S)	92
27. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (SD)	92

28. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (V)	93
29. Vård av unga och verkställighet, punkt 15 (S)	94
30. Vård av unga och verkställighet, punkt 15 (V)	95
31. Utvisning på grund av brott, punkt 16 (SD)	95
32. Förvar, punkt 17 (V)	96
33. Visering, punkt 18 (SD)	97
34. Visering, punkt 18 (V)	97
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	99
Skrivelsen	99
Följdmotionen	99
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013	99

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Flyktingpolitiken

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U272 av Anita Brodén (FP) yrkande 3,

2013/14:Sf10 av David Lång (SD) i denna del,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1 och 22,

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 11, 13, 15, 16 och 18,

2013/14:Sf371 av Lars Eriksson (S) och

2013/14:Sf390 av Maria Ferm och Mehmet Kaplan (båda MP) yrkande 4.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (V)

2. Begreppet väpnad konflikt

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 23 och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 8.

Reservation 3 (S, V)

3. Könrelaterad förföljelse

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U220 av Eva Flyborg (FP) yrkande 4,

2013/14:Sf218 av Stefan Svanström och Annika Eclund (båda KD),

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 20 och

2013/14:Sf376 av Börje Vestlund m.fl. (S) yrkandena 1, 2, 4 och 6.

Reservation 4 (S)

Reservation 5 (V)

4. Människosmuggling

Riksdagen avslår motion

2013/14:Sf385 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1–3.

Reservation 6 (SD)

5. Det gemensamma europeiska asylsystemet

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U203 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5,

2013/14:U297 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4, 5, 8 och 9,

2013/14:Sf349 av Robert Halef (KD) yrkandena 1 och 2,

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkandena 1 och 17 samt

2013/14:Sf392 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2.

Reservation 7 (S)

Reservation 8 (V)

6. Synnerligen ömmande omständigheter

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 27,

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14 och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 7.

Reservation 9 (S, V)

Reservation 10 (SD)

7. Uppehållstillstånd i andra fall

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 35,

2013/14:Sf229 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1 och 2,

2013/14:Sf270 av Maria Stenberg och Marie Nordén (båda S) och

2013/14:So249 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 21.

Reservation 11 (V)

8. Arbetskraftsinvandring

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 21–26, 28 och 29,

2013/14:Sk411 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkandena 10–13,

2013/14:Sf10 av David Lång (SD) i denna del,

2013/14:Sf211 av Boriana Åberg (M),

2013/14:Sf240 av Karin Granbom Ellison (FP) yrkandena 1–3,

2013/14:Sf251 av Hans Rothenberg och Lars Hjalmered (båda M),

2013/14:Sf257 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,

2013/14:Sf282 av Fredrick Federley (C),

2013/14:Sf295 av Lars Hjalmered (M),

2013/14:Sf296 av Lars Hjalmered (M),

2013/14:Sf323 av Marie Nordén (S),

2013/14:Sf324 av Roza Güclü Hedin och Carin Runeson (båda S),

2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–5,

2013/14:Sf328 av Isak From m.fl. (S),

2013/14:Sf329 av Katarina Köhler m.fl. (S),

2013/14:Sf333 av Börje Vestlund (S),

2013/14:Sf336 av Kerstin Lundgren (C),

2013/14:Sf348 av Johnny Skalin (SD),

2013/14:Sf352 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),

2013/14:Sf367 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),

2013/14:Sf368 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),

2013/14:Sf369 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 6,
 2013/14:A399 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14 och
 2013/14:A409 av Ylva Johansson m.fl. (S) yrkandena 23–26.

Reservation 12 (S)

Reservation 13 (SD)

Reservation 14 (V)

9. Anhöriginvandring

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf204 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 3,
 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 18 och 19,
 2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1,
 2013/14:Sf265 av Anders Sellström (KD) och
 2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 4, 6
 och 7.

Reservation 15 (SD)

Reservation 16 (V)

10. Försörjningskrav

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 17,
 2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2,
 2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5 samt
 2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 18.

Reservation 17 (S)

Reservation 18 (SD)

Reservation 19 (V)

11. Uppskjuten invandringsprövning

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10,
 2013/14:Sf253 av Johan Linander (C),
 2013/14:Sf288 av Désirée Pethrus (KD),
 2013/14:Sf307 av Edip Noyan (M),
 2013/14:Sf327 av Carina Ohlsson m.fl. (S),
 2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 19 och
 2013/14:So249 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 20.

Reservation 20 (S)

Reservation 21 (V)

12. Asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 20,
 2013/14:Ju434 av Kent Ekeroth och Thoralf Alfsson (båda SD)
 yrkande 9,
 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 14, 31 och 32,

2013/14:Sf289 av Désirée Pethrus (KD) och
2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 15.

Reservation 22 (S)

Reservation 23 (SD)

Reservation 24 (V)

13. Identitetskrav

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 12 och 13 samt

2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3.

Reservation 25 (V)

14. Verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 26,

2013/14:Sf204 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 5,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 24, 28, 29, 33
och 34,

2013/14:Sf381 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 2,

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 11 och

2013/14:Sf386 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1–3.

Reservation 26 (S)

Reservation 27 (SD)

Reservation 28 (V)

15. Vård av unga och verkställighet

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf204 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 4,

2013/14:Sf232 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde
(båda C),

2013/14:Sf242 av Irene Oskarsson (KD) och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 5.

Reservation 29 (S)

Reservation 30 (V)

16. Utvisning på grund av brott

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 13–19 och
24,

2013/14:Ju434 av Kent Ekeroth och Thoralf Alfsson (båda SD) yrkan-
dena 1–7 och

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 17.

Reservation 31 (SD)

17. Förvar

Riksdagen avslår motion

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 37–39.

Reservation 32 (V)

18. Visering

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:K379 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 7,

2013/14:U224 av Yilmaz Kerimo (S) yrkande 2,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 7 och 36,

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 9 och

2013/14:Sf361 av Abir Al-Sahlanı (C).

Reservation 33 (SD)

Reservation 34 (V)

19. Skrivelser

Riksdagen lägger skrivelse 2013/14:73 till handlingarna.

Stockholm den 3 april 2014

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Gunilla Nordgren (M), Gunvor G Ericson (MP), David Lång (SD), Eva Lohman (M), Annelie Karlsson (S), Emma Carlsson Löfdahl (FP), Christina Høj Larsen (V), Annika Eclund (KD) och Roger Lamell (S).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens skrivelse 2013/14:73 Migration och asylpolitik samt en motion som väckts med anledning av skrivelsen. Vidare behandlas ett flertal motionsyrkanden om asyl- och migrationsfrågor som väcktes under den allmänna motionstiden 2013.

En redovisning av motionerna finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Migrations- och flyktingpolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om asylrätt, förändringar av flyktingpolitiken och begreppet väpnad konflikt.

Jämför reservationerna 1 (SD), 2 (V) och 3 (S, V).

Gällande ordning

FN-konventionen från 1951 om flyktingars rättsliga ställning (Genèvekonventionen), som ratificerades av Sverige 1954, innehåller bl.a. en definition av vem som ska anses som flykting och föreskriver förbud mot avvísning eller utvisning av personer till ett land där de riskerar förföljelse eller till ett land där de inte åtnjuter trygghet mot att bli sända till ett land där de riskerar förföljelse. I konventionen definieras en flykting som en person som i anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning befinner sig utanför sitt hemland och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill begagna sig av hemlandets skydd.

Definitionen i 4 kap. 1 § utlänningslagen, förkortad UtL, av vem som är flykting har samma lydelse som i Genèvekonventionen, dock anges uttryckligen att denna rätt gäller oberoende av om förföljelsen utgår från landets myndigheter eller, om dessa inte kan antas bereda trygghet mot förföljelse, från enskilda. Dessutom omfattar flyktingbegreppet personer som förföljs på grund av kön eller sexuell läggning.

Med alternativt skyddsbehövande avses enligt 4 kap. 2 § UtL en utlännings som befinner sig utanför det land som han eller hon är medborgare i, därför att

1. det finns grundad anledning att anta att utlänningsen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt, och

2. utlänningsen inte kan, eller på grund av sådan risk som avses i 1 inte vill, begagna sig av hemlandets skydd.

Med övrig skyddsbehövande avses enligt 4 kap. 2 a § UtL en utlännings som befinner sig utanför det land han eller hon är medborgare i, därför att han eller hon

1. behöver skydd på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller

2. inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

Även när det gäller andra skyddsbehövande än flyktingar saknar det betydelse om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper de risker som har angetts eller om dessa myndigheter inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådana risker genom handlingar från enskilda.

Som flykting, alternativt skyddsbehövande eller övrig skyddsbehövande, anses även en person som är statslös och som av de uppräknade skälen befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare haft sin vanliga vistelseort. För den som är statslös flykting krävs dessutom att han eller hon inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, återvända till detta land.

Förutom flyktingar har alternativt skyddsbehövande och övriga skyddsbehövande som befinner sig i Sverige rätt till uppehållstillstånd. Upphållstillståndet ska vara permanent eller gälla i minst tre år. Tillstånd får dock vägras i vissa fall, t.ex. om flyktingen genom ett synnerligen grovt brott visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna i Sverige (5 kap. 1 § UtLL).

Upphållstillstånd ska som huvudregel ha sökts och beviljats före inresan i Sverige. Undantag görs emellertid för bl.a. den som söker uppehållstillstånd som flykting eller annan skyddsbehövande (5 kap. 18 § UtLL).

Skrivelsen

I skrivelsen redogörs för den svenska migrations- och asylopolitiken under perioden den 1 juli 2010–30 juni 2013.

Regeringens mål är att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet. Utifrån denna målsättning träffade regeringen och Miljöpartiet de Gröna i mars 2011 en ramöverenskommelse om den samlade migrations- och asylopolitiken.

Utvecklingen i omvärlden under de senaste åren har präglats av stor politisk och ekonomisk turbulens. Den mycket svåra situationen i Syrien och den ekonomiska krisen i Europa har varit två övergripande faktorer som påverkat migrationen till Sverige under den period som skrivelsen omfattar. Antalet personer som söker asyl i Sverige har ökat under 2000-talet. Under 2010 ansökte nästan 32 000 personer om asyl här, och 2011 var antalet drygt 29 600. Under 2012 ansökte närmare 44 000 personer om asyl i Sverige, vilket var det högsta antalet sedan kriget i forna Jugoslavien i början på 1990-talet.

Motionerna

Tomas Eneroth m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sf384 yrkande 8 ett tillkännagivande om behovet av att tydliggöra begreppet inre väpnad konflikt. Skiljelinjen mellan de två bestämmelserna om väpnad konflikt i 4 kap. 2 och 2 a §§ UtL är enligt motionärerna otydlig och svårtillämpbar.

I motion 2013/14:Sf371 av Lars Eriksson (S) begärs ett tillkännagivande om en översyn av lagstiftningen mot bakgrund av utvisningsärenden av kristna konvertiter. Motionären framhåller att trots att Europadomstolen har anfört att kristna konvertiter som flytt från Iran inte ska återsändas dit, har Sverige i vissa fall ändå gjort detta.

Maria Ferm och Mehmet Kaplan (båda MP) begär i motion 2013/14:Sf390 yrkande 4 ett tillkännagivande om principen om "non-refoulement". Motionärerna framhåller att Sverige har fått 19 anmärkningar av Förenta nationernas kommitté mot tortyr för att flyktingar återsänts till länder där de kunnat bli eller faktiskt blivit utsatta för tortyr. Sverige måste på ett bättre sätt värna principen om "non-refoulement".

I partimotion 2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begärs i yrkande 8 ett tillkännagivande om att ansökan om asyl i Sverige ska göras vid gränsen i samband med inresa. Om så inte sker ska personen i fråga inte få sitt ärende prövat utan genast avvisas eller utvisas. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att den som vistas illegalt i landet utan att söka asyl inte ska kunna få sin sak prövad utan ska avvisas omgående. Vidare begärs i yrkande 11 ett tillkännagivande om att asylsökande ska uppvisa handlingar som styrker deras identitet och nationalitet. Om handlingarna inte kan uppvisas anser motionärerna att den asylsökande inte ska ha rätt att få sitt asylärende prövat, utan han eller hon ska i stället genast avvisas. I yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om att asyl endast ska beviljas personer av två kategorier, dels de som uppfyller kriterierna i Genèvekonventionen, dels ett mindre antal kvotflyktingar enligt avtal med UNHCR. Därtill begärs i yrkande 15 ett tillkännagivande om att tillfälliga uppehållstillstånd ska vara regel och att möjligheten att utfärda permanenta uppehållstillstånd som ett mellansteg mellan tillfälligt uppehållstillstånd och svenskt medborgarskap ska avskaffas. I yrkande 16 begärs ett tillkännagivande om att tillfälliga uppehållstillstånd ska gälla för ett år i taget. Slutligen begärs i yrkande 18 ett tillkännagivande om att en person med uppehållstillstånd som visar sig ha besökt det land som han eller hon sagt sig vara på flykt från ska få uppehållstillståndet indraget och därefter utvisas.

I motion 2013/14:Sf10 i denna del begär David Lång (SD) ett tillkännagivande om behovet av en ansvarsfull migrationspolitik. Motionären anför att Sverige behöver en ansvarsfull migrationspolitik med en kraftigt minskad invandring så att de som redan har kommit hit får en ärlig chans att anpassa sig till det svenska samhället. Vidare behövs en human flyktingpolitik som fokuserar på mer hjälp i närområdena där hjälpen gör mest nytta.

Sverige bör även följa Dublinförordningen. Om Sverige skulle göra det skulle över 70 procent av alla asylsökande i Sverige återsändas till det första asyllandet.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sf220 yrkande 1 ett tillkännagivande om att det är av största vikt att stärka svenska myndigheters respekt för asyrrätten och Genèvekonventionen. Om inte de mänskliga rättigheterna respekteras för de människor som har minst möjligheter och resurser att föra sin talan kommer andra gruppers rättigheter att angräpas längre fram. I yrkande 22 begär motionärerna ett tillkännagivande om en sådan översyn av bestämmelsen om rätt till skydd som flykting i utlänningslagen att dess tolkning bringas i överensstämmelse med gällande internationell rätt. Svensk rätts krav på att risken för förföljelse endast ska beaktas om den är "sannolik" stämmer inte med flyktingkonventionen. Kravet bör i stället ligga mellan "sannolik" och "möjlig". I yrkande 23 begärs ett tillkännagivande om en översyn av bestämmelserna om skydd vid väpnad konflikt, urskillningslöst våld och svåra inre motsättningar, för att skyddet ska bli mer heltäckande. Motionärerna påpekar även att det råder stora oklarheter vad gäller tolkningen av bestämmelserna om internationellt skydd för den som flytt från bl.a. en väpnad konflikt och att en översyn av bestämmelsen krävs.

I motion 2013/14:U272 av Anita Brodén (FP) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att Sverige bör ta hänsyn till den rådande situationen för kristna minoriteter när asylärenden behandlas. Motionären påpekar att UNHCR i flera år har kritiserat bl.a. Sverige för tvångsutvisningar till Irak.

Utskottets ställningstagande

Av Migrationsverkets årsredovisning 2014 framgår att antalet asylsökande ökade från 44 000 år 2012 till drygt 54 000 föregående år, en ökning med 24 procent. Av dessa kom ca 16 300 från Syrien. Totalt avgjorda asylärenden under året var ca 56 700. År 2013 avgjordes ca 13 000 fler asylärenden än 2012.

Sverige är bundet av folkrättsliga förpliktelser inom såväl internationell flyktingrätt som mänskliga rättigheter i övrigt. Detta innebär att flyktingrättens olika delar alltid ska tillämpas. Till exempel får en asylsökande inte avvisas eller utvisas till ett land där hans eller hennes liv eller frihet hotas på grund av hans eller hennes ras, religion, nationalitet, tillhörighet till en viss samhällsgrupp, politisk åskådning eller minoritet (principen om "non-refoulement"). Utskottet kan konstatera att detta är en grundläggande princip som måste respekteras. Vidare konstaterar utskottet att utlänningslagens definition av vem som är flykting i princip överensstämmer med Genèvekonventionens men även tillförsäkrar andra skyddsbehövande en principiell rätt att få uppehållstillstånd i Sverige. Det gäller bl.a. den som inte kan återvända till sitt hemland på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller en miljökatastrof. Sverige erbjuder således skydd i större

utsträckning än internationella överenskommelser kräver. Denna politik har ett starkt stöd i riksdagen. Sverige är ett land som har en tradition av öppenhet mot omvärlden. Detta återspeglas också i den gällande asyllagstiftningen, som även bygger på internationella konventioner om mänskliga rättigheter som Sverige har tillträtt och är bundet av.

Med asyl förstås enligt utlänningslagen ett uppehållstillstånd som beviljas en flykting eller en alternativt skyddsbehövande. En sådan begränsning som föreslås i motion 2013/14:Sf314 (SD) yrkande 13 skulle enligt utskottet innebära bl.a. att alternativt skyddsbehövande i stort sett inte längre skulle kunna beviljas asyl. Enligt utskottet kan det inte komma i fråga att begränsa rätten till asyl vare sig för alternativt skyddsbehövande eller kvotflyktingar. Vidare är det enligt utskottets mening otänkbart och dessutom inhumant att införa ett krav på att en asylsökande ska ha giltiga identitets- och resehandlingar vid ankomsten till Sverige eller att ansökan om asyl ska göras vid den svenska gränsen för att inte avvisning eller utvisning ska ske utan föregående prövning. En sådan ordning skulle riskera att komma i konflikt med Sveriges internationella förpliktelser då den sökande mycket väl kan ha flyktingskäl och därmed en i princip ovillkorlig rätt till skydd. Av samma skäl är inte heller kravet att den som vistas här utan tillstånd ska direktavvisas godtagbart, då även en person som kommit in olovligt i Sverige kan ha flyktingskäl. Utskottet motsätter sig även ett införande av regler som innebär att personer som bedöms vara i behov av skydd inte ska kunna beviljas annat än tidsbegränsade uppehållstillstånd, och det undantagsvis, samt att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd endast ska gälla i ett år i taget. Vidare är utskottet inte heller berett att ställa sig bakom en ordning som innebär att den som besökt sitt forna hemland ska få sitt uppehållstillstånd indraget. Den som har fått ett permanent uppehållstillstånd i Sverige ska självfallet kunna återvända till hemlandet för besök när förhållandena där har förbättrats.

Motionerna 2013/14:390 (MP) yrkande 4, 2013/14:Sf10 (SD) i denna del, 2013/14:Sf314 (SD) yrkandena 8, 10, 11, 13, 15, 16 och 18 samt 2013/14:Sf220 (V) yrkandena 1 och 22 avstyrks med det anförda.

Som redovisas ovan kan såväl alternativt skyddsbehövande som övriga skyddsbehövande beviljas uppehållstillstånd på grund av att det i hemlandet pågår en yttre eller inre väpnad konflikt. Av regeringens proposition Genomförande av skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet (prop. 2009/10:31) kan utläsas att skillnaden mellan de båda bestämmelserna om väpnad konflikt är att skyddet enligt bestämmelsen om alternativt skyddsbehövande är snävare än det skydd som bestämmelsen om övrig skyddsbehövande ger. Bestämmelsen om alternativt skyddsbehövande ger skydd åt en civilperson som skulle utsättas för en verklig risk att drabbas av allvarligt och personligt hot mot liv och lem på grund av urskillningslöst våld vid ett återvändande. Dessutom krävs att det föreligger grundad anledning

att anta att utläningen vid ett återvändande skulle utsättas för en sådan verklig risk. När det gäller övrig skyddsbehövande ger bestämmelsen skydd åt den som behöver det på grund av en väpnad konflikt.

Migrationsöverdomstolen preciserade i ett vägledande avgörande den 6 oktober 2009 (MIG 2009:27) närmare vad som avses med ett tillstånd av inre väpnad konflikt i utlänningslagens mening. Enligt domstolen krävs att följande förutsättningar är uppfyllda. De svåra motsättningarna mellan befolkningsgrupperna ska innefatta utdragna och alltså pågående stridigheter mellan väpnade regeringsstyrkor och en eller flera andra organiserade väpnade grupper eller mellan två eller flera sådana grupper som strider mot varandra. Stridigheterna ska vara av sådan karaktär att de går utöver vad som kan klassas som inre oroligheter eller vad som endast utgör sporadiska eller isolerade våldshandlingar. Det ska vara utmärkande för civilbefolkningens situation att det våld som konflikten för med sig är urskillningslöst och så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson genom sin blotta närvaro skulle löpa en verklig risk att utsättas för ett allvarligt och personligt hot mot liv eller lem. Definitionen av begreppet väpnad konflikt bekräftades i en dom av Migrationsöverdomstolen den 24 november 2011 (MIG 2011:4).

Migrationsöverdomstolen har som praxisbildande instans avgjort ärenden till vägledning för domstolarna. Utskottet anser inte att det finns något skäl för riksdagen att ta initiativ till en översyn i syfte att därutöver tydliggöra skillnaderna mellan det skydd som bestämmelserna om alternativt skyddsbehövande respektive övrig skyddsbehövande ger en skyddsbehövande i händelse av yttre eller inre väpnad konflikt.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2013/14:Sf384 (S) yrkande 8 och 2013/14:Sf220 (V) yrkande 23.

När det gäller frågan om situationen för de kristna minoriteterna i Irak och Iran vill utskottet framhålla att flyktingar, alternativt skyddsbehövande och övriga skyddsbehövande som befinner sig i Sverige enligt utlänningslagen, har rätt till uppehållstillstånd här. Bedömningarna görs utifrån de individuella förutsättningarna i det enskilda fallet. Det är Migrationsverkets och migrationsdomstolarnas uppgift att ta ställning till om det finns skäl för uppehållstillstånd, t.ex. på den grunden att den asylsökande vid ett återvändande skulle löpa risk att utsättas för förföljelse, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling.

Utskottet vill tillägga att Migrationsverket på regeringens uppdrag den 1 juni 2012 redovisade sitt arbete med att vidareutveckla kompetensen i fråga om religiös tillhörighet. I redovisningen anges bl.a. att rättschefen under 2011 fattade beslut i form av ett rättsligt ställningstagande om den individuella prövningen av individer som tillhör minoriteter och andra grupper i Iran samt sur place-flyktingskap för individer ur denna grupp. Personer som tillhör en rad angivna grupper ska enligt ställningstagandet beaktas vid den individuella prövningen. I ett rättsligt ställningstagande från februari 2012 om religion som asylskäl inklusive konvertering, poäng-

teras behovet av att ha tillgång till korrekt och aktuell landinformation innan en utredning genomförs. Vidare lämnas rekommendationer för bedömningen av om grunderna för ansökan uppfyller kraven om förföljelse, varvid hänsyn även måste tas till att en person kan tillskrivas en religiös uppfattning som han eller hon inte har. Särskilt poängteras att den sökande inte ska behöva dölja sin religiösa tillhörighet om han eller hon inte väljer att göra det av personliga skäl. Enligt redovisningen ska ett omvärldsanalyscenter etableras och tematiska fördjupningar göras vid behov t.ex. vad gäller religion.

Med hänsyn till det nu anförda är utskottet inte berett att föreslå något tillkännagivande med anledning av motionerna 2013/14:Sf371 (S) och 2013/14:U272 (FP) yrkande 3. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Könsrelaterad förföljelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om flyktingstatus för hbt-personer.

Jämför reservationerna 4 (S) och 5 (V).

Skrivelsen

I regleringsbrevet för 2013 gav regeringen Migrationsverket i uppdrag att utveckla och redovisa metoder och verktyg för systematisk uppföljning av rättslig kvalitet i både avslags- och bifallsbeslut samt att redovisa hur myndigheterna arbetar för att säkerställa en likformig tillämpning av utlännings- och medborgarskapslagstiftningen i fråga om bl.a. asylärenden där sexuell läggning och könsidentitet åberopas.

Migrationsverket återrapporterade uppdraget den 14 juni 2013. Bland annat har en metod för systematisk kvalitetsuppföljning utvecklats. En rad åtgärder vidtas inom myndighetens olika delar för att säkerställa en enhetlig och hög kvalitet i handläggning och beslutsfattande. Det rör sig om både kvalitetssäkring i handläggningen och om uppföljning av enhetlighet. När det gäller arbetet med att säkerställa likformigheten i asylprövningen av ärenden där sexuell läggning och könsidentitet åberopas har bl.a. en särskild handläggningsordning inrättats där specialister som har genomgått ett anpassat kompetensutvecklingsprogram deltar i ärendehandläggningen.

Motionerna

I motion 2013/14:Sf376 av Börje Vestlund m.fl. (S) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att även transpersoner som förföljs i sitt hemland på grund av könsidentitet eller könsuttryck ska omfattas av Genèvekonventionens flyktingdefinition. Motionärerna framhåller att det inte ska råda

någon tvekan om att även transpersoner omfattas av flyktingdefinitionen. Därför bör lagstiftningen kompletteras på denna punkt. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om behovet av en tillämpning av hbt-personers skyddsskäl som står i bättre överensstämmelse med riksdagens beslut. Enligt motionärerna finns det stora brister i migrationsmyndigheternas syn på asylsökande hbt-personer, och dessa brister är direkt stötande för rättssäkerheten i många ärenden. Exempelvis gäller detta kunskapen om situationen för hbt-personer i deras hemländer. Vidare begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om bedömningen av hbt-skäl som framförs sent i asylprocessen. Motionärerna anför att en asylsökande som inte vågar berätta om sin sexuella läggning förrän sent i processen schablonmässigt anses som icke trovärdig. Detta rimmar illa med kravet på att en individuell bedömning ska göras och visar också på bristande insikt i den oftast svåra situation som många hbt-flyktingar befunnit sig i sitt hemland. Därtill begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om en utvärdering av hur bestämmelserna om hbt-flyktingars asylskäl tillämpas.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sf220 yrkande 20 ett tillkännagivande om att regeringen bör se till att utlänningslagen tillämpas i enlighet med lagstiftarens intentioner. Trots att utlänningslagen är tydlig vad gäller flyktingstatus för den som förföljs på grund av kön eller sexuell läggning förekommer det fortfarande att migrationsmyndigheterna utvisar hbtq-personer till t.ex. Iran, trots att det är klarlagt att människor avrättas där på grund av sin sexuella läggning. Vidare avslås asylansökningar av hbtq-personer med motiveringen att de tidigare dolt sin läggning i hemlandet och därför borde kunna fortsätta med det för att undgå förföljelse. Detta avviker enligt motionärerna från riksdagens intentioner med lagen.

I motion 2013/14:U220 av Eva Flyborg (FP) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om att våldtagna kvinnor som blir utfrusna från samhället bör kunna få status som flyktingar precis som personer som förföljs för sin tro, politiska åsikt eller sexuella läggning.

I motion 2013/14:Sf218 av Stefan Svanström och Annika Eclund (båda KD) begärs ett tillkännagivande om behovet av en uppföljning för att säkerställa att förföljelse på grund av kön, könsidentitet eller sexuell läggning ger flyktingstatus i enlighet med lagstiftarens intentioner. Enligt motionärerna tyder mycket på att intentionerna inte efterlevs på ett konsekvent och rättssäkert sätt.

Utskottets ställningstagande

I samband med att utskottet behandlade regeringens proposition 2005/06:6 Flyktingkap och förföljelse på grund av kön eller sexuell läggning klar gjorde utskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande 2005/06:SfU4 att begreppet kön avser såväl biologiskt som socialt kön. Utskottet välkomnade även propositionens ställningstagande att samtliga transpersoner kan

omfattas av begreppet kön men framhöll att det liksom för övriga asylsökande när det gäller samhällsgruppsrekvisitet krävs att förföljelsen har sin grund i just personens kön eller förhållningssätt till könsidentiteten.

Rättschefen vid Migrationsverket angav i ett rättsligt ställningstagande från den 12 oktober 2009 (RCI 04/2009) sammanfattningsvis att det inte är ovanligt att förföljelse på grund av homo- eller bisexuell läggning åberopas sent i en asylprocess eller först när avvisnings- eller utvisningsbeslutet har vunnit laga kraft. Om sexuell läggning åberopas först i en senare del av handläggningen eller processen av ett grundärende bör inte enbart detta faktum minska uppgiftens trovärdighet. Inte heller bör i allmänhet enbart det faktum att uppgiften åberopats först i ett verkställighetsärende minska uppgiftens trovärdighet.

Av ett annat rättsligt ställningstagande från den 13 januari 2011 (RCI 03/2011) framgår att Migrationsverket i sin bedömning inte får kräva att den person som gör sannolikt att han eller hon vid ett återvändande offentligt kommer att visa sin sexuella läggning i stället väljer ett diskret levnadssätt. Om personen själv anför att han eller hon kommer att välja ett diskret levnadssätt vid ett eventuellt återvändande, är den avgörande frågan vad orsaken till detta val är. Om orsaken är att det är så han eller hon önskar att leva eller socialt tryck, ska ansökan om asyl avslås. Om däremot orsaken är att han eller hon riskerar en konkret skyddsgrundande förföljelse ska detta godtas.

Av Migrationsverkets årsredovisning för 2013 framgår att Migrationsverket under 2013 införde ett nytt arbetssätt i prövningen av asylansökningar om det står klart eller finns indikationer på att den sökande är en hbt-person eller anför skäl relaterade till könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning. Detta innebär i korthet att särskilda hbt-specialister har utsetts – minst en på varje prövningsort – som ska delta i samtliga ärenden där hbt-skäl förekommer. Hbt-specialisterna har genomgått ett särskilt kompetensutvecklingsprogram med inslag av utbildning i normkritik, särskild utredningsmetodik m.m. Vidare har bl.a. hbt-frågor prioriterats i de introduktions- och grundutbildningar för nyanställda som genomförts under 2013.

Utskottet kan konstatera att var och en som söker asyl i Sverige får sitt skyddsbehov prövat i enlighet med skyddsgrunderna i utlänningslagen. Bedömningarna görs alltid utifrån de individuella förutsättningarna i det enskilda fallet. Migrationsverket och migrationsdomstolarna ska på de skäl som anförts och med det underlag som presenterats avgöra om det finns grund för uppehållstillstånd. När det gäller att ge vägledning för tillämpningen är det en fråga för Migrationsöverdomstolen i egenskap av praxisbildande instans.

Utskottet noterar vidare att Migrationsverket enligt regleringsbrevet för 2014 särskilt ska redovisa hur arbetet för rättslig kvalitet och likformig tillämpning i asylärenden där sexuell läggning och könsidentitet åberopas fortskrider samt hur erfarenheterna från utvecklingsarbetet på hbt-området har tagits till vara för att öka den rättsliga kvaliteten i verksamheten.

Mot bakgrund av vad som nu anförts avstyrker utskottet motionerna 2013/14:Sf376 (S) yrkandena 1, 2, 4 och 6, 2013/14:Sf220 (V) yrkande 20, 2013/14:U220 (FP) yrkande 4 och 2013/14:Sf218 (KD).

Människosmuggling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om människosmuggling.
Jämför reservation 6 (SD).

Gällande ordning

Enligt 20 kap. 8 § UtL döms den som uppsåtligen hjälper en utlänning att olovligen komma in i eller passera genom Sverige, en annan EU-stat eller Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein för människosmuggling till fängelse i högst två år. Om brottet är grovt döms till fängelse till lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen utförts mot ersättning, utgjort ett led i en verksamhet som avsett ett stort antal personer eller utförts under former som innebär livsfara för utlänningen eller annars utförts under hänsynslösa former. Är brottet ringa döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Enligt 20 kap. 9 § UtL döms den som i vinstsyfte planlägger eller organiserar en verksamhet som är inriktad på att främja att utlänningar reser till Sverige utan pass eller de tillstånd som krävs för inresa i Sverige för organiserande av människosmuggling till fängelse i högst två år. Är brottet grovt döms till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen innefattar ett systematiskt utnyttjande av utlänningars utsatta situation, eller innefattar livsfara eller annan hänsynslöshet gentemot utlänningarna. Är brottet ringa döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Motionen

I motion 2013/14:Sf385 av Kent Ekeröth (SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att den som smugglats in i Sverige som huvudregel ska få avslag på ansökan om uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige. Att smugglas genom hela Schengenområdet eller andra länder för att söka asyl i just Sverige är ett oetiskt sätt att kringgå Dublinförordningen. Att nekans uppehållstillstånd kan stävja och motverka människosmugglingen. I yrkandena 2 och 3 begärs tillkännagivanden om att skärpa straffen för människosmuggling och för organiserande av människosmuggling. För både människosmuggling och organiserande av människosmuggling bör minimi-

straffet vara ett års fängelse och maximistraffet höjas till fyra år. För grova fall bör minimistraffet höjas till två år och maximistraffet till åtta år. För fall som är ringa bör maximistraffet höjas till ett år.

Utskottets ställningstagande

Att en person som har tagit sig in i Sverige med hjälp av människosmugglare automatiskt skulle få avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd kommer i konflikt med Sveriges internationella förpliktelser, eftersom en person som kommit hit med hjälp av människosmugglare mycket väl kan ha flyktingskäl och därmed en i princip ovillkorlig rätt till skydd. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2013/14:Sf385 (SD) yrkande 1.

Av regeringens proposition Människosmuggling och tidsbegränsat uppehållstillstånd för målsägande och vittnen m.m. framgår att med hänsyn till den omfattning människosmuggling har fått under senare år och de allvarliga konsekvenser som den medför för såväl enskilda som samhället måste brottslighet av detta slag betraktas som allvarlig. Ett sätt för samhället att understryka det klandervärda i ett brott är att belägga det med kännbara påföljder. Regeringen föreslog därför att maximistraffet vid grov människosmuggling respektive grovt organiserande av människosmuggling skulle höjas till fängelse i högst sex år. Detta blev också riksdagens beslut (prop. 2003/04:35, bet. 2003/04:SfU6, rskr. 2003/04:164).

Utskottet har inte ändrat uppfattning vad gäller brottens straffvärde och avstyrker därmed motion 2013/14:Sf385 (SD) yrkandena 2 och 3.

Det gemensamma europeiska asylsystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om ett gemensamt europeiskt asylsystem, migrationspolitiken inom EU och återtagandavtal.

Jämför reservationerna 7 (S) och 8 (V).

Gällande ordning

Redan vid Europeiska rådets möte i Tammerfors 1999 enades medlemsstaterna i EU om målet att harmonisera den europeiska migrations- och asylpolitiken. Genom Haagprogrammet från 2004 beslutade medlemsländerna att utveckla ett gemensamt asylsystem. I Stockholmsprogrammet, som antogs i december 2009, angavs som målsättning att ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig status för personer som har rätt till skydd skulle införas.

De viktigaste rättsakterna som i en första etapp lades som grund för ett gemensamt asylsystem är Dublinförordningen, Eurodacförordningen, mottagandedirektivet, skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet.

Rättsakterna antogs under åren fram till 2005, och direktiven har där- efter genomförts i medlemsstaterna.

Som ett led i den fortsatta harmoniseringen presenterade kommissionen under 2008–2012 förslag till ändringar i dessa rättsakter. Förhandlingarna mellan Europeiska unionens råd (rådet) och Europaparlamentet avslutades i juni 2013. Samtliga omarbetade rättsakter ska vara genomförda i nationell rätt senast i mitten av 2015. Den omarbetade Dublinförordningen ska tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2014.

Den 18 juni 2010 trädde förordning (EU) nr 439/2010 om inrättande av ett europeiskt stödkontor för asylfrågor (Easo) i kraft. Stödkontoret, som inledde sin verksamhet våren 2011, hjälper medlemsstaterna att uppfylla sina europeiska och internationella skyldigheter att ge skydd åt människor i nöd. Stödkontoret fungerar också som ett centrum för sakkunskap i asylfrågor och ger stöd till medlemsstater vars asyl- och mottagningsystem är under särskilt tryck.

Skrivelsen

Utgångspunkten för EU:s samarbete kring migration och asyl är genomförandet av Stockholmsprogrammet, som antogs under det svenska ordförandeskapet 2009 och avser perioden 2010–2014. I programmet poängteras vikten av att etablera ett gemensamt asylförfarande och ett likvärdigt skydd i alla medlemsstater.

Skillnaderna mellan medlemsstaternas asylinströmning är märkbara och det sedan tidigare överenskomna regelverket tillämpas inte alltid på ett likartat sätt, vilket bidrar till en obalans när det gäller mottagandet av asylsökande. Regeringen eftersträvar ett fördjupat samarbete inom EU på asylområdet och ser etableringen av ett gemensamt europeiskt asylsystem som ett viktigt övergripande mål inom ramen för EU:s asylpolitik. Som ett led i harmoniseringen av asylpolitiken fortsatte arbetet med att omförhandla de rättsakter som utgör grunden för det gemensamma asylsystemet, och i juni 2013 hade samtliga omarbetade rättsakter antagits. Arbetet på EU-nivå kommer nu att fokusera på genomförandet av det gemensamma asylsystemet och praktiskt samarbete mellan medlemsstaterna.

Europeiska stödkontorets för asylfrågor (Easo) huvuduppgifter är att bidra till genomförandet av det gemensamma europeiska asylsystemet, stärka det praktiska samarbetet mellan medlemsstaterna i asylfrågor och ge ändamålsenligt operativt stöd till medlemsstater där asyl- och mottagnings-systemen är utsatta för särskilt tryck. Särskilt fokus de kommande åren kommer att ligga på att underlätta, samordna och stärka det praktiska sam-

arbetet mellan medlemsstaterna i asylfrågor i syfte att förbättra genomförandet av det gemensamma europeiska asylsystemet. Medlemsstater som utsätts för starkt migrationstryck kan ansöka om stöd från stödkontoret.

Rådets slutsatser i mars 2012 om en gemensam ram för verklig och konkret solidaritet med medlemsstater som är utsatta för särskilda påfrestningar till följd av blandade migrationsströmmar ger en översikt av vilka åtgärder som finns tillgängliga för att stärka solidariteten. Bland annat omnämns en mekanism för tidig varning i Dublinförordningen, stärkt samarbete mellan Easo och EU:s gemensamma gränskontrollbyrå Frontex, stärkt samarbete vid återvändande och förstärkt samarbete med ursprungs- och transitländer. Även direktivet om tillfälligt skydd (massflyktsdirektivet) betraktas som en solidaritetsåtgärd.

Kommissionens förslag till omarbetat asylprocedurdirektiv från 2011 syftade enligt kommissionen bl.a. till att åstadkomma ett effektivt och rättssäkert asylförfarande. Det omarbetade direktivet innehåller utökade och delvis nya krav på medlemsstaterna om tillgång till asylprocessen, utbildning av tjänstemän, information till de asylsökande, asylintervju, juridisk rådgivning, asylsökande som har behov av särskilda processuella garantier (t.ex. offer för tortyr), ensamkommande barn, tidsfrister för handläggningen av asylansökningar samt rätten att vid ett överklagande invänta besked från domstolen om verkställigheten ska avbrytas.

Det omarbetade skyddsgrundsdirektivet innebär att alternativt skyddsbehövande i större utsträckning ska jämföras med flyktingar i fråga om tillgången till de rättigheter som direktivet ger den som har beviljats skydd. Det omfattar även vissa ändringar och förtydliganden i bl.a. reglerna om aktörer som kan ge skydd mot förföljelse, internt flyktalternativ och skäl till förföljelse.

Genom den omarbetade Dublinförordningen införs bl.a. en mekanism för tidig varning, beredskap och krishantering. Mekanismen syftar främst till att hantera situationer där tillämpningen av Dublinförordningen skulle kunna äventyras på grund av problem i en medlemsstats asylsystem. Vidare innebär omarbetningen utökade och delvis nya krav på medlemsstaterna, bl.a. när det gäller reglerna om rättsmedel, personlig intervju, information, villkoren för förvar, personer i beroendeställning och ensamkommande barn.

Det omarbetade mottagandedirektivet innehåller bl.a. tydligare förvarsregler, förbättrade materiella mottagningsvillkor och möjlighet till ökat tillträde för asylsökande till arbetsmarknaden.

Den omarbetade Eurodacförordningen innehåller bl.a. nya tidsfrister för överföring av fingeravtryck, nya bestämmelser om dataskydd och bestämmelser som under vissa villkor ger nationella brottsbekämpande myndigheter och Europol åtkomst till uppgifter i Eurodac i syfte att förhindra, upptäcka eller utreda terroristbrott eller andra grova brott.

Enligt direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare ska tredjelandsmedborgare kunna få en särskild status efter fem års laglig vistelse i en medlemsstat (ställning som varaktigt bosatt). Flyktingar och alternativt skyddsbehövande har tidigare undantagits från direktivets tillämpningsområde. En ändring av direktivet innebär att även personer som har beviljats internationellt skydd kan beviljas ställning som varaktigt bosatt vilket bl.a. ger dem rätt till fri rörlighet inom EU.

Enligt folkrätten har alla stater en skyldighet att ta tillbaka sina medborgare. När det gäller EU-samarbetet har rådet gett kommissionen mandat att ingå återtagandeaftal med tredjeländer för att effektivisera återvändandearbetet. Dessa avtal förhandlas av kommissionen och beslutas av rådet och parlamentet. Återtagandeaftal har hittills slutits med Albanien, Bosnien och Hercegovina, Georgien, Hongkong, Macao, Makedonien, Moldavien, Montenegro, Pakistan, Ryssland, Serbien, Sri Lanka och Ukraina. Avtal med Kap Verde, Azerbajdzjan och Armenien förväntas träda i kraft under 2014. Kommissionen förhandlar även sedan länge med Marocko och Turkiet. Kommissionen har också fått mandat från rådet att ingå återtagandeaftal med Algeriet och Kina, men formella förhandlingar har ännu inte inletts.

Motionerna

Tomas Eneroth m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sf384 yrkande 1 ett tillkännagivande om ett gemensamt europeiskt asylsystem. Sverige måste under genomförandefasen vara en pådrivande kraft för en humanitär och kraftfull hållning som ger skydd och skapar stabilitet i en alltmer globaliserad värld. Asylsökande måste få en rättvis och rättssäker behandling, oavsett vilket EU-land de kommer till. Systemet måste även vara solidariskt där länderna gemensamt delar på ansvaret. Vidare begärs i yrkande 17 ett tillkännagivande om ett kraftfullt svenskt agerande inom EU för ett solidariskt mottagande av vidarebosatta på en hög nivå. Motionärerna anser att det är positivt med ett ökat kvotflyktningmottagande, och de ser även positivt på att frågan lyfts fram inom EU. Regeringen bör dock kraftfullare markera det gemensamma ansvarstagande som måste finnas inom EU.

Jonas Gunnarsson m.fl. (S) begär i motion 2013/14:U297 yrkande 4 ett tillkännagivande om förändringar av regelverket vad gäller rörlighet för samkönade par inom EU. Motionärerna framhåller att det är viktigt att hbt-personer som är EU-medborgare ska ha möjlighet att röra sig fritt inom EU och således både kunna studera och arbeta på samma villkor som övriga EU-medborgare. För att detta ska kunna ske krävs det att samkönade pars relationer och familjebildning erkänns inom samtliga medlemsstater, vilket inte görs i dag.

I kommittémotion 2013/14:Sf392 av Maria Ferm m.fl. (MP) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att värna om mänskliga fri- och rättigheter som en utgångspunkt för det svenska arbetet i migrationsfrågor och gränskontroll inom EU. Dessa rättigheter ska ha en väsentligt starkare ställning än i dag. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att arbeta för en mer human migrationspolitik i EU. Motionärerna anser att den som den är nu är djupt inhuman. Det ska således vara lättare att röra sig över gränser, och asylrätten måste respekteras. Huvudsyftet ska inte vara att stänga ute människor från EU utan att respektera mänskliga fri- och rättigheter. Direktiv, förordningar och annan lagstiftning ska därför bedömas utifrån den inverkan de får för enskilda individers rättigheter.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sf220 yrkande 4 ett tillkännagivande om att regeringen inom EU bör verka för att asyl- och flyktingpolitiken i grunden förändras så att den i framtiden bygger på respekt för mänskliga rättigheter och människors lika värde. Vidare begär motionärerna i yrkande 5 ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till att EU:s politik om återtagandeavtal förändras så att asylrätten inte inskränks. Motionärerna anser att tredjeländers myndigheter genom avtalen görs till agenter för EU när det gäller återtagande av de egna medborgarna från EU. Därtill begärs i yrkande 8 ett tillkännagivande om att regeringen i EU bör verka för att det nyligen antagna asylprocedurdirektivet ändras så att rätts säkerhetsgarantierna förbättras, inte försämras. Direktivet behöver arbetas om i grunden för att tillförsäkra de asylsökande hållbara rätts säkerhetsgarantier. I yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att regeringen även bör verka för att mottagandedirektivet rivs upp och görs till föremål för förnyade diskussioner utifrån kommissionens ursprungliga förslag från 2009. Motionärerna anför att direktivet bl.a. innebär att det blir tillåtet att helt avstå från att tillämpa direktivet och att det inte finns någon skyldighet att tillgodose asylsökandes grundläggande behov för överlevnad. Det krävs enligt motionärerna ett radikalt omarbetat och förbättrat innehåll när det gäller mottagandevillkoren för att de ska leva upp till FN:s konvention om de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna.

I partimotion 2013/14:U203 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begärs i yrkande 5 ett tillkännagivande om att Sverige bör agera i EU för att unionens migrationsarbete med länderna i Nordafrika och Mellanöstern ska ske med Genèvekonventionen och de mänskliga rättigheterna som grund. Enligt vad som anförts i motionen pressas länder i Nordafrika att införa en hårdare politik för att bekämpa migration. Denna politik är baserad på den europeiska modellen med gränskontroller, kriminalisering, frihetsberövande och utvisning. Detta innebär att EU:s gränskontroll förläggs till tredjeländers sjöterritorier.

I motion 2013/14:Sf349 av Robert Halef (KD) begärs i yrkandena 1 och 2 tillkännagivanden om att Sverige och EU bör samordna flyktinginsatser i större utsträckning och kraftfullt verka för att EU-länderna ska ta emot fler kvotflyktingar.

Utskottets ställningstagande

I Stockholmsprogrammet poängteras vikten av att etablera ett gemensamt asylförfarande och ett likvärdigt skydd i alla medlemsstater. Utskottet kan konstatera att samtliga omarbetade rättsakter på asylområdet hade antagits i juni 2013. Arbetet på EU-nivå kommer nu att fokusera på genomförandet av det gemensamma asylsystemet och praktiskt samarbete mellan medlemsstaterna.

I ett yttrande till justitieutskottet över Stockholmsprogrammet (yttr. 2008/09:SfU7y) framhöll utskottet bl.a. att rätten att söka asyl är grundläggande och att en EU-gemensam asylpolitik måste garantera var och en tillgång till rättssäkra skyddssystem och grunda sig på solidaritet mellan medlemsstaterna.

Utskottet, som anser att det övergripande målet måste vara att öka EU:s sammantagna kapacitet att ta emot asylsökande, vill se ett rättssäkert och öppet system som värnar möjligheten att söka asyl. Utskottet anser också att det är eftersträvänsvärt med ett fördjupat samarbete inom EU på asylområdet och ser etableringen av ett gemensamt europeiskt asylsystem som ett viktigt grundläggande mål inom ramen för EU:s asylpolitik. Asylsökande ska behandlas på ett likvärdigt sätt, oavsett vilken medlemsstat som har ansvaret för prövningen av asylansökan. Utskottet vill betona att alla medlemsstater måste leva upp till tidigare överenskommen EU-lagstiftning och att unionens migrationssamarbete ska ske med Genèvekonventionen och de mänskliga rättigheterna som grund. Utskottet kan konstatera att kommissionen har ett ansvar för att se till att EU-reglerna följs av medlemsstaterna, och vill framhålla vikten av att Sverige arbetar för att kommissionen ska fullgöra den uppgiften.

Utskottet anser att Sverige är och ska vara djupt engagerat i EU:s arbete med solidaritet med utsatta tredjelandsmedborgare. Tydligast görs det genom att Sverige verkar för vidarebosättning och för att alla 28 medlemsstater ska skaffa en kvot hos FN:s flyktingkommissariat UNHCR. Förutom vikten av att samtliga EU:s medlemsstater tar emot kvotflyktingar och ökar sina kvoter kan ett välfungerande, gemensamt europeiskt asylsystem leda till att fler personer som söker skydd i Europa får den hjälp som de behöver. Alla medlemsstater lever dock inte upp till sina förpliktelser.

Utskottet noterar att det i ramöverenskommelsen om migrationspolitik den 3 mars 2011 mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna bl.a. anges. att flera av EU:s medlemsstater i dag brister på ett oacceptabelt sätt i sin hantering av asylsökande och att Sverige verkar för att ge FN:s flyktingkommissariat UNHCR en framträdande roll.

Utskottet kan konstatera att kommissionen har mandat att ingå återtagandeavtal med tredjeländer för att effektivisera återvändandearbetet. Tanken med återtagandeavtal är att de ska bidra till en förbättrad hantering av återvändande för personer som bedömts sakna skyddsbehov och som ska avvisas eller utvisas till länder utanför EU. Återtagandeavtalen ingås för att reglera procedurer och ansvar för tredjeländer att återta sina medborgare och innebär ett utökat samarbete med ursprungsländer och transitländer.

Utskottet förutsätter att Sverige kommer att fortsätta att verka för en asyl- och migrationspolitik inom EU som tillgodoser höga rättssäkerhetskrav och som ger ett fullgott skydd för individer med behov av internationellt skydd, och konstaterar att målen med det gemensamma asylsystemet bl.a. är att alla medlemsstater ska erbjuda ett likvärdigt skydd och en ökad solidaritet mellan EU:s medlemsländer. Det innebär, som angetts ovan, att alla asylsökande ska få lika möjligheter och garanteras tillgång till rättssäkra skyddssystem, oavsett i vilket EU-land de söker asyl. Utskottet noterar att de omarbetade direktiven har förtydligats för att undvika att medlemsländerna tillämpar dem olika. Samtidigt hindras inte de enskilda medlemsstaterna från att ha en mer generös inställning än den som EU som helhet har i förhållande till den asylsökande.

Utskottet noterar slutligen att EU-kommissionen avser att undersöka möjligheterna för skyddad inresa i EU, vilket skulle göra det möjligt att få tillgång till asyلفörfarandet från länder utanför EU utan att behöva genomgå besvärliga resor till Europa.

Med det anförda avstyrks motionerna 2013/14:Sf384 (S) yrkandena 1 och 17, 2013/14:Sf392 (MP) yrkandena 1 och 2, 2013/14:Sf220 (V) yrkandena 4, 5, 8 och 9, 2013/14:U203 (V) yrkande 5 och 2013/14:Sf349 (M).

Det s.k. rörlighetsdirektivet (2004/38/EG), som genomförts i svensk rätt, reglerar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat. Begreppet familjemedlem i rörlighetsdirektivet omfattar även registrerade partner. Emellertid förutsätter likställandet i respektive nationell lagstiftning att den mottagande medlemsstaten behandlar registrerade partnerskap som likvärdiga med äktenskap. Utskottet har tidigare beklagat att en registrerad partner enligt direktivet inte generellt likställs med en make, senast i betänkande 2011/12:SfU10. Utskottet uttalade då förståelse för att lagstiftningsarbetet inom EU innebär att medlemsstaterna från tid till annan tvingas till kompromisser. Utskottet, som konstaterar att en registrerad partner till en unionsmedborgare för svenskt vidkommande ska räknas som familjemedlem enligt rörlighetsdirektivet, förutsätter att Sverige även fortsättningsvis verkar för att regelverket fullt ut görs icke-diskriminerande. Motion 2013/14:U297 (S) yrkande 4 avstyrks med det anförda.

Uppehållstillstånd i andra fall

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om begreppet synnerligen ömmande omständigheter, en bortre gräns i asylprocessen och att permanenta uppehållstillstånd ska avskaffas.

Jämför reservationerna 9 (S, V), 10 (SD) och 11 (V).

Gällande ordning

Enligt den s.k. portalparagrafen i 1 kap. 10 § UtL ska i fall som rör ett barn särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling och vad barnets bästa kräver i övrigt. När frågor om tillstånd enligt utlänningslagen ska bedömas och ett barn berörs av ett beslut i ärendet ska barnet enligt 1 kap. 11 § höras, om det inte är olämpligt. Vidare ska den hänsyn tas till det barnet har sagt som barnets ålder och mognad motiverar.

Enligt 5 kap. 6 § UtL får uppehållstillstånd, om det inte kan ges på någon annan grund, beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlännings situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska utlännings hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet särskilt beaktas. Barn får beviljas uppehållstillstånd även om de omständigheter som kommer fram inte har samma allvar och tyngd som krävs för att tillstånd ska beviljas vuxna personer.

Flyktingar, alternativt skyddsbehövande och övriga skyddsbehövande som befinner sig i Sverige, har i princip rätt till uppehållstillstånd. Ett uppehållstillstånd ska i dessa fall i regel vara permanent eller gälla i minst tre år (5 kap. 1 § UtL). Vidare kan tidsbegränsade uppehållstillstånd ges i vissa andra situationer, t.ex. på grund av anknytning till någon som är bosatt i Sverige, på grund av sjukdom eller för arbete, studier och besök.

Motionerna

Synnerligen ömmande omständigheter

Tomas Eneroth m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sf384 yrkande 7 ett tillkännagivande om att förändra begreppet synnerligen ömmande omständigheter i utlänningslagen till särskilt ömmande skäl samt att begreppet bör gälla generellt och inte bara för barn. Det nuvarande begreppet har enligt motionärerna kommit att tolkas alltför restriktivt.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2013/14:Sf314 yrkande 14 ett tillkännagivande om att undantagsvis utfärda tillfälliga uppehållstillstånd för personer som inte fullt ut lever upp till FN-konventionens krav men som av ytterst starka humanitära skäl ändå inte omedelbart kan återvända till sitt hemland, ett närliggande område eller första asylland.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sf220 yrkande 27 ett beslut om att ändra 5 kap. 6 § första stycket 1 UtIL. Motionärerna anför att tolkningen av begreppet synnerligen ömmande omständigheter är mycket restriktiv. Begreppet bör därför ändras till särskilt ömmande omständigheter.

Övriga motioner

I motion 2013/14:Sf270 av Maria Stenberg och Marie Nordén (båda S) begärs ett tillkännagivande om att betänketiden vid människohandel bör ses över. Motionärerna anser att det är problematiskt att betänketiden för offer för människohandel skiljer sig åt i länderna runt Östersjön och i Norden, och att detta försvårar ett fullgott samarbete vid bekämpningen av människohandel.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sf220 yrkande 35 ett tillkännagivande om ett införande av en borte gräns i asylprocessen. Motionärerna anser att en bestämmelse bör införas i utlänningslagen om att den som har ansökt om uppehållstillstånd och inte fått ett lagakraftgäande beslut inom 18 månader från ansökningsdagen ska beviljas uppehållstillstånd, om inte särskilda skäl talar emot det.

I kommittémotion 2013/14:So249 av Eva Olofsson m.fl. (V) begärs i yrkande 21 ett tillkännagivande om att kvinnor som medverkar i brottsutredningar om våldsbrott eller sexuella övergrepp ska beviljas tillfälligt uppehållstillstånd så länge förundersökningen eller domstolsprocessen pågår. Gömda kvinnor vågar annars inte anmäla förövaren.

Slutligen begärs i motion 2013/14:Sf229 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1 och 2 tillkännagivanden om kortare handläggningstider och om positiva beslut när enskilda drabbas negativt av långa handläggningstider. Motionären anser att regeringen bör se över hur handläggningstiderna för asylansökningar ska kunna bli kortare. Ambitionen har varit att handläggningstiderna ska vara högst tre månader. Detta är dock inte möjligt att uppnå utan tydliga incitament. När Migrationsverket eller någon annan myndighet inte klarar av att hantera ett ärende inom tre månader, och detta inte beror på att den enskilde har försvårat asylprocessen genom att inte samarbeta med myndigheten, bör den asylsökande få ett positivt beslut.

Utskottets ställningstagande

Synnerligen ömmande omständigheter

Genom 2005 års utlänningslag ersattes bestämmelsen om uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl i 1989 års utlänningslag av en möjlighet att ge uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter. Vid prövningen ska en samlad bedömning göras, särskilt av den sökandes hälsotillstånd och anpassning till Sverige och situationen i hemlandet. När det gäller prövningen av ärenden som rör barn är syftet med bestämmelsen

att mildra tidigare praxis så att portalparagrafen om barnets bästa får det genomslag som avsågs redan när den infördes. Bestämmelsen är avsedd att vara en undantagsbestämmelse för de situationer som inte omfattas av någon av huvudgrunderna för uppehållstillstånd.

Utvärderingsutredningen påpekade i sitt slutbetänkande Den nya migrationsprocessen (SOU 2009:56) att en kartläggning av tillämpningen av bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter föreföll motiverad, eftersom det från flera håll hade framförts att bedömningen av vissa omständigheter vid tillståndsprövningen hade skärpts i den nya ordningen. I departementspromemorian Synnerligen ömmande omständigheter och verkställighetshinder – en kartläggning av tillämpningen (Ds 2011:14) anges bl.a. att det inte går att ge ett klart besked på den generella frågan om ifall de olika slags omständigheter som kan vägas in i den samlade bedömningen måste vara av mer ömmande art för att leda till uppehållstillstånd enligt den nuvarande bestämmelsen i 5 kap. 6 § UtIL än vad som krävdes för motsvarande omständigheter vid en prövning vid olika tidpunkter före den 31 mars 2006. Vidare anges att kartläggningen inte ger stöd för någon annan slutsats än att domstolarna vid sina bedömningar har följt motivuttalanden och Migrationsöverdomstolens praxis och att tillämpningen vid de tre migrationsdomstolarna varit enhetlig.

Regeringen och Miljöpartiet de gröna har kommit överens om att bestämmelsen i utlänningslagen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter ska mildras när det gäller barn. I budgetpropositionen för 2014 anges att bestämmelsen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter bör ändras så att uttrycket ”synnerligen ömmande” endast är tillämpligt i asylärenden som rör vuxna och att uttrycket ”särskilt ömmande” används för barn. Regeländringen planeras träda i kraft den 1 juli 2014. Utskottet noterar att proposition 2013/14:216 om särskilt ömmande omständigheter har lämnats in till riksdagen den 3 april 2014.

Utskottet, som välkomnar förslaget, anser inte att något tillkännagivande med anledning av motionerna bör göras. Motionerna 2013/14:Sf384 (S) yrkande 7 och 2013/14:Sf220 (V) yrkande 27 avstyrks därmed. Även motion 2013/14 (SD) yrkande 14 avstyrks med det anförda.

Övriga motioner

I direktiv 2004/81/EG om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och som samarbetar med de behöriga myndigheterna anges i artikel 6.1 att en medlemsstat ska se till att de berörda tredjelandsmedborgarna tillförsäkras en betänketid som ger dem möjlighet att återhämta sig och komma över inflytandet från förövarna av brotten så att de kan fatta ett välgrundat beslut om att samarbeta med de behöriga myndigheterna. Betänketidens varaktighet och startpunkt ska fastställas i enlighet med den nationella lagstiftningen.

Utskottet noterar även att det i Europarådskonventionen om åtgärder mot människohandel har införts en minimitid på 30 dagar för betänketid för offer för människohandel.

Vid genomförandet av nämnda direktiv föreslogs ändringar bl.a. i 5 kap. 15 § Utll. Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om minst sex månader ska kunna ges till en utlänning som vistas här, om det behövs för att förundersökning eller huvudförhandling i brottmål ska kunna genomföras och om vissa förutsättningar är uppfyllda, t.ex. att utlänningen klart har visat sin vilja att samarbeta med de brottsutredande myndigheterna. Upphållstillståndet får förlängas. Om utlänningen vill ha betänketid för att återhämta sig och för att kunna ta ställning till om han eller hon vill samarbeta med de brottsutredande myndigheterna kan ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om 30 dagar meddelas. Upphållstillståndet får förlängas om det av särskilda skäl finns behov av en längre betänketid.

Utskottet konstaterar att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om minst sex månader kan ges till en utlänning som vistas här, om det behövs för att förundersökning eller huvudförhandling i brottmål ska kunna genomföras. Det tidsbegränsade uppehållstillståndet kan förlängas vid behov. Med det anförda kan motion 2013/14:So249 (V) yrkande 21 anses åtminstone delvis tillgodosedd och avstyrks därmed.

Vidare konstaterar utskottet att betänketiden om 30 dagar med möjlighet till förlängning om det finns särskilda skäl, t.ex. om utlänningen behöver längre tid för att återhämta sig, innebär en rimlig avvägning mellan de polisiära behov som en förundersökning kan kräva och hänsynen till brottsoffren och står i överensstämmelse med nämnda direktiv och konvention. Motion 2013/14:270 (S) avstyrks därmed.

Av Migrationsverkets årsredovisning för 2014 framgår att antalet asylsökande ökade från 44 000 år 2012 till drygt 54 000 föregående år en ökning med 24 procent. Totalt avgjorda asylärenden under 2013 var ca 56 700, och den genomsnittliga handläggningstiden var 122 dagar.

Utskottet noterar att handläggningstiden har ökat under 2013, men även att antalet asylärenden har ökat med 24 procent. För att korta handläggningstiderna i landets tre migrationsdomstolar beslutades i maj 2012 att en fjärde migrationsdomstol skulle inrättas i Luleå. Den 1 oktober 2013 påbörjades verksamheten i Luleå.

Utskottet kan inte ställa sig bakom en ordning som innebär att ett uppehållstillstånd skulle kunna beviljas utan en individuell prövning i det enskilda fallet. Om något annat än de individuella skälen tillåts avgöra om uppehållstillstånd ska beviljas eller inte skulle det innebära att asylprocessen skulle styras av icke förutsägbara faktorer eller omständigheter. Mot bakgrund av detta är det enligt utskottet otänkbart att t.ex. en lång handläggningstid eller att viss tid förflutit sedan ärendet anhängiggjordes automatiskt skulle ge rätt till uppehållstillstånd i Sverige.

Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 2013/14:Sf220 (V) yrkande 35 och 2013/14:Sf229 (M).

Arbetskraftsinvandring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om arbetsgivaransvaret, efterkontroller, sanktionsmöjligheter och arbetstillstånd för studenter m.fl.

Jämför reservationerna 12 (S), 13 (SD) och 14 (V).

Gällande ordning

En utlänning som ska arbeta i Sverige på grund av en anställning här eller utomlands ska enligt 2 kap. 7 § UtL ha ett arbetstillstånd. Kravet på arbetstillstånd gäller dock inte medborgare i de nordiska länderna, utländska medborgare som har permanent uppehållstillstånd i Sverige, EU/EES-medborgare, medborgare i Schweiz och tredjelandsmedborgare med ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat samt familjemedlemmar. Vidare gäller kravet på arbetstillstånd inte studenter och doktorander som har uppehållstillstånd för studier på högskolenivå, gästforskare som beviljats särskilt uppehållstillstånd för forskning eller asylsökande som är undantagna från kravet på arbetstillstånd. Det finns också undantag för vissa yrkeskategorier som ska arbeta enbart en kortare tid i Sverige.

De nuvarande reglerna om arbetskraftsinvandring trädde i kraft den 15 december 2008. Den s.k. myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen upphörde därmed. I stället är det arbetsgivarens bedömning av behovet av arbetskraft som är utgångspunkten vid handläggningen av ärenden om arbetstillstånd.

Enligt 6 kap. 2 § UtL får arbetstillstånd ges till en utlänning som har erbjudits en anställning om anställningen gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig. Vidare ska lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte vara sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen.

Av de åtaganden som Sverige har gjort inom EU följer bl.a. att det egna landets befolkning och befolkningen i övriga EU/EES och Schweiz ska ha företräde till befintliga arbetstillfällen. Arbetstillstånd ska därför kunna beviljas under förutsättning att principen om gemenskapsföreträde respekteras. Beslut om arbetstillstånd meddelas av Migrationsverket, som ska kontrollera att gemenskapsföreträdet respekteras och pröva att de erbjudna anställningsvillkoren inte är sämre än vad som gäller för arbetstare som redan är bosatta i Sverige.

Ett arbetstillstånd får enligt 6 kap. 2 a § UtL inte ges för en längre tid än två år eller avse en längre tid än anställningstiden. Den sammanlagda tillståndstiden får inte vara längre än fyra år. Arbetstillståndet ska knytas till en viss arbetsgivare och avse ett visst slag av arbete. Efter en sammanlagd tillståndstid om två år ska tillståndet endast knytas till ett visst slag av arbete.

Ett permanent uppehållstillstånd får enligt 5 kap. 5 § UtIL beviljas en utlänning som under de senaste fem åren har haft uppehållstillstånd för arbete i sammanlagt fyra år.

En utlänning vars asylansökan har avslagits genom ett lagakraftvunnet beslut ska enligt 5 kap. 15 a § första stycket UtIL kunna beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete utan att han eller hon först behöver lämna landet, s.k. spårbyte. Det krävs att sökanden har haft en anställning i minst sex månader. Anställningen ska vidare ha en varaktighet om minst ett år från ansökningsstillfället och uppfylla de allmänna förutsättningarna för arbetstillstånd, t.ex. att lönen inte får vara sämre än vad som följer till svenska kollektivavtal. Även en familjemedlem till en sådan person ska kunna beviljas uppehållstillstånd utan att först behöva lämna landet.

I 6 a kap. UtIL finns regler om EU-blåkort som innebär att en utlänning som erbjudits en högkvalificerad anställning i Sverige om minst ett år ska, om vissa villkor är uppfyllda, beviljas ett uppehålls- och arbetstillstånd.

En utlänning som uppsåtligt eller av oaktsamhet har anställning eller bedriver verksamhet som kräver arbetstillstånd utan att ha ett sådant tillstånd döms enligt 20 kap. 3 § UtIL till böter. Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet har en utlänning i sin tjänst fastän utlänningen inte har arbetstillstånd döms enligt 20 kap. 5 § UtIL till böter eller, när omständigheterna är försvårande, till fängelse i högst ett år. Enligt 20 kap. 12 § ska en fysisk eller juridisk person som har en utlänning i sin tjänst fastän utlänningen inte har arbetstillstånd betala en särskild avgift oavsett om ansvar utkrävs enligt 5 §. Avgiften tillfaller staten. För varje utlänning utgör avgiften hälften av det prisbasbelopp som gällde när överträdelsen upphörde. Om överträdelsen har pågått under en längre tid än tre månader utgör avgiften för varje utlänning ett helt prisbasbelopp. Avgiften får sättas ned eller efterskänkas helt, om särskilda skäl talar för det.

En utlänning som har för avsikt att studera i Sverige och som har antagits till högskoleutbildning (gäststuderande) ska enligt 4 kap. 5 § utlänningsförordningen (2006:97) beviljas uppehållstillstånd för studietiden om han eller hon har sin försörjning under studietiden och sin återresa tryggad genom egna medel, stipendium eller på något annat liknande sätt. Vidare ska den studerande ha en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige och inte vara ett hot mot bl.a. allmän ordning och allmän säkerhet.

Den som beviljas uppehållstillstånd för studier vid universitet och högskola har rätt att arbeta under studietiden, utan krav på arbetstillstånd. När studierna är avslutade upphör uppehållstillståndet och därmed också rätten att arbeta. För internationella studenter som har slutfört studier motsvarande 30 högskolepoäng eller fullföljt en termin som student vid forskarutbildning finns enligt 5 kap. 18 andra stycket 8 UtIL en möjlighet att, innan giltighetstiden för uppehållstillståndet för studier har löpt ut, från Sverige ansöka om uppehålls- och arbetstillstånd.

Medföljande familjemedlemmar till utländska studenter kan få uppehållstillstånd i Sverige, men inte arbetstillstånd. En s.k. medföljare kan enbart arbeta under vistelsetiden om han eller hon själv uppfyller förutsättningarna för att få tillstånd som arbetskraftsinvandrare. Doktorander vid högskola eller universitet får enligt nuvarande praxis uppehållstillstånd som studenter även om de parallellt med sina studier i många fall har en anställning.

Skrivelsen

Under 2010 beviljades 13 612 personer från tredjeländ arbetstillstånd. Åren 2011 och 2012 var motsvarande antal 14 722 respektive 16 543. Perioden januari–juni 2013 beviljades 10 211 arbetstillstånd. Majoriteten av de sökande är män. Under 2012 var 82 procent av dem som ansökte om arbetstillstånd i Sverige män. Fördelningen var ungefär densamma under 2010 och 2011. I vissa yrkesgrupper, exempelvis inom byggbranschen och medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske är andelen män högre än 90 procent. Endast inom yrkeskategorierna vård och omsorg, frisörer och grundskollärare är andelen kvinnor högre än för män eller 60 procent av de sökande.

OECD publicerade i december 2011 en omfattande rapport om den svenska reformen för arbetskraftsinvandring som bekräftar att reglerna fungerar väl, även om vissa justeringar kan behövas. OECD rekommenderade bl.a. att kontrollen av efterlevnaden av de erbjudna anställningsvillkoren förbättras. Enligt regeringen har en rad åtgärder för att upptäcka och motverka missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring redan vidtagits, bl.a. Migrationsverkets skärpta kontroller inom vissa branscher. Vidare pågår inom Regeringskansliet ett arbete med förslag till ytterligare åtgärder för att upptäcka och stoppa missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring.

I Stockholmsprogrammet konstateras att arbetskraftsinvandring kan bidra till en ökad konkurrenskraft och ekonomisk utveckling i EU. Som ett led i skapandet av en gemensam politik för arbetskraftsinvandring har två direktiv antagits på arbetskraftsinvandringsområdet (direktivet om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning och direktivet om ett enda ansökningsförfarande för vissa uppehålls- och arbetstillstånd). Vidare presenterade kommissionen, i juli 2010 förslag till direktiv om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern överföring av personal och förslag till direktiv om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsonganställning. Kommissionen presenterade i mars 2013 även ett direktivförslag om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, elevutbyte, avlönad och oavlönad yrkesutbildning, volontärarbete och au pair-arbete.

Motionerna

Frågor om arbetskraftsinvandring

Tomas Eneroth m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sf384 yrkande 6 i denna del ett tillkännagivande om behovet av att utöka kvalificeringsperioden för permanent uppehållstillstånd. Förslaget i slutbetänkandet Cirкуляр migration och utveckling (SOU 2011:28), som innebär att den som har haft uppehållstillstånd för arbete under fyra av de senaste åtta åren ska få permanent uppehållstillstånd, bör genomföras.

Leif Jakobsson m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sk411 yrkande 10 ett tillkännagivande om att det avtal som ligger till grund för Migrationsverkets beslut om arbetstillstånd måste göras rättsligt bindande som miniminivå. I samma motion yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket bör ges i uppdrag att kontrollera att de villkor som uppgetts gälla för arbetskraft från länder utanför EU verkligen följs.

Ylva Johansson m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:A409 yrkande 23 ett tillkännagivande om åtgärder mot exploatering av migrerad arbetskraft. Reglerna om arbetskraftsinvandring är konstruerade för svenska arbetsgivare men innehåller inga verktyg för att Migrationsverket ska kunna försäkra sig om seriositeten bakom ett arbetserbjudande och att arbetsgivaren inte har t.ex. skatteskulder. I samma motion yrkande 24 begärs ett tillkännagivande om att ge Migrationsverket i uppdrag att följa upp ansökningar om arbetstillstånd och säkerställa att rätt avtal gäller och att inbetalda skatter och avgifter motsvarar den lön som arbetsgivaren uppgett. Vidare anser motionärerna att ett avtal ska vara rättsligt bindande.

I motion 2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att migrerande arbetstagares rättsliga ställning måste stärkas genom att arbetsplatserbjudandet blir civilrättsligt bindande. I samma motion yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket bör få ett utökat uppdrag att utföra förhands- och efterkontroller av att utbetald lön och skatt följer anställningsavtalet. I yrkande 4 begär motionärerna ett tillkännagivande om att arbetstagare som träder fram och söker hjälp inte ska riskera utvisning.

I motion 2013/14:Sf333 av Börje Vestlund (S) begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket ska göra efterkontroller av att de villkor som uppgetts i beslutet också har uppfyllts. Facket följer, bevakar och förhandlar på en fungerande arbetsmarknad. När det inte fungerar åligger det samhället att ta sitt ansvar.

I motion 2013/14:Sf367 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att arbetstagare som träder fram och berättar om missförhållanden inte ska riskera utvisning.

I motion 2013/14:Sf368 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att arbetstillstånd endast ska kunna beviljas för juridiskt bindande anställningserbjudanden.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2013/14:A399 yrkande 14 ett tillkännagivande om behovsprövad arbetskraftsinvandring. Motionärerna motsätter sig inte arbetskraftsinvandring men vänder sig mot den fria, icke behovsprövade arbetskraftsinvandring av lågutbildad arbetskraft som skapar ett överutbud på arbetskraft och som leder till lönedumpning och omänskliga arbetsförhållanden. En behovsprövad arbetskraftsinvandring som grundar sig på brist på arbetskraft i högkvalificerade yrken är dock tänkbar.

I motion 2013/14:Sf10 i denna del av David Lång (SD) begärs ett tillkännagivande om behovet av en ansvarsfull migrationspolitik. Motionären anser att det behövs en behovsprövad arbetskraftsinvandring som inte sätter mer press på den inhemska arbetsmarknaden.

I motion 2013/14:Sf348 av Johnny Skalin (SD) begärs ett tillkännagivande om ett poängsystem för beviljande av uppehållstillstånd baserat på kriterier byggda på individens möjligheter att på ett gott sätt ta del av det svenska samhället.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sk376 yrkande 21 ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med lagförslag om att arbetsgivare ska vara skyldiga att bifoga ett bindande anställningsavtal till ansökan om arbetstillstånd. En arbetstagare som erbjuds sämre lön än utlovats kan välja mellan att acceptera lönen eller att vända sig till myndigheterna och klaga. I sistnämnda fall utvisas arbetstagaren. Förslagen i promemorian Åtgärder mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring (Ds 2013:57) om straffsanktioner kommer enligt motionärerna inte att ändra på detta. I samma motion yrkande 22 begärs ett tillkännagivande om riktlinjer för arbetskraftsinvandring. Arbetsförmedlingens riktlinjer om att det inte får uppstå en koncentration till arbetsplatser där svårigheter att rekrytera kan hänga samman med t.ex. lönesättning bör tillämpas även av Migrationsverket. I yrkande 24 begärs ett tillkännagivande om restriktivitet med arbetstillstånd i de fall anställningen inte avser heltidsarbete. Ju kortare arbetstid enligt anställningsavtalet, desto större risk att arbetsgivaren kräver obetald övertid eller betalar en del av lönen svart. I yrkande 25 begärs ett tillkännagivande om att den som beviljats arbetstillstånd hos en arbetsgivare som har brutit mot anställningsavtalet bör få stanna i Sverige för att söka ny anställning hela tillståndstiden ut. I yrkande 26 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till ett utökat samarbete mellan berörda myndigheter och partsorganisationer på arbetsmarknaden för att bekämpa och beivra människohandel kopplad till arbetskraftsinvandring. I yrkandena 28 och 29 begär motionärerna tillkännagivanden om att regeringen bör återkomma med lagförslag om att papperslösa som försörjer sig genom att arbeta ska avkriminaliseras och att de ska kunna få skadestånd för kränkande behandling.

I motion 2013/14:Sf251 av Hans Rothenberg och Lars Hjalmered (båda M) begärs ett tillkännagivande om att överväga en förenklad migrationsprövning för utländska anställda som vistas tillfälligt i Sverige. Enligt motionärerna uppstår det svårigheter när multinationella företag vill flytta anställda inom koncernen.

I motion 2013/14:Sf257 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att underlätta för arbetskraftsinvandring. En översyn bör göras vad gäller möjligheten för personer utanför EU/EES att under en begränsad tid vistas i Sverige för att söka ett lämpligt arbete om den arbetssökande kan försörja sig själv. I samma motion yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om invandring av kvalificerad arbetskraft. Regeringen bör se över möjligheten att införa ett system liknande det danska Greencard scheme för att låta kvalificerad arbetskraft från länder utanför EU/EES vistas i Sverige under begränsad tid för att söka arbete. I yrkande 3 begär motionären ett tillkännagivande om att underlätta byte från asylansökan till ansökan om uppehållstillstånd enligt reglerna för arbetskraftsinvandring. Det är enligt motionären få som får uppehållstillstånd som arbetskraftsinvandrare vid byte av kö. Det beror delvis på att många har fått återreseförbud i samband med beslutet om avslag på asylansökan. Samma regler bör gälla för den som önskar byta kö som för arbetskraftsinvandrare från tredjeland. Ett återreseförbud bör med andra ord inte automatiskt diskvalificera någon.

I motion 2013/14:Sf296 av Lars Hjalmered (M) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att utveckla migrationsreglerna för företagande och investeringar. Kriterierna för att få visum är otydliga, och handläggningstiden kan ta bortåt ett år. Andra aktörer än Migrationsverket bör bedöma affärsplaner för att få en kort handläggningstid och en professionell bedömning.

Sanktioner mot arbetsgivare m.m.

I kommittémotion 2013/14:A409 av Ylva Johansson m.fl. (S) begärs i yrkande 25 ett tillkännagivande om vandelsprövning av arbetsgivare som söker tillstånd för migrerad arbetskraft. Den som har skatteskulder eller tidigare har missbrukat systemet ska inte få tillstånd. I samma motion yrkande 26 begärs ett tillkännagivande om sanktionsmöjligheter vid missbruk av beviljade arbetstillstånd. Motionärerna anser att sanktionerna ska vara kännbara.

I kommittémotion 2013/14:Sk411 av Leif Jakobsson m.fl. (S) begärs i yrkande 11 ett tillkännagivande om att arbetsgivare som ansöker om att ta hit arbetskraft från länder utanför EU måste vandelsprövas. I samma motion yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om att det måste införas kännbara sanktionsavgifter för arbetsgivare som bryter mot reglerna om arbetskraft från länder utanför EU.

I motion 2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att företag som missbrukar systemet ska vidkännas tydliga sanktioner som följer normal rättspraxis. Av utlänningslagen bör det framgå att arbetstagaren har rätt till skadestånd. I samma motion yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att solidaransvar bör införas även för arbetsgivare utanför EU/EES. Företag som är etablerade i Sverige och som anlitar bemanningsföretag utanför EU/EES bör ansvara solidariskt för löner m.m.

I motion 2013/14:Sf328 av Isak From m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om hur på utnyttjandet av män och kvinnor på den svenska arbetsmarknaden ska kunna stoppas. Motionärerna anser dels att regeringens och Miljöpartiet de grönas förslag till åtgärder är otillräckliga, dels att migranterna bör få en lönegaranti eller rätt till skadestånd som motsvarar skillnaden mellan utlovad och faktisk lön.

I motion 2013/14:Sf352 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket bör ha en lagfäst skyldighet att göra en seriositetsgranskning av arbetsgivaren och arbetserbjudandet, t.ex. om det finns obetalda skatter eller avgifter, och att företagets omsättning och resultat rymmer de anställda som arbetstillstånden avser.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sk376 yrkande 23 att regeringen återkommer med lagförslag om hur en vandelsprövning av presumtiva arbetsgivare kan utformas.

Särskilt om bärplockare

I motion 2013/14:Sf329 av Katarina Köhler m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att förbättra bärplockarnas situation och villkor. Svenska bärföretag kan enligt motionärerna avsäga sig ansvar genom att skylla på bemanningsföretagen, som i sin tur gör sig osynliga. Grossisterna är inte arbetsgivare och kan därför inte ställas till ansvar. Granskning försvåras också av luddiga regelverk, och exploateringen av bärplockarna fortsätter. Norge har infört regler som gör huvudentreprenören ansvarig för villkoren i hela kedjan. Enligt motionärerna är det kanske dags att införa detta i Sverige.

I motion 2013/14:Sf369 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att huvudentreprenörerna ska vara ansvariga för de anställningsvillkor som finns längre ned i arbetsgivar- och löntagarkedjan enligt norsk modell. I dag är det bärplockarna som tar hela risken trots alla löften och s.k. åtaganden från deras arbetsgivare.

Studenter och forskare

Tomas Eneroth m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sf384 yrkande 6 i denna del ett tillkännagivande om behovet av att utöka kvalificeringsperioden för permanent uppehållstillstånd. Förslaget i slutbetänkandet Cirku-

lär migration och utveckling (SOU 2011:28), som innebär att den som har haft uppehållstillstånd för forskarutbildning under fyra av de senaste åtta åren ska få permanent uppehållstillstånd, bör genomföras.

I motion 2013/14:Sf323 av Marie Nordén (S) begärs ett tillkännagivande om arbetstillstånd för utländska studenter. Kommittén för cirkulär migration och utveckling har föreslagit att de utländska studenterna ska få stanna sex månader efter avslutade studier för att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Motionären beklagar att regeringen ännu inte har presenterat något förslag.

I motion 2013/14:Sf324 av Roza Güclü Hedin och Carin Runeson (båda S) begärs ett tillkännagivande om utländska studenters möjligheter att få tidsbegränsat uppehållstillstånd för att söka arbete samt att regeringen återkommer med förslag som förbättrar förutsättningarna för utländska studenter. Motionärerna anser att man bör se över möjligheten att bevilja tidsbegränsat uppehållstillstånd under en kortare period efter avslutade studier för att kunna söka arbete.

I motion 2013/14:Sf211 av Boriania Åberg (M) begärs ett tillkännagivande om reglerna för uppehållstillstånd för utländska studenter. Nuvarande system försvårar för utländska studenter som under studietiden startat eget företag att efter studierna få stanna i Sverige och fortsätta att driva företaget. Dessutom är Migrationsverkets handläggningstid minst sex månader. En översyn krävs enligt motionären.

I motion 2013/14:Sf295 av Lars Hjalmered (M) begärs ett tillkännagivande om ökad möjlighet för utländska studenter och forskarstuderande att söka och få arbetstillstånd efter studier vid svenska universitet och högskolor. Perioden som en student får stanna efter examen för att söka arbete bör förlängas. Dessutom bör tiden för forskarstudier, som kan likställas med arbete, räknas in i tiden för att få permanent uppehållstillstånd. En översyn av reglerna behövs.

I motion 2013/14:Sf240 av Karin Granbom Ellison (FP) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om behovet av att göra det lättare för utländska doktorander att få stanna i Sverige efter examen. Den som inte har ett arbete när studerandetillståndet upphör måste enligt motionären lämna landet. I samma motion yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om behovet av att göra det lättare för medföljande till utländska doktorander att få arbeta i Sverige. Motionären kritiserar det förhållandet att en medföljande familjemedlem till en doktorand inte får något arbetstillstånd. I yrkande 3 begär motionären ett tillkännagivande om att mildra de problem som finns för doktorander på grund av den årliga förlängningen av uppehållstillstånd för studier. Migrationsverkets handläggningstid för förlängning av det ettåriga studerandetillståndet är ca fem månader. I avvaktan på ett nytt tillstånd kan personen inte delta i t.ex. internationella konferenser.

I motion 2013/14:Sf282 av Fredrick Federley (C) begärs ett tillkännagivande om en förlängning av visum för studerande och doktorander med ytterligare sex månader efter avslutade studier så att de kan söka arbete i Sverige.

I motion 2013/14:Sf336 av Kerstin Lundgren (C) begärs ett tillkännagivande om behovet av ett särskilt uppdrag att säkerställa att Sverige i framtiden har förutsättningar att kunna attrahera internationella talanger. Bland annat anser motionären att förslaget från Kommittén om cirkulär migration och utveckling om att de utländska studenterna ska få stanna sex månader efter examen bör genomföras skyndsamt.

Utskottets ställningstagande

Frågor om arbetskraftsinvandring

Migration är en positiv kraft som bidrar till öppnare och rikare samhällen. Svenska företag agerar i hög utsträckning på en global marknad där arbetskraftens kompetens och kunskaper avgör företagets förmåga att konkurrera. En växande del av arbetskraften blir alltmer rörlig, och Sveriges förmåga att attrahera arbetskraftsinvandrare är en avgörande framtidsfråga.

Den svenska befolkningen blir allt äldre, och många äldre har redan lämnat arbetslivet. Sverige står inför en situation där antalet pensionärer ökar i förhållande till den arbetande befolkningen. Behovet av vård och omsorg kommer också att öka till följd av den allt äldre befolkningen. När pensionärerna blir fler måste fler arbeta för att upprätthålla välfärden. Ökade möjligheter till arbetskraftsinvandring, som ett komplement till åtgärder för att ta till vara arbetskraft, kommer att ha stor betydelse för Sveriges förmåga att möta denna utmaning. Samtidigt är migrationen, i en alltmer globaliserad värld, en positiv kraft som även bidrar till ett öppnare och rikare samhälle.

Redan i dag råder det brist på arbetskraft inom flera yrken och sektorer på arbetsmarknaden. Om Sverige ska stå sig i den internationella konkurrensen om arbetskraft behövs enligt utskottets mening ett öppet och flexibelt regelverk men med kontroll av villkoren för dem som kommer hit för att arbeta.

År 2008 infördes, efter en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna, ett effektivare och mer öppet system för arbetskraftsinvandring i syfte att underlätta rekryteringen av arbetskraft från tredjeländ. Reformen har rustat Sverige för att på ett bättre sätt attrahera global arbetskraft till landet. En studie från europeiska migrationsnätverket 2013 drar slutsatsen att reformen har haft en positiv inverkan på Sveriges attraktionskraft hos högt kvalificerade och kvalificerade tredjelandsmedborgare.

I samband med att de nya reglerna infördes uttalade utskottet bl.a. att det var positivt att regeringen hade föreslagit att den myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen skulle slopas eftersom den som bäst kan avgöra behovet av att rekrytera arbetskraft från ett tredjeländ är den enskilde arbets-

givaren. Utskottet ansåg att arbetsgivarens kompetensbehov tillgodoses bättre och snabbare med en sådan ordning. Utskottet pekade även på att arbetstagarorganisationerna ska yttra sig över löner och andra anställningsvillkor och att Migrationsverket, förutom att kontrollera att gemenskapsföretretädet respekteras, ska kontrollera att de villkor som erbjuds inte är sämre än vad som gäller för arbetstagare i Sverige (bet. 2008/09:SfU3).

Migrationsverket har emellertid inget uppdrag att, efter det att arbetstillstånd har beviljats, följa upp tredjelandsmedborgares anställning och kontrollera att exempelvis nivån på lönen är tillräcklig. För att arbetstillstånd ska beviljas ställer dock Migrationsverket sedan 2012 högre krav på arbetsgivare med verksamhet som har pågått kortare tid än ett år (nystartad verksamhet) och inom vissa uppräknade branscher. Anställningsvillkor och lön ska vara på minst samma nivå som svenska kollektivavtal eller vad som är brukligt inom yrket eller branschen. Vidare ska lönen uppgå till minst 13 000 kronor per månad. För vissa branscher krävs att arbetsgivaren redovisar hur företaget klarar av att garantera lönen under minst tre månader för den person som söker arbetstillstånd. Arbetsgivaren ska också visa skattekontoutdrag för de tre senaste månaderna om personer från länder utanför EU/EES har anställts tidigare. Till dessa högre krav hör även att nystartade företag som är registrerade i ett land utanför EU/EES och som har verksamhet i Sverige måste ha en filial registrerad här. Det är filialen som har ansvar för att redovisa vilka anställningsvillkor som gäller i anställningserbjudandet och som vid behov lämnar uppgifter om anställningen till Migrationsverket.

Av Migrationsverkets årsredovisning för 2013 framgår att Migrationsverket under 2013 gjorde ett flertal insatser för att bredda medarbetarnas kompetens för att upptäcka och motverka missbruk. Bland annat fick samtliga medarbetare som handlägger arbetstillstånd utbildning av Skatteverket i företagsekonomi och skattelagstiftning för att bättre kunna identifiera oseriösa arbetsgivare.

Därtill kommer att regeringen och Miljöpartiet de gröna i september 2013 presenterade flera förslag till åtgärder mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring. I departementspromemorian Åtgärder mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring (Ds 2013:57) föreslås bl.a. att det införs en sanktionerad skyldighet för arbetsgivare att lämna uppgifter till Migrationsverket om de anställningsvillkor som gäller för utländska arbetstagare som beviljats arbetstillstånd enligt reglerna för arbetskraftsinvandring och att verket löpande under tillståndstiden ska kunna utföra efterkontroller av beviljade arbetstillstånd. Vidare föreslås att Migrationsverket ska medges direktåtkomst till uppgifter i vissa databaser hos bl.a. Skatteverket och Kronofogdemyndigheten, bl.a. för att kontrollera en arbetsgivares seriositet, om han eller hon betalar skatter och avgifter för de anställda och om det finns ekonomiska förutsättningar att ha en utländsk arbetstagare anställd. Det föreslås också att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete ska återkallas för en utlänning som har beviljats arbetstill-

stånd om förutsättningarna för arbetstillståndet inte längre är uppfyllda. I samband därmed föreslås att en utlänning vars anställning upphört ska få fyra månader på sig, i stället för tre månader som i dag, att söka en ny anställning och nytt arbetstillstånd utan att uppehållstillståndet återkallas.

Utskottet anser att utgångspunkten måste vara att det är lätt att komma till Sverige för att arbeta. Emellertid är det av stor vikt att missförhållanden och utnyttjandet av invandrad arbetskraft motverkas. Utskottet ser därför positivt på att åtgärder planeras för att minska missbruk av systemet med arbetskraftsinvandring. Utskottet anser dock inte att det finns anledning att föregripa regeringens beredning av förslagen i Ds 2013:57 och avstyrker därför motionerna 2013/14:Sf325 (S) yrkande 2, 2013/14:Sf333 (S), 2013/14:Sk411 (S) yrkande 12 och 2013/14:A409 (S) yrkandena 23 och 24.

I avvaktan på nämnda förslag är utskottet inte berett att föreslå riksdagen att ta initiativ till andra åtgärder. Motionerna 2013/14:Sf325 (S) yrkande 4, 2013/14:Sf367 (S), 2013/14:Sk376 (V) yrkandena 22, 24–26, 28 och 29, 2013/14:Sf251 (M), 2013/14:Sf348 (SD), 2013/14:Sf257 yrkandena 1 och 2 och 2013/14:Sf296 (M) avstyrks därför.

Inte heller är utskottet berett att förorda en begränsning av den behovsprövade arbetskraftsinvandringen och en återgång till det tidigare systemet med arbetsmarknadsprövning för lågutbildad arbetskraft. Motionerna 2013/14:Sf10 (SD) i denna del och 2013/14:A399 (SD) yrkande 14 avstyrks därför.

En ansökan om uppehållstillstånd för arbete ska enligt huvudregeln ha lämnats in och vara beviljad före inresan till Sverige. För asylsökande som har fått avslag på sin ansökan finns en möjlighet att frångå huvudregeln om det exempelvis skulle innebära en olägenhet för en arbetsgivare eller anses som oskäligt mot den enskilde och hans eller hennes familj. Emellertid föreslås i proposition 2013/14:213 Cirkulär migration och utveckling som bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna bl.a. att det ska bli enklare för en asylsökande som fått avslag på sin asylansökan att byta spår. Förslaget innebär att det nuvarande kravet på sex månaders anställning för att uppehållstillstånd för arbete ska kunna beviljas en utlänning som fått avslag på sin asylansökan ändras till fyra månaders anställning. Utskottet ser för närvarande inte något skäl att förorda ytterligare förändringar av reglerna för s.k. spårbyte. Motion 2013/14:Sf257 (M) yrkande 3 avstyrks därmed.

Vad gäller frågan om utökad kvalificeringsperiod för permanent uppehållstillstånd kan utskottet konstatera att regeringen i proposition 2013/14:213 föreslår att bestämmelsen om permanent uppehållstillstånd till en utlänning som haft uppehållstillstånd för arbete eller EU-blåkort i sammanlagt fyra år ska ändras så att tidsperioden under vilken kravet på fyra år ska vara uppfyllt förlängs från fem till sju år. Vidare föreslås att den sammanlagda tillståndstiden för arbetstillstånd som beviljas enligt reglerna för arbetskraftsinvandring ska få vara längre än fyra år om det finns särskilda

skäl, dock inte längre än sex år. Utskottet anser inte att det finns skäl att föregripa behandlingen av propositionen och avstyrker därmed motion 2013/14:Sf384 (S) yrkande 6 i denna del.

Utskottet har förståelse för att flera av motionärerna önskar stärka migrerande arbetstagares rättsliga ställning. Utskottet vill därför erinra om att grundläggande skyddsregler inom arbetsmiljö och arbetsrätt, exempelvis arbetstidslagen, i betydande delar kan tillämpas. Med det anförda och med hänsyn till vad utskottet anført ovan om efterkontroller m.m. avstyrks motionerna 2013/14:Sf325 (S) yrkande 1, 2013/14:Sf368 (S), 2013/14:Sk411 (S) yrkande 10 och 2013/14:Sk376 (V) yrkande 21.

Sanktioner mot arbetsgivare m.m.

Utskottet konstaterar att arbetskraftsinvandringen ökar och att allt fler beviljas arbetstillstånd. Som framgår av regeringens skrivelse beviljades 2011 arbetstillstånd till 14 722 personer från tredje land. 2012 var motsvarande siffra 16 543. Under perioden januari–juni 2013 beviljades 10 211 sådana arbetstillstånd. Utskottet ser mycket positivt på att antalet arbetstillstånd ökar eftersom arbetskraftsinvandringen vitaliserar arbetsmarknaden och ekonomin och tillför ny kunskap och erfarenhet till Sverige, där arbetskraften blir allt äldre. Liksom inom övriga EU finns dock i Sverige problem med oseriösa arbetsgivare som utnyttjar personer som vistas här utan arbets- eller uppehållstillstånd. Dessa personer saknar olika former av skyddsnet och är ofta mycket utsatta.

En hel del har gjorts för att motverka oseriösa arbetsgivare. Exempelvis införde Migrationsverket i januari 2012 särskilda utrednings- och beviskrav för vissa branscher, bl.a. städbranschen, och hotell- och restaurangbranschen, samt för nystartade verksamheter inom alla branscher. Det innebär att arbetsgivarna bl.a. ska kunna visa att det finns förutsättningar att betala lön för den tid som anställningserbjudandet gäller.

Vidare införde Migrationsverket i oktober 2012 ett permanent och utvidgat system för att certifiera företag som har ett återkommande behov av arbetskraft från länder utanför EU/EES och som har visat att de sköter sina åtaganden på ett korrekt sätt. Företaget ska t.ex. erbjuda anställningsvillkor i nivå med svenska kollektivavtal eller vad som är normalt inom branschen.

Det har även införts ett straffrättsligt ansvar för arbetsgivare som anställer utlänningar som inte har rätt att vistas i Sverige eller som saknar föreskrivet arbetstillstånd. Sedan den 1 augusti 2013 gäller att arbetsgivare i sådana fall kan straffas med böter eller, när omständigheterna är försvårande, till fängelse i högst ett år. Arbetsgivare kan vidare åläggas att betala en särskild avgift. Samtidigt infördes en särskild lag (2013:644) som ger utlänningar utan rätt att vistas i Sverige rätt till lön och annan ersättning för utfört arbete.

Utskottet vill även peka på att Migrationsverket enligt regleringsbrevet för 2014 ska utarbeta allmänna råd till arbetsgivare om kontroll vid anställning av utlänningar och i övrigt vidta åtgärder för att öka stödet till arbetsgivare avseende sådan kontroll. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2014.

Som redan nämnts har regeringen och Miljöpartiet de gröna presenterat förslag till åtgärder mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring (Ds 2013:57). Bland annat lämnas förslag om efterkontroller, straffsanktionerad uppgiftsskyldighet för arbetsgivare avseende anställningsvillkor samt direktåtkomst för Migrationsverket till vissa myndigheters databaser.

Utskottet konstaterar att mycket redan gjorts eller kommer att göras för att komma till rätta med missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring såsom skenanställningar eller att utlänningen inte fått den lön eller andra anställningsvillkor som utlovats och som legat till grund för de beviljade arbetstillstånden. Utskottet ser därför inte något skäl för riksdagen att nu ta initiativ till ytterligare åtgärder. Mot bakgrund härav och då det inte finns skäl att föregripa regeringens beredning av förslagen i Ds 2013:57 avstyrker utskottet motionerna 2013/14:409 (S) yrkandena 25 och 26, 2013/14:Sf325 (S) yrkandena 3 och 5, 2013/14:Sf328 (S), 2013/14:Sf352 (S), 2013/14:Sk411 (S) yrkandena 11 och 13 och 2013/14:Sk376 (V) yrkande 23.

Särskilt om bärplockare

Inför sommaren 2011 införde Migrationsverket särskilda riktlinjer för arbetstillstånd för bärplockare från länder utanför EU. De innebär bl.a. krav på garanterad lön också när det är ont om bär och att bärföretagen ska kunna visa att förutsättningar finns att organisera arbetet när det gäller mat, logi och transportmedel. Anställningsvillkoren ska vara på minst samma nivå som svenska kollektivavtal eller vad som är brukligt inom yrket eller branschen. Arbeta ska erbjudas i sådan omfattning att lönen är minst 13 000 kronor i månaden före skatt. Arbetsgivaren ska visa att lön har betalats ut till tidigare bärplockare och redovisa hur företaget klarar av att betala den erbjudna månadslönen även vid dålig tillgång på bär eller i det fall att arbetstagaren inte klarar av att plocka bär motsvarande den erbjudna månadslönen.

Enligt riktlinjerna måste ett svenskt företag som köper tjänsten bärplockare från ett utländskt företag ha en filial i Sverige. Det är arbetsgivaren respektive uppdragsgivaren i Sverige som ska garantera vilka anställningsvillkor som gäller. Om arbetstagaren är anställd av ett utländskt bemanningsföretag som inte har verksamhet i Sverige gäller det s.k. bemanningsavtalet oavsett om kollektivavtal är tecknat eller inte. Det innebär att de som arbetar hos ett bemanningsföretag eller uthyrningsföretag skyddas av ett kollektivavtal i likhet med den övriga arbetsmarknaden.

Migrationsverkets riktlinjer för bärplockare gäller dock inte EES-medborgare. De omfattas av den fria rörligheten inom EU och behöver därför inte något uppehålls- eller arbetstillstånd eftersom de har rätt att vistas och arbeta i Sverige i upp till tre månader. EES-medborgare har uppehållsrätt här, om vissa villkor är uppfyllda. Detta innebär att Migrationsverket inte kan kontrollera villkoren i anställningserbjudandet för de bärplockare som kommer från EES-länder.

Utskottet har ovan redovisat regeringens och Miljöpartiet de grönas förslag till åtgärder mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring innebärande bl.a. att Migrationsverket löpande under tillståndstiden ska kunna utföra efterkontroller av beviljade arbetstillstånd.

Utskottet anser att regeringens beredning av dessa förslag bör avvaktas och avstyrker därmed motionerna 2013/14:Sf329 (S) och 2013/14:Sf369 (S).

Studenter och forskare

I proposition 2013/14:213 Cirkulär migration och utveckling föreslås bl.a. att ett permanent uppehållstillstånd ska få beviljas en utlänning som under de senaste sju åren i sammanlagt fyra år har haft uppehållstillstånd för studier på forskarnivå. Vidare föreslås att regeringen ska bemyndigas att meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för en utlänning som har slutfört en högskoleutbildning för vilken uppehållstillstånd för studier beviljats. En sådan person ska enligt vad som anges i propositionen kunna få uppehållstillstånd under sex månader efter slutförd högskoleutbildning för att underlätta inträde på arbetsmarknaden. Därtill föreslås att regeringen ska bemyndigas att meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en tredjelandsmedborgare som beviljats uppehållstillstånd för studier respektive till en utlänning som beviljats uppehållstillstånd efter slutförd högskoleutbildning. Enligt regeringen ska familjemedlemmar kunna få rätt till arbetstillstånd. Även familjemedlemmar till en utlänning som beviljats uppehållstillstånd för näringsverksamhet ska kunna beviljas uppehålls- och arbetstillstånd.

Med hänsyn till att flera av de frågor som tas upp i motionerna berörs av de förslag som återfinns i proposition 2013/14:213 bör behandlingen av propositionen avvaktas. Motionerna 2013/14:Sf384 (S) yrkande 6 i denna del, 2013/14:Sf323 (S), 2013/14:Sf324 (S), 2013/14:Sf211 (M), 2013/14:Sf295 (M), 2013/14:Sf240 (FP) yrkandena 1 och 2, 2013/14:Sf282 (C) och 2013/14:Sf336 (C) avstyrks därmed. Utskottet avstyrker även motion 2013/14:Sf240 (FP) yrkande 3.

Anhöriginvandring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om en översyn av tvåårsregeln, försörjningskrav och en bestämmelse om en s.k. sista länk.

Jämför reservationerna 15 (SD), 16 (V), 17 (S), 18 (SD), 19 (V), 20 (S) och 21 (V).

Gällande ordning

Uppehållstillstånd kan under vissa förutsättningar beviljas en utlänning som är anhörig till en person som är bosatt i eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige. Uppehållstillstånd ska ges till en utlänning som är gift eller sambo med anknytningspersonen (5 kap. 3 § UtIL). Om makarna inte stadigvarande sammanbott utomlands ska uppehållstillståndet vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället (5 kap. 8 § första stycket UtIL). Vidare ska uppehållstillstånd ges till en utlänning som är under 18 år och ogift om anknytningspersonen är hans eller hennes förälder eller anknytningspersonen är gift eller sambo med föräldern. Uppehållstillstånd ska även ges till en utlänning som är förälder till ett ogift barn som är flykting eller annan skyddsbehövande, om barnet vid ankomsten till Sverige var skilt från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller om barnet lämnats ensamt efter ankomsten.

Uppehållstillstånd får också ges till en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inga särskilda skäl talar mot att tillstånd ges (5 kap. 3 a § UtIL). Ett sådant uppehållstillstånd ska vid första beslutstillfället vara tidsbegränsat (5 kap. 8 § andra stycket UtIL).

Ett nytt tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd får beviljas endast om förhållandet består. Om det finns särskilda skäl får permanent uppehållstillstånd ges före tvåårsperiodens slut.

Har ett förhållande upphört får uppehållstillstånd ändå ges om

1. utlänningen har särskild anknytning till Sverige
2. förhållandet har upphört främst på grund av att utlänningen, eller utlänningens barn, i förhållandet har utsatts för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid eller
3. andra starka skäl talar för att utlänningen ska ges fortsatt uppehållstillstånd (5 kap. 16 § UtIL).

En utlänning som på något annat sätt än som redovisats ovan är nära anhörig till anknytningspersonen får ges uppehållstillstånd om han eller hon har ingått i samma hushåll som anknytningspersonen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet.

Enligt 5 kap. 18 § UtL ska uppehållstillstånd enligt huvudregeln sökas och vara beviljat före inresan i Sverige. Detta gäller dock inte bl.a. anhöriginvandrare som har stark anknytning till en person som är bosatt i Sverige och det inte skäligen kan krävas att personen reser till ett annat land för att lämna in ansökan där. Vid skälighetsbedömningen ska särskilt beaktas konsekvenserna av att ett barn skiljs från sina föräldrar, om det står klart att uppehållstillstånd skulle ha beviljats om prövningen hade gjorts före inresan.

Sedan 2010 gäller ett försörjningskrav som innebär att personen i Sverige ska kunna försörja sig själv och ha en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utlänningen (5 kap. 3 b § UtL). Dock gäller ett antal undantag, bl.a. för barnfamiljer.

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) begärs i yrkande 18 ett tillkännagivande om att försörjningskravet vid anhöriginvandring bör följas upp. Motionärerna anser att försörjningskravet kan motverka målen om ökad integration och delaktighet i arbetslivet. Enligt motionen kan kravet även komma att medföra ett minskat antal asylsökande. Regeringen bör därför göra en noggrann uppföljning av försörjningskravet och rapportera resultatet till riksdagen. I yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning för att utreda tvåårsregeln vid anknytning. Motionärerna framhåller att kravet att en utlänning ska bo i Sverige under en provotid är ett undantag från vad som normalt gäller för migration till Sverige. Som utredningen Kvinnor och barn i rättens gränsland (SOU 2012:45) föreslår bör tvåårsregeln utredas vidare. Det är centralt för att situationen för dessa kvinnor och deras barn ska kunna bli bättre.

Carina Ohlsson m.fl. (S) begär i motion 2013/14:Sf327 ett tillkännagivande om att se över tvåårsregeln och att nyanlända kvinnor ska få reda på sina juridiska rättigheter vid ankomsten till Sverige. Motionärerna anser att tvåårsregeln bör tas bort och ersättas med bättre fungerande metoder för att kontrollera att anknytningen är seriös.

Maria Ferm m.fl. (MP) begär i motion 2013/14:Sf223 yrkande 1 ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning som ser över hur en ny bestämmelse om en s.k. sista länk skulle kunna utformas. Bestämmelsen kan möjligen kombineras med någon typ av ansvar för försörjningen. Vidare begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att avskaffa det nuvarande försörjningskravet vid anhöriginvandring eftersom integrationen försvåras för den som är skild från sin familj.

I partimotion 2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige ska vara över 24 år för att kunna få uppehållstillstånd. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att uppehållstillstånd i dessa fall ska ges endast om

personen i Sverige inte har mottagit försörjningsstöd under en tolv månadersperiod före tidpunkten för ansökan om uppehållstillstånd. Vidare begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att uppehållstillstånd endast ska beviljas äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige om denna påtar sig fullt försörjningsansvar under en femårsperiod för den part som önskar invandra och dessutom betalar en engångssumma om ett prisbasbelopp som ett bidrag till statens utgifter för maken eller makans svenskundervisning och övriga anpassningskostnader. I yrkandena 4 och 5 begärs tillkännagivanden om att uppehållstillstånd endast ska beviljas för äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige om han eller hon inte är dömd för våld eller hot mot en partner de senaste 10 åren och kan erbjuda en bostad av rimlig storlek. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att uppehållstillstånd endast ska beviljas om paret samlade anknytning till Sverige är större än till något annat land, såvida inte personen i Sverige är svensk medborgare, medborgare i ett annat EES-land eller har bott i Sverige i minst 25 år. Slutligen begärs i yrkande 7 att en person bara ska kunna beviljas uppehållstillstånd i Sverige om han eller hon undertecknar en anpassningsförklaring där personen förbinder sig att delta i det svenska samhällslivet efter bästa förmåga och följa svenska lagar och regler. Samtliga föreslagna regelskärpningar är enligt motionärerna motiverade för att minska samhällets invandringsrelaterade kostnader och motverka ökad segregation och förekomsten av arrangerade tvångsaktenskap.

I partimotion 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begärs i yrkandena 10 och 17–19 tillkännagivanden om att regeringen ska återkomma med förslag till ändringar i utlänningslagen. En skyddsregel bör införas som innebär att det ska räcka att kvinnan gör sannolikt att våld eller allvarliga kränkningar av henne eller barnet förekommit i förhållandet för att kunna få permanent uppehållstillstånd även om förhållandet har upphört inom två år. Det är enligt motionärerna direkt stötande att utländska kvinnor inte ska omfattas av en skyddsregel om våldet är mindre allvarligt. Vidare bör försörjningskravet vid anhörginvandring tas bort. Motionärerna anser att det inte ska vara en människas ekonomiska förutsättningar som avgör om han eller hon ska få leva med sin familj. Vidare bör den s.k. 18-årsregeln inte tillämpas på barn som hunnit fylla 18 år under ärendets handläggning. Kraven på att föräldrar och vuxna barn ska ha levt tillsammans i hushållsgemenskap omedelbart innan anknytningspersonen bosatte sig i Sverige och på att föräldrarna måste ha ansökt om familjeåterförening inom en kort tid efter det att barnet fått uppehållstillstånd i Sverige bör också tas bort. Motionärerna anser även att en bestämmelse om en s.k. sista länk ska återinföras. Slutligen begärs ett tillkännagivande om förslag med innebörd att undantag ska göras från huvudregeln om att ansökan om uppehållstillstånd ska göras från utlandet när utlänningen har barn i Sve-

rige eller kvinnan i förhållandet är gravid. Denna ansökningsprocess kan ta ända upp till ett år. Motionärerna anser att det, inte minst ur ett barnperspektiv, är helt orimligt att familjer ska splittras av lagstiftning på detta sätt.

Christina Høj Larsen m.fl. (V) begär i kommittémotion 2013/14:Sf204 yrkande 3 ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till att göra det möjligt för vårdnadshavare med permanent uppehållstillstånd att i Sverige lämna in ansökan om familjeåterförening med sina barn som bor i Syrien. Motionärerna anser att det inte är rimligt att barn ska behöva ta sig till en ambassad i ett annat land för att ansöka om att återförenas med föräldrar i Sverige.

Eva Olofsson m.fl. (V) begär i kommittémotion 2013/14:So249 yrkande 20 ett tillkännagivande om att lagstiftningen bör ändras så att kvinnors behov av skydd mot våld och sexuella övergrepp överordnas utlänningslagen. Det ska räcka att kvinnan gör sannolikt att våld eller allvarliga kränkningar mot henne eller barnet förekommit i förhållandet för att permanent uppehållstillstånd ska beviljas trots att förhållandet har upphört inom två år.

I motion 2013/14:Sf307 av Edip Noyan (M) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten att förtydliga vilka särskilda skäl som kan åberopas i förlängningsärenden vid kärleksinvandring. Migrationsverkets handläggare bör få tydligare riktlinjer att stödja sig på.

Johan Linander (C) begär i motion 2013/14:Sf253 ett tillkännagivande om att se över tvåårsregeln för personer som kommer till Sverige efter s.k. snabbanknytning. Motionären anför bl.a. att den undantagsregel som finns är otidsenlig och behöver ses över utifrån ett rättighets- och jämställdhetsperspektiv.

I motion 2013/14:Sf288 av Désirée Pethrus (KD) begärs ett tillkännagivande om stöd och information till dem som ansöker om att få komma till Sverige på grund av anknytning eller giftermål. Motionären anser att anknytningspersonen ska kontrolleras mot bl.a. brottsregister och Migrationsverkets register om tidigare anknytningsförhållanden. Vidare bör sökanden få information om vilka rättigheter han eller hon har och vilket skydd som kan ges.

I motion 2013/14:Sf265 av Anders Sellström (KD) begärs ett tillkännagivande om att en bestämmelse om s.k. sista länk ska återinföras. Nuvarande krav på hushållsgemenskap bör även slopas. Någon form av krav på försörjning bör dock införas i dessa fall.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att personer som ingår i den s.k. kärnfamiljen har en principiell rätt att få uppehållstillstånd. För övriga nära anhöriga ställs emellertid högre krav för familjeåterförening. Antingen krävs att det fanns en hushållsgemenskap och ett beroendeförhållande mellan släktingarna redan i hemlandet eller att det finns synnerliga skäl för uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd ska som huvudregel ha sökts och beviljats före inresan i Sverige. En anhörig i Sverige kan dock under handläggningen företräda en sökande om han eller hon har fått en fullmakt att göra detta. Vidare infördes 2012 ändrade bestämmelser i utlänningslagen så att det i högre grad har blivit möjligt för föräldrar och barn att beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning när de redan befinner sig i Sverige i de fall det står klart att uppehållstillstånd skulle ha beviljats om prövningen hade gjorts före inresan.

När det gäller den s.k. 18-årsregeln noterar utskottet att det framgår av Migrationsverkets årsredovisning för 2013 att granskningar har genomförts av avslagsbeslut i anknytningsärenden där den sökande har hunnit fylla 18 år under handläggningen. Verket anser att det fortfarande är alltför många ärenden som inte prioriteras av enheterna, vilket får till följd att ansökan avslås. Samtliga enheter har informerats om vikten av att prioritera dessa ärenden, och ärenden som kom in under 2013 förväntas ge ett betydligt bättre resultat. En ny granskning genomförs i början av 2014.

Utskottet finner inte skäl för riksdagen att nu göra tillkännagivanden om ytterligare undantag från kravet på att uppehållstillstånd ska ha sökts i utlandet och vara ordnat före inresan i Sverige eller om vidgade möjligheter för anhöriga att beviljas uppehållstillstånd.

Motionerna 2013/14:Sf223 (MP) yrkande 1, 2013/14:Sf204 (V) yrkande 3, 2013/14:Sf220 (V) yrkandena 18 och 19 samt 2013/14:Sf265 (KD) avstyrks med det anförda.

Sedan 2010 gäller ett försörjningskrav vid anhörginvandring. Redan när försörjningskravet infördes framhöll utskottet att kravet inte får leda till orimliga konsekvenser för barnfamiljer. Utskottet kan konstatera att undantag från försörjningskravet gäller om anknytningspersonen är ett barn, om sökanden är ett barn och den som barnet åberopar anknytning till är barnets förälder, om barnets andra förälder ansöker om uppehållstillstånd tillsammans med barnet, om anknytningspersonen är medborgare i Sverige, en annan EES-stat eller Schweiz, om anknytningspersonen har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller som alternativt skyddsbehövande, om anknytningspersonen har permanent uppehållstillstånd i Sverige och har vistats här med uppehållstillstånd för bosättning i minst fyra år samt om det finns särskilda skäl.

Migrationsverkets statistik (årsredovisningar för 2011–2012) visar att knappt 200 ansökningar avlogs av verket per år under perioden 2011–2012 med anledning av bestämmelserna om försörjningskrav. Utskottet noterar således att försörjningskravet endast i en mindre del av anknytningsärendena aktualiseras, och utgår från att regeringen fortsätter att följa frågan.

Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 2013/14:Sf384 (S) yrkande 18, 2013/14:Sf223 (MP) yrkande 2 och 2013/14:Sf220 (V) yrkande 17. Utskottet avstyrker även motion 2013/14:Sf314 (SD) yrkandena 3 och 5.

Vid prövningen av en ansökan om uppehållstillstånd på grund av anknytning där parterna har för avsikt att gifta sig eller flytta ihop ska uppehållstillståndet vid det första beslutstillfället vara tidsbegränsat, s.k. uppskjuten invandringsprövning. I dessa fall ska det också bedömas om förhållandet framstår som seriöst och om särskilda skäl talar emot att tillstånd ges. Vid prövningen ska det särskilt beaktas om sökanden gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet. Migrationsverket utreder anknytningspersonens tidigare äktenskap eller samboförhållanden och om han eller hon har dömts för brott. För vissa typer av brottslighet, t.ex. våldsbrott mot närstående, kvinnofridskränkning, sexualbrott och barnpornografibrott, görs en slagning i polisens misstanke- och belastningsregister. Vidare ska särskilt beaktas om utlänningen eller utlänningens barn kan antas bli utsatt för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid.

Efter riksdagens tillkännagivande (bet. 2005/06:SfU8, rskr. 2005/06:190) om en översyn av tillämpningen av bestämmelsen i utlänningslagen om att fortsatt uppehållstillstånd får ges när ett förhållande har upphört främst på grund av våld eller annan allvarlig kränkning, har utskottet vid ett flertal tillfällen påtalat att det är angeläget att lagstiftningen är utformad så att den ger ett skydd för kvinnor och barn (senast i bet. 2012/13:SfU7). Enligt utskottets uppfattning är det viktigt att ärenden om fortsatt uppehållstillstånd när ett förhållande har upphört främst på grund av våld eller annan allvarlig kränkning ges särskild uppmärksamhet. Av framför allt säkerhetsskäl finns det också en möjlighet att ge uppehållstillstånd trots att det förhållande som utgjorde grunden för anknytningen har upphört.

När det gäller frågan om fortsatt uppehållstillstånd om förhållandet har upphört främst på grund av våld eller annan allvarlig kränkning framgår det av Migrationsverkets Handbok i migrationsärenden att det för att fortsatt uppehållstillstånd ska ges ska kunna antas att förhållandet upphört huvudsakligen på grund av övergreppen, att det inte varit fråga om ett helt kortvarigt förhållande och att det från början varit fråga om ett seriöst förhållande. Att kvinnan uppträtt provocerande eller att hon redan före sammanboendet varit medveten om att mannen varit våldsbenägen ska inte vara diskvalificerande. Vidare framgår att det inte krävs att det är styrkt att sökanden utsatts för någon brottslig gärning, utan det är tillräckligt att det görs sannolikt att sådana övergrepp förekommit.

Utskottet konstaterar att Utredningen om kvinnor som utsätts för våld efter att ha beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning lämnade sitt betänkande Kvinnor och barn i rättens gränsland (SOU 2012:45) till regeringen sommaren 2012. I betänkandet angavs bl.a. att ett skäl för tvåårsregeln är att den medger en generös tillståndsprövning vid det första beslutstillfället. Utredningen menade dock att det är bättre om tyngdpunkten i seriositetsprövningen i stället läggs just vid första tillfället. Bland annat bör kontrollen av anknytningspersonen skärpas. Utredningen anser även att det bör bli lättare för en drabbad utlänning att få permanent

uppehållstillstånd. Därtill föreslås informationsinsatser och samordning av de ansvariga myndigheterna för att hjälpa utsatta kvinnor och barn. Utredningen föreslog att tvåårsregeln skulle utredas vidare.

Beredning pågår inom Regeringskansliet. Utskottet anser att beredningen bör avvaktas och är inte berett att i nuläget föreslå ett tillkännagivande om tvåårsregeln.

Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 2013/14:Sf384 (S) yrkande 19, 2013/14:Sf327 (S), 2013/14:Sf314 (SD) yrkande 4, 2013/14:Sf220 (V) yrkande 10, 2013/14:So249 (V) yrkande 20, 2013/14:Sf307 (M), 2013/14:Sf253 (C) och 2013/14:Sf288 (KD).

Utskottet motsätter sig yrkanden om åtgärder för att försvåra för anhöriga att återförenas. Utskottet anser därmed att riksdagen inte ska göra några tillkännagivanden med anledning av motion 2013/14:Sf314 (SD) yrkandena 1, 2, 6 och 7.

Asylprocessen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om tolkning, fri bevisprövning, främlingspass och krav på styrkt identitet.

Jämför reservationerna 22 (S), 23 (SD), 24 (V) och 25 (V).

Gällande ordning

I svensk rätt gäller principen om fri bevisföring, vilket innebär att det är tillåtet att ta upp alla former av bevis vid en rättslig prövning. Även bevisvärderingen är fri.

Krav på styrkt identitet för uppehållstillstånd på grund av anknytning anges inte uttryckligen i utlänningslagen. En utlänning som reser in eller vistas i Sverige ska dock ha ett pass. I utlänningsförordningen finns bestämmelser om vilka handlingar som kan godtas som pass.

Möjligheten till dna-analys i anknytningsärenden där biologiskt släktskap inte kan styrkas på annat sätt framgår av 13 kap. 15 och 16 §§ UtL.

Enligt 9 kap. 8 § UtL får Migrationsverket eller polisen fotografera en utlänning och, om utlänningen fyllt 14 år, även i vissa fall ta hans eller hennes fingeravtryck. Detta gäller bl.a. om utlänningen inte kan styrka sin identitet eller ansöker om uppehållstillstånd som flykting eller annan skyddsbehövande.

Av 9 kap. 8 a § UtL följer att en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd är skyldig att låta bl.a. Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. Skyldigheten att låta en myndighet ta fingeravtryck gäller inte om utlänningen är under sex år eller om det är fysiskt omöjligt för honom eller henne att lämna fingeravtryck.

Motionerna

Tomas Eneroth m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sf384 yrkande 15 ett tillkännagivande om behovet av ett system för hantering av feltolkningar i migrationsärenden och eventuella påföljder när sådana görs. I takt med att allt fler nationaliteter finns bland dem som kommer till Sverige är det av största vikt att tolkarna har kompetens att ge en rättvisande tolkning av de berättelser som ska ligga till grund för asylprövningen. Enligt en forskningsrapport från Lunds universitet är en otillfredsställande tolkservice både dyr och rättsosäker.

I motion 2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att lösa situationen för alla som drabbas av kraven på styrkt identitet och inte får rätt till familjeåterförening. Kraven på styrkt identitet vid inresa i Sverige har skapat mycket problem för personer från Somalia och Afghanistan. I Somalia t.ex. utfärdas inga godtagbara passhandlingar. Efter en dom i Migrationsöverdomstolen godkänns dna vid fastställande av föräldraskap. För t.ex. adoptivbarn och gifta utan barn är situationen dock fortfarande olöst.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2013/14:Ju379 yrkande 20 ett tillkännagivande om att dels upprätta en databas där utvisningsdömdas foton, fingeravtryck och dna-prov lagras, mot vilka framtida immigranter som söker uppehållstillstånd eller medborgarskap ska kontrolleras, dels tillse att en person som återfinns i detta register omedelbart frihetsberövas till dess att han eller hon är utvisad, vilket ska ske omgående. Ett liknande yrkande återfinns i motion 2013/14:Ju434 yrkande 9 av Kent Ekeroth och Thoralf Alfsson (båda SD).

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sf220 yrkande 12 förslag till ändringar i utlänningslagen för att förändra rättsläget och i lagen ta bort kravet på styrkt identitet som förutsättning för familjeåterförening. Vidare begärs ändringar i 2 kap. 12 § och 13 § andra stycket UtL för att undanröja bristande passinnehav som hinder mot familjeåterförening (yrkande 13). Motionärerna begär också ett tillkännagivande om förslag om införande i utlänningslagen av en uttrycklig bestämmelse om att fri bevisprövning gäller i utlänningsärenden (yrkande 14). I yrkande 31 begärs ett tillkännagivande om förslag till en ändring i utlänningslagen som innebär att det införs en rätt att överklaga beslut av Migrationsverket om avslag på ansökan om främlingspass. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett sådant förslag. Slutligen begärs förslag om en ändring i utlänningslagen som innebär att ändringsdispens på ansökan av den enskilde införs hos Migrationsöverdomstolen (yrkande 32). Motionärerna anser att det är olyckligt att det inte finns någon möjlighet att få ett mål prövat i högsta instans ens om det är uppenbart feldömt i en migrationsdomstol.

I motion 2013/14:Sf289 av Désirée Pethrus (KD) begärs ett tillkännagivande om att ändra lagstiftningen så att familjeåterförening även omfattar adopterade barn. Många somaliska barn har förlorat föräldrarna i krig, svält och sjukdom. Barnen har adopterats av släktingar eller vänner. Adop­tionerna går dock inte att styrka med säkerställd dokumentation.

Utskottets ställningstagande

Det är en grundläggande princip inom asylrätten att det är den asylsökande som ska göra sitt behov av skydd sannolikt, vilket även inbegriper att göra sin identitet sannolikt. Vid prövningen av en asylansökan ska först bedömas om sökanden har gjort sin identitet sannolikt, och därefter prövas asylskälen. Något absolut krav på styrkt identitet uppställs inte inom asylprövningen.

För den som ansöker om uppehållstillstånd och som befinner sig utanför Sverige är utgångspunkten att identiteten ska vara klarlagd innan inresan i landet. Höga krav ställs på dessa uppgifter eftersom samhället har ett intresse av att upprätthålla den reglerade invandringen, motverka människohandel och förebygga olika typer av hot. Mot detta intresse står emellertid såväl intresset av att tillgodose enskilda familjemedlemmars rätt till återförening som hänsynen till barnets bästa. Samtliga dessa skilda intressen är Sverige på grund av sina internationella åtaganden skyldigt att beakta. En utlänning kan klarlägga sin identitet genom en giltig passhandling eller en annan identitetshandling som har utfärdats av en behörig myndighet i hemlandet. Utskottet noterar att det sedan 2006 finns en möjlighet att göra en dna-analys i anknytningsärenden där biologiskt släktskap inte kan styrkas på annat sätt. Migrationsöverdomstolen framhöll i ett avgörande 2012 (MIG 2012:1) att det kan finnas skäl att i vissa situationer sänka beviskraven när det gäller identitet och göra en proportionalitetsbedömning mellan å ena sidan det allmänna intresset av säker utlänningskontroll och å andra sidan återförening av familjemedlemmar. I målet ansåg domstolen vid en sådan bedömning att det räckte med att identiteten hade gjorts sannolik. Med det anförda saknas det enligt utskottet skäl att föreslå ett tillkännagivande om ändringar i utlänningslagen vad gäller identitetskrav. Motionerna 2013/14:Sf223 (MP) yrkande 3, 2013/14:Sf220 (V) yrkandena 12–14 och 2013/14:Sf289 (KD) avstyrks därför.

Vad gäller yrkandet om att upprätta en databas där utvisningsdömdas foton, fingeravtryck m.m. ska lagras noterar utskottet att EU:s medlemsstater och Island, Norge och Schweiz har en databas för fingeravtryck, Eurodac. I Sverige är det Migrationsverket som ansvarar för databasen. En person över 14 år som ansöker om asyl måste lämna fingeravtryck. Dessa kontrolleras sedan mot databasen för att se om personen har sökt asyl i något av de länder som använder databasen. Migrationsverket kontrollerar även fingeravtrycken mot en annan databas, SIS (Schengen informationssystem). I SIS registreras bl.a. personer som är efterlysta eller på annat sätt

eftersökta eller som ska nekas inresa i Schengenområdet. I det uppdaterade systemet, SIS II, är det möjligt att lägga in biometriska uppgifter och att länka samman registreringar som avser en och samma person. Utskottet anser att det i första hand får ankomma på regeringen att pröva eventuellt behov av nya eller utökade databaser. Något skäl för riksdagen att ta ett initiativ i frågan kan utskottet inte se. Motionerna 2013/14:Ju379 (SD) yrkande 20 och 2013/14:Ju434 (SD) yrkande 9 avstyrks därmed.

Enligt nuvarande regler är det inte möjligt att överklaga ett beslut om avslag på ansökan om främlingspass. Emellertid föreslås i proposition 2013/14:217 Enklare regler om uppehållstillstånd för vissa vårdnadshavare som sammanbor med barn i Sverige att Migrationsverkets beslut om avslag på ansökan om främlingspass ska kunna överklagas till en migrationsdomstol om frågan om främlingspass har behandlats i samband med ett beslut om avslag på en ansökan om uppehållstillstånd. Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna. Med det anförda får motion 2013/14:Sf220 (V) yrkande 31 anses i huvudsak tillgodosedd. Motionsyrkandet avstyrks därmed.

Vad gäller frågan om ändringsdispens hos Migrationsöverdomstolen är utskottet inte berett att föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande till regeringen om ändring av gällande regler. Motion 2013/14:Sf220 yrkande 32 avstyrks därför.

Migrationsverket drev under tiden den 1 januari 2012–31 december 2013 projektet Tolka mig rätt, som delfinansierades av Europeiska flyktingfonden. Syftet var att stärka Migrationsverkets förutsättningar för att ha en hög kvalitet i de samtal där tolk används med fokus på hur de tolkar som Migrationsverket anlitar kan öka sina kunskaper och därigenom bättre hantera sitt uppdrag. Huvudaktiviteten var temaseminarier för tolkar, där seminarierna bl.a. fokuserade på hur Migrationsverkets terminologi kan översättas. Av myndighetens årsredovisning för 2013 framgår att under året har verket haft ett ökat fokus på tolktjänster, med bl.a. ett områdesövergripande tolk- och översättarprojekt med framtagande av nya avtal för tolktjänster. Migrationsverket samarbetar med leverantörer och ansvariga myndigheter för en kontinuerlig kompetensförsörjning av kvalificerade tolkar och högkvalitativa språktjänster.

Med hänsyn till Migrationsverkets arbete med tolkfrågor ser utskottet inte nu någon anledning för riksdagen att göra ett tillkännagivande. Utskottet avstyrker därför motion 2013/14:Sf384 (S) yrkande 15.

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om frivilligt återvändande, återtagandeavtal och preskriptionstid.

Jämför reservationerna 26 (S), 27 (SD), 28 (V), 29 (S) och 30 (V).

Gällande ordning

Bestämmelser om avvisning och utvisning finns i 8 kap. UtL och bestämmelser om verkställighet av beslut om avvisning och utvisning finns i 12 kap. samma lag. Beslut om avvisning ska fattas inom tre månader räknat från den första ansökan om uppehållstillstånd efter ankomsten till Sverige. För beslut som fattas senare än tre månader efter ansökan används beteckningen utvisning.

Enligt bestämmelserna i utlänningslagen, som ändrades den 1 maj 2012 till följd av genomförandet av det s.k. återvändandedirektivet (2008/115/EG), ska en utlänning som fått ett beslut om avvisning eller utvisning självant lämna landet. Ett beslut om avvisning eller utvisning ska som huvudregel innehålla en tidsfrist för frivillig avresa. Tidsfristen ska bestämmas till två veckor vid avvisning och till fyra veckor vid utvisning och börjar löpa när beslutet vunnit laga kraft. Om hemresa inte sker inom tidsfristen för frivillig avresa ska ett beslut om avvisning eller utvisning normalt åtföljas av ett återreseförbud. Ett återreseförbud får upphävas om det finns särskilda skäl för att förbudet inte längre ska gälla.

Om den som ska avvisas eller utvisas håller sig undan och inte kan anträffas utan polisens medverkan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att verkställa beslutet får Migrationsverket överlämna ett ärende för verkställighet till polisen enligt 12 kap. 14 § UtL.

En avvisning eller utvisning får enligt 12 kap. 1 och 2 §§ UtL aldrig verkställas till ett land om det finns skälig anledning att anta att utlänningen där skulle vara i fara att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Inte heller får avvisning eller utvisning verkställas till ett land om, med visst undantag vid synnerligen grov brottslighet m.m., utlänningen riskerar att utsättas för förföljelse i det landet. Verkställighet får inte heller ske om utlänningen inte är skyddad mot att i det landet sändas vidare till ett land där utlänningen skulle vara i fara att utsättas för ovan nämnda behandling. I 12 kap. 3 § UtL anges hinder för verkställighet i fall av väpnad konflikt.

Migrationsverket får förordna att verkets beslut om avvisning får verkställas även om det inte har vunnit laga kraft (avvisning med omedelbar verkställighet) om det är uppenbart att det inte finns grund för asyl och att uppehållstillstånd inte heller kan beviljas på någon annan grund (8 kap. 6 § och 12 kap. 7 § UtL).

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd som flykting eller som annan skyddsbehövande får ett beslut om avvisning eller utvisning inte verkställas innan ansökan har prövats och i samband med det avslågs genom ett beslut som har vunnit laga kraft. Undantag får dock göras vid omedelbar verkställighet eller utvisning på grund av brott (12 kap. 8 a § UtL).

Av 12 kap. 18 § UtL framgår att Migrationsverket självmant (ex officio) ska bedöma om det föreligger ett verkställighetshinder. Om det i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft kommer fram nya omständigheter som innebär att det finns hinder mot verkställigheten enligt 12 kap. 1, 2 eller 3 § UtL (dvs. bl.a. vid risk för dödsstraff, tortyr eller förföljelse vid återkomsten till hemlandet) eller om det finns anledning att anta att det avsedda mottagarlandet inte kommer att vara villigt att ta emot utlänningen, får Migrationsverket bevilja permanent uppehållstillstånd om hindret är bestående. Detsamma gäller om det finns medicinska hinder eller någon annan särskild anledning till att beslutet inte bör verkställas. Om det endast finns ett tillfälligt hinder mot verkställighet får Migrationsverket bevilja ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Av 12 kap. 19 § UtL framgår att om utlänningen i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft åberopar nya omständigheter som kan antas utgöra ett bestående sådant hinder mot verkställigheten som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § UtL, och dessa omständigheter inte har kunnat åberopas av utlänningen tidigare eller utlänningen visar en giltig ursäkt för att inte ha åberopat omständigheterna tidigare, ska Migrationsverket ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning. Ett beslut om avvisning eller utvisning får inte verkställas innan Migrationsverket har avgjort frågan om huruvida en ny prövning ska ske eller, om ny prövning beviljas, innan frågan om uppehållstillstånd har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft. Om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd som flykting eller annan skyddsbehövande och en sådan ansökan inte tidigare prövats genom ett lagakraftvunnet beslut ska Migrationsverket pröva ansökan och besluta om inhibition i verkställighetsärendet.

Enligt 12 kap. 22 § UtL preskriberas ett beslut om avvisning eller utvisning, som inte har meddelats av allmän domstol på grund av brott, efter fyra år från det att beslutet vann laga kraft. Om beslutet även innehöll ett återreseförbud som avsåg längre tid än fyra år preskriberas i stället beslutet när tiden för återreseförbudet har löpt ut.

Enligt 21 a § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, förkortad LVU, hindrar inte ett beslut om vård enligt lagen att ett beslut om avvisning eller utvisning enligt utlänningslagen verkställs. Enligt 5 kap. 12 § UtL får ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som behöver vård enligt LVU.

Skrivelsen

Återvändande

Regeringen har gjort särskilda satsningar för att effektivisera återvändandet, bl.a. genom att förstärka Migrationsverkets förvaltningsanslag. Regeringen har även gett ansvariga myndigheter – Migrationsverket, Rikspolisstyrelsen och Kriminalvårdens transporttjänst – i uppdrag att samverka och effektivisera återvändandearbetet i syfte att öka antalet personer med lagakraftvunna avvisnings- eller utvisningsbeslut som återvänder. År 2012 återvände ca 13 000 personer självmant, vilket innebär en ökning med drygt 20 procent jämfört med 2011. Samma år verkställdes 5 754 beslut om avvisning eller utvisning i ärenden som lämnats över från Migrationsverket till polismyndigheten, vilket innebär en ökning med drygt 17 procent jämfört med 2011.

Migrationsverket, polisen och Kriminalvårdens transporttjänst driver sedan 2010 det myndighetsgemensamma utvecklingsprojektet Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete (REVA). Projektet medfinansieras av Europeiska återvändandefonden. Syftet med projektet är att öka effektiviteten och rättssäkerheten i arbetet med avvisning och utvisning, bl.a. genom att göra tiden från avslag på asylansökan till återvändande så kort som möjligt. Projektet har utvecklat nya gemensamma arbetssätt för att effektivisera arbetet och för att se till att lagar och regler följs på ett enhetligt och standardiserat sätt. REVA ska genomföras med respekt för personen som ska återvända, och hans eller hennes behov ska tillgodoses i möjligaste mån.

Regeringen har sedan 2010 gett Migrationsverket i uppdrag att verka för att ett organiserat mottagande kan ske i hemlandet av de ensamkommande barn som enligt ett lagakraftvunnet beslut om avvisning eller utvisning ska återvända. I juni 2013 redovisade Migrationsverket bl.a. att återvändandearbetet när det gäller barn i första hand är inriktat på familjeåterförening och efterforskning av familjemedlemmar och anhöriga i hemlandet. Vidare rapporterade Migrationsverket om det europeiska projektet Erpum (European Return Platform for Unaccompanied Minors) som Migrationsverket sedan 2011 driver i samarbete med Nederländerna, Norge och Storbritannien. Projektet pågår t.o.m. den 1 juli 2014, och arbetet har hittills inriktats på familjeåterförening i Afghanistan och Irak.

Återetableringsstöd och insatser i hemlandet

För att underlätta ett självmant återvändande till länder som har mycket begränsade förutsättningar för återetablering infördes den 1 augusti 2007 ett återetableringsstöd genom förordningen (2007:640) om återetableringsstöd för vissa utlänningar. Stödet, som efter ansökan utbetalas av Migrationsverket, uppgår för närvarande till 30 000 kronor för personer över 18 år och 15 000 kronor för barn under 18 år. En familj kan beviljas högst 75 000 kronor. Under perioden den 1 juli 2010–30 juni 2013 beviljades ca 1 500 personer återetableringsstöd, främst personer som skulle återvända till Irak.

Migrationsverket har medverkat i olika återintegreringsprogram tillsammans med andra nationella och internationella aktörer. Genom ett europeiskt samarbetsprojekt som Migrationsverket är delaktigt i, European Reintegration Instrument, kan den som ska återvända till Afghanistan eller norra Irak, få ytterligare stöd och hjälp för att återvända hem. Stöd kan t.ex. ges för att starta eget företag i hemlandet eller hjälp med att komma in på arbetsmarknaden.

Motionerna

Tomas Eneroth m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sf384 yrkande 11 ett tillkännagivande om stöd för ett värdigt återvändande. Ambitionen måste enligt motionärerna vara att i minimal utsträckning tvingas överlämna fall till polisen för avvisning.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sf220 yrkande 24 ett tillkännagivande om att regeringen omedelbart bör säga upp Sveriges återtagandavtal med Irak och Afghanistan. Åtskilliga irakiska asylsökande har efter avvisning till Irak tvingats fly igen trots att Irak i avtal har förbundit sig att garantera deras säkerhet. Vidare begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till en översyn av 12 kap. 19 § UtL för att bringa bestämmelsen i överensstämmelse med Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna (yrkande 28). Bestämmelsen, som kräver att utlänningen inte tidigare kunnat åberopa verkställighetshinder eller haft giltig ursäkt för att inte ha åberopat dem tidigare, står i uppenbar konflikt med konventionens artikel 3. Motionärerna begär också ett tillkännagivande om förslag till en lagändring som ger polisen möjlighet att återlämna ett verkställighetsärende till Migrationsverket och för Migrationsverket att återta ett verkställighetsärende som har överlämnats till polisen (yrkande 29). I yrkande 33 begärs ett tillkännagivande om att tidsfristen i utlänningslagen för frivillig återresa ska börja löpa den dag utlänningen delgavs beslutet på samma sätt som i dag gäller för EES-medborgare. I dag börjar tvåveckorsfristen löpa samma dag som ett lagakraftgående beslut fattas. I yrkande 34 begär motionärerna ett tillkännagivande om förslag om ändrad lydelse av preskriptionsbestämmelsen i 12 kap. 22 § UtL för att dess tillämpning ska återställas till det som ursprungligen var avsik-

ten. När bestämmelsen, som infördes 1976, överfördes till 1980 års utlänningslag framhölls i förarbetena att om verkställigheten omöjliggjorts genom att utlänningen hållit sig gömd borde det, trots preskription, inte vara uteslutet att på nytt ta upp avlägsnandefrågan och meddela ett nytt utvisningsbeslut. Bestämmelsen har därefter oförändrad förts över till 2005 års utlänningslag. Utlänningsnämnden och Migrationsöverdomstolen har dock omtolkat bestämmelsen och bl.a. lagt till att utlänningen inte uppfyllt myndigheternas krav på aktiv medverkan.

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i kommittémotion 2013/14:Sf204 yrkande 5 ett tillkännagivande om förslag med innebörden att polisen inte ska få eftersöka barn som ska avvisas eller utvisas i eller på väg till och från skolan eller förskolan.

Särskilt om lagen om vård av unga (LVU) och utlänningslagen

Tomas Eneroth m.fl. (S) begär i kommittémotion 2013/14:Sf384 yrkande 5 ett tillkännagivande om att utlänningslagen och LVU inte går hand i hand och att lagstiftningen därför måste ses över. Att utlänningslagen alltid går före stämmer inte med att utgångspunkten om att barnets bästa ska vara vägledande vid alla beslut som rör barn.

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i kommittémotion 2013/14:Sf204 yrkande 4 ett tillkännagivande om att en ändring av LVU bör genomföras så att en utvisning av den som är tvångsomhändertagen med stöd av lagen förutsätter godkännande av socialnämnden.

I motion 2013/14:Sf232 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde (båda C) begärs ett tillkännagivande om att se över hur LVU kan ges företräde framför utlänningslagen.

I motion 2013/14:Sf242 av Irene Oskarsson (KD) begärs ett tillkännagivande om att i beslutsordningen i asylprocessen beakta barnets bästa enligt barnkonventionen. Barn som varit fosterhemsplacerade har enligt motionären fått beslut om utvisning tillsammans med sina föräldrar med barnhemsplacering i ursprungslandet som följd. Om en sådan lösning inte anses vara för barnets bästa uppstår verkställighetshinder och utvisningen stoppas. Om barnets bästa beaktades redan innan utvisningsbeslutet skulle utslaget bli mer barnvänligt.

Särskilt om tiggeri och hemlöshet

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2013/14:Ju379 yrkande 26 ett tillkännagivande om att de utlänningar som ertappas med tiggeri eller närliggande omedelbart ska avvisas från landet med förbud att återvända.

I motion 2013/14:Sf381 av Kent Ekeröth (SD) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att de utlänningar som ertappas med tiggeri eller dylikt omedelbart ska avvisas eller utvisas från landet med livstids förbud att återvända som huvudregel. Det bör enligt motionären göras skillnad mellan hitresta utlänningar som tigger och det tiggeri som eventuellt utförs då och då av svenskar.

I motion 2013/14:Sf386 av Kent Ekeröth (SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att personer som inte är svenska medborgare ska utvisas till sina ursprungsländer om de befinner sig i hemlöst tillstånd i Sverige. I samma motion yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att alla härbärgen som tar emot hemlösa omedelbart ska kontrollera och registrera de hemlösas medborgarskaps- och uppehållstillståndsstatus samt underrätta polisen. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att polisen, vid kännedom om utländska hemlösa, ska ta dessa i förvar till dess att de utvisats.

Utskottets ställningstagande

En viktig förutsättning för att kunna erbjuda skydd till dem som verkligen behöver det är att de beslut som fattas av Migrationsverket och migrationsdomstolarna respekteras och kan verkställas. Ett fungerande asylsystem förutsätter således att den som har meddelats lagakraftvunna avvisnings- eller utvisningsbeslut lämnar landet. Utgångspunkten måste alltid vara att personen lämnar landet frivilligt. Av regeringens skrivelse framgår att ca 13 000 personer återvände självmant 2012, vilket är en ökning med drygt 20 procent jämfört med 2011. Sedan 2010 bedrivs ett myndighetsgemensamt projekt för att effektivisera återvändandearbetet och för att se till att lagar och regler följs på ett enhetligt och standardiserat sätt. Projektet, som enligt Migrationsverkets regleringsbrev för 2014 även syftar till att påtagligt öka antalet verkställda beslut avseende personer som är inskrivna i verkets mottagande, ska genomföras med respekt för personen som ska återvända, och hans eller hennes behov ska tillgodoses i möjligaste mån. Utskottet vill understryka att i de fall ett återvändande inte sker frivilligt måste det genomföras under värdiga former. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2013/14:Sf384 (S) yrkande 11.

Riksdagen ställde sig under våren 2012 bakom regeringens förslag i proposition 2011/12:60 Genomförande av återvändandedirektivet (bet. 2011/12:SfU6, rskr. 2011/12:164). Det innebär bl.a. att ett beslut om avvisning eller utvisning fr.o.m. den 1 maj 2012 ska innehålla en tidsfrist för frivillig återresa. Om utlänningen inte lämnar Sverige inom den tiden kan ett återreseförbud meddelas. Tidsfristen för frivillig avresa börjar löpa när ett beslut om avvisning eller utvisning vunnit laga kraft. Tidsfristen kan också förlängas om det finns särskilda skäl. För en utlänning som befinner sig på en förläggning för flyktingmottagning och som därför inte har något behov av att avveckla sin vistelse i Sverige kan, enligt utskottets mening, två veckor vara tillräckligt. Tidsfristen för den som utvisas är fyra veckor. Utskottet finner inte skäl att föreslå riksdagen ett tillkännagivande om ändrad tidpunkt för när tidsfristen ska börja löpa. Motion 2013/14:Sf220 (V) yrkande 33 avstyrks därför.

Enligt 12 kap. 19 § UtL är Migrationsverket skyldigt att under vissa förutsättningar pröva frågan om uppehållstillstånd på nytt då utlänningen återoppar bestående verkställighetshinder. Skyldigheten är i det fallet begrän-

sad till sådana omständigheter som inte har prövats tidigare och som inte har kunnat åberopas tidigare eller att utläningen visar en giltig ursäkt för att inte ha åberopat omständigheterna tidigare.

En avvisning eller utvisning får emellertid aldrig verkställas till ett land om det finns skäligen anledning att anta att utläningen riskerar dödsstraff eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Migrationsverket har, utöver skyldigheten enligt 12 kap. 19 § UtL, en skyldighet att ex officio beakta sådana nya omständigheter som kommer fram i ett verkställighetsärende och som utgör hinder mot verkställigheten (12 kap. 18 § UtL). Med hinder mot verkställigheten avses även att det finns anledning att anta att det avsedda mottagarlandet inte kommer att vara villigt att ta emot utläningen eller att det finns medicinska hinder eller någon annan särskild anledning till att beslutet inte bör verkställas.

Utskottet noterar att regeringen i proposition 2013/14:216 Särskilt ömmande omständigheter föreslår att barn i ett verkställighetsärende får beviljas permanent eller tidsbegränsat uppehållstillstånd även om de omständigheter som kommer fram inte har samma allvar tyngd som krävs för att tillstånd ska beviljas vuxna personer. Propositionen är ett resultat av en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna.

Utskottet anser inte att det finns skäl för riksdagen att i övrigt ta initiativ till en ändring av reglerna om verkställighetshinder och avstyrker därför motion 2013/14:Sf220 (V) yrkande 28.

Om Migrationsverket har beslutat att lämna över ett ärende till polisen kan polisen inte besluta att återlämna det till Migrationsverket. Polisens verkställighet kan dock avbrytas under vissa förutsättningar. Om polisen ska verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning och då finner att beslutet inte kan verkställas eller att ytterligare besked behövs, ska polisen underrätta Migrationsverket. Detsamma gäller om utläningen hos polisen åberopar att det finns sådana hinder som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § UtL mot verkställigheten eller om det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder. Migrationsverket ska i sådana fall ge anvisningar om verkställigheten eller vidta andra åtgärder. En sökande kan anföra eller åberopa verkställighetshinder flera gånger. Verkställigheten fortsätter dock till dess att ett beslut om inhibition eller om uppehållstillstånd har meddelats. Utskottet, som förutsätter att regeringen vid behov överväger om det finns skäl att ändra lagstiftningen, avstyrker motion 2013/14:Sf220 (V) yrkande 29.

Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte har meddelats av allmän domstol upphör att gälla fyra år från det att beslutet vann laga kraft om det inte är förenat med ett återreseförbud med längre giltighetstid än fyra år. En preskriptionsbestämmelse på två år infördes redan i 1954 års utlänningslag eftersom det inte ansågs förenligt med den svenska invandringsspolitiken att en utläning under många år kunde få vistas här i landet med ett hot om avlägsnande över sig. I samband med införandet av 1980

års utlänningslag framhölls i propositionen (prop. 1979:96) bl.a. att om verkställigheten har omöjliggjorts genom att utlänningen har hållit sig gömd inträder visserligen ändå preskription efter två år. Enligt det föredragande statsrådet borde det emellertid i ett sådant fall inte vara uteslutet att på nytt ta upp frågan om utlänningsens avlägsnade ur landet och meddela ett nytt utvisningsbeslut. Vid tillkomsten av 1989 års utlänningslag förlängdes preskriptionstiden till nu gällande fyra år eftersom det hade blivit allt vanligare att utlämningar förhindrade verkställigheten genom att hålla sig undan långa tider. Vid bedömningen av om det finns skäl för uppehållstillstånd i Sverige ska man dock vid en förnyad prövning efter inträffad preskription inte tillgodoräkna den tid som en utlämning eventuellt har vistats i Sverige efter det att ett beslut om avvisning eller utvisning har vunnit laga kraft. Preskriptionsbestämmelsen överfördes därefter oförändrad till 2005 års utlänningslag. Utskottet finner inte skäl att föreslå riksdagen en ändring av bestämmelsen ifråga. Utskottet avstyrker därmed motion 2013/14:Sf220 (V) yrkande 34.

Syftet med återtagandeavtalen är att bidra till ett förbättrat återvändande och det har sin grund i det förhållandet att alla stater har en skyldighet att ta tillbaka sina egna medborgare. Tanken med återtagandeavtalen är vidare att bidra till ett förbättrat samarbete med ursprungsländer. Motion 2013/14:Sf220 (V) yrkande 24 avstyrks därmed.

När det gäller frågan om polisen ska få eftersöka barn som ska avvisas eller utvisas på väg till eller från skolan eller förskolan konstaterar utskottet att justitieutskottet i sitt betänkande 2013/14:JuU14 Polisfrågor avstyrkte ett liknande motionsyrkande. Justitieutskottet hänvisade till det förhållandet att barn som vistas i Sverige utan tillstånd sedan den 1 juli 2013 i huvudsak har rätt till utbildning i bl.a. förskoleklass, grundskola och gymnasieskola som barn som är bosatta i landet (prop. 2012/13:58, 2012/13:UbU12, rskr. 2012/13:208). I propositionen framhöll regeringen att för att de berörda barnen och deras föräldrar i praktiken ska våga utnyttja rätten till utbildning behöver barnen känna sig trygga med att polisen inte kommer att ingripa i skolan. Även om ingenting formellt hindrar polisen från att hämta barn som ska avvisas eller utvisas i skolor, noterade regeringen att den reglering och praxis som finns när det gäller polisens arbete innebär en tydlig begränsning av polisens möjligheter att hämta barn i skolor.

Justitieutskottet hänvisade i sitt betänkande till att det i Rikspolisstyrelsens författningssamling RPSFS 2005:3 (FAP 638-1) finns regler och allmänna råd som styr polisens arbete med verkställighet av beslut om avvisning och utvisning. I denna författning sägs inte någonting om hämtning i skolor eller på sjukhus för att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut. Enligt Rikspolisstyrelsen kommer den aktuella författningen att revideras i början av 2014. De nya föreskrifterna kommer bl.a. att innehålla ett allmänt råd om att polisen ska undvika att hämta barn i skolan eller i närheten av skolan.

Justitiekommittén ansåg att det var angeläget att de nya lagarna följs upp och utvärderas. Med hänsyn till detta, och eftersom Rikspolisstyrelsen skulle anpassa sina föreskrifter om verkställighet till den nya lagstiftningen, fann utskottet inte någon anledning för riksdagen att göra något tillkännagivande med anledning av motionen i fråga.

Utskottet instämmer i justitiekommitténs bedömning och ser därför inget skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av motion 2013/14:Sf204 (V) yrkande 5. Motionsyrkandet avstyrks därmed.

Särskilt om lagen om vård av unga (LVU) och utlänningslagen

Frågan om verkställighet av lagakraftvunna utvisningsbeslut där barn i en familj har omhändertagits av sociala myndigheter har varit föremål för överväganden inom Regeringskansliet. I ovan nämnda proposition 2013/14:216 Särskilt ömmande omständigheter har regeringen även föreslagit att bestämmelsen i 5 kap. 6 § UtIL om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter ska ändras så att barn får beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande. Som exempel på en omständighet som kan komma att beaktas i den sammantagna bedömningen anges att barnet är omhändertaget av sociala myndigheter. Propositionen är ett resultat av en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna.

Med det anförda får motionerna 2013/14:Sf384 (S) yrkande 5, 2013/14:Sf204 (V) yrkande 4 och 2013/14:Sf232 (C) anses i huvudsak tillgodosedda och avstyrks därför. Även motion 2013/14:Sf242 (KD) avstyrks med vad utskottet anför.

Särskilt om tiggeri och hemlöshet

Enligt 8 kap. 1 § UtIL får en utlänning avvisas bl.a. om han eller hon saknar pass när det krävs pass för inresa eller vistelse i Sverige. En EES-medborgare får dock inte avvisas om han eller hon på annat sätt än genom innehav av pass kan styrka sin identitet. Desamma gäller familjemedlemmar till en EES-medborgare som inte själva är EES-medborgare.

En EES-medborgare och hans eller hennes familjemedlemmar får inte avvisas enbart på den grunden att de inte har tillräckliga medel för uppehälle.

Av 8 kap. 2 § första stycket UtIL framgår att en utlänning får avvisas bl.a. om det kan antas att han eller hon kommer att sakna tillräckliga medel för vistelsen i Sverige eller i något annat nordiskt land som han eller hon tänker besöka eller för hemresan eller det kan antas att han eller hon inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt. Enligt tredje stycket samma paragraf får en EES-medborgare och hans eller hennes familjemedlemmar avvisas om någon av dem efter inresan i Sverige visar sig utgöra en belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen (2001:453). Detta gäller dock inte arbetstagare, egenföretagare, arbetssökande och deras familjemedlemmar.

Utskottet noterar att regeringen i proposition Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar (prop. 2013/14:82) har föreslagit att bestämmelsen i 8 kap. 2 § tredje stycket UtLL dels tas in i en ny paragraf, 8 kap. 9 § UtLL, dels ändras så att EES-medborgare och deras familjemedlemmar får avvisas om de visar sig utgöra en orimlig belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen. På förslag av utskottet i betänkande 2013/14:SfU12 antog riksdagen regeringens förslag (rskr. 2013/14:193). Ändringen träder i kraft den 1 maj 2014.

Utskottet har tidigare behandlat yrkanden om att avvisa eller utvisa tiggare, senast i betänkande 2012/13:SfU7. Utskottet hänvisade då till ett beslut av Justitieombudsmannen (JO) den 28 juni 2011, vari JO riktade allvarlig kritik mot Polismyndigheten i Stockholms län för att myndigheten hade avvisat 26 rumänska romer med motiveringen att dessa ägnade sig åt tiggeri och dagdriveri. Enligt JO bör inte bestämmelsen om försörjning på ett ärligt sätt tillämpas på andra försörjningssätt än de som är rättsligen förbjudna. Tiggeri är inte förbjudet enligt svensk lag och inte heller dagdriveri. Polismyndighetens avvisning saknade därför stöd i utlänningslagen och JO ansåg att kritiken var av allvarligt slag eftersom åtgärderna hade inneburit långtgående rättskränkningar för enskilda individer. Utskottet delade JO:s uppfattning.

Utskottet vidhåller att det inte finns någon grund för att avvisa en person från Sverige enbart av det skälet att personen i fråga ägnar sig åt tiggeri. Motionerna 2013/14:Sf381 (SD) yrkande 2 och 2013/14:Ju379 yrkande 26 avstyrks därför.

När det gäller utländska hemlösa och deras rätt till vistelse i Sverige är det fullt tänkbart att en person som vistas i Sverige med uppehållstillstånd eller uppehållsrätt av olika anledningar saknar bostad. Att utvisa en hemlös person enbart för att personen saknar svenskt medborgarskap är inte bara diskriminerande utan torde även strida mot Sveriges internationella åtaganden samt får anses inhumant. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2013/14:Sf386 (SD) yrkandena 1–3.

Utvisning på grund av brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om obligatorisk utvisning på grund av vissa brott och om att domstol inte ska ta hänsyn till utlänningens levnadsomständigheter.

Jämför reservation 31 (SD).

Gällande ordning

I 8 kap. utlänningslagen finns bestämmelser om utvisning på grund av brott.

En utlänning får utvisas vid brott som kan leda till fängelse eller om domstolen i brottmålet undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utlänningen har dömts till tidigare. Det krävs dock att utlänningen döms till en svårare påföljd än böter. Ytterligare en förutsättning för utvisning är att det kan antas att utlänningen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet eller att brottet är särskilt allvarligt. En domstols beslut om utvisning på grund av brott ska innehålla ett förbud mot att under en viss tid eller utan någon tidsbegränsning återvända till Sverige.

När en domstol överväger om en utlänning bör utvisas ska den ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället och särskilt beakta utlänningens levnadsomständigheter och familjeförhållanden samt hur länge utlänningen har vistats i Sverige. Domstolen ska även särskilt beakta om utlänningen har barn i Sverige och barnets behov av kontakt med utlänningen, hur kontakten mellan dem har varit och hur umgänget skulle påverkas av att utlänningen utvisas.

Hänsyn ska också tas till om det finns hinder mot verkställighet av utvisningen enligt utlänningslagens bestämmelser om verkställighetshinder, t.ex. risk för dödsstraff, kroppsstraff eller tortyr, och utlänningen därför inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att utvisningsbeslutet verkställs.

En utlänning som är flykting och som behöver en fristad i Sverige får utvisas endast om han eller hon har begått ett synnerligen grovt brott och det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlänningen stanna här. En utvisning får också ske om utlänningen i Sverige eller utomlands har bedrivit en verksamhet som har inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta med en sådan verksamhet här.

Vidare får en utlänning som har vistats i Sverige med permanent uppehållstillstånd sedan minst fyra år eller har varit bosatt i Sverige i minst fem år när åtal väcks utvisas endast när det finns synnerliga skäl.

En utlänning som har permanent uppehållsrätt (EU/EES-medborgare) får utvisas på grund av brott endast när det finns synnerliga skäl. Det måste också i dessa fall finnas synnerliga skäl för utvisning på grund av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

Motionerna

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2013/14:Sf314 yrkande 17 ett tillkännagivande om att personer som saknar svenskt medborgarskap och som gör sig skyldiga till grova brott eller upprepade brott av mindre grov art ska få sitt uppehållstillstånd indraget och utvisas.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2013/14:Ju379 yrkandena 13 och 14 tillkännagivanden om att frågan om utvisning ska bli en obligatorisk del för domstolen att pröva vid brottmål där den tilltalade innehar medborgarskap i annat land än Sverige, eller är statslös och att det

ska föreligga synnerligen starka skäl för att utvisning vid prövning i domstol inte ska utdömas i det fall där en utlänning döms för ett brott som kan medföra utvisning. Vidare begär motionärerna ett tillkännagivande om dels att utvisning ska vara obligatorisk och på livstid i de fall där en utlänning dömts för brott mot liv och hälsa eller frihet och frid, sexualbrott, narkotikabrott, stöld, rån och andra tillgreppsbrott och annan jämförlig brottslighet eller dömts för bedrägeri kopplat till sociala förmåner, dels att det i andra fall än ovanstående ska utdömas obligatorisk utvisning på livstid om det rör sig om upprepad brottslighet (yrkande 15). I yrkandena 16 och 17 begärs tillkännagivanden om att domstolen i utvisningsärenden inte ska ta hänsyn till utlänningens levnadsomständigheter eller hur länge utlänningen vistats i Sverige och att kravet på att det måste föreligga synnerliga skäl för att kunna utvisa en kriminell utlänning som bott i Sverige fem år eller mer avskaffas. I yrkande 18 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa kravet på att det måste föreligga synnerliga skäl för att det ska gå att utvisa en kriminell utlänning som haft uppehållstillstånd i fyra år eller mer. I yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa kravet på att det måste vara ett synnerligen grovt brott och medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet för att domstolen ska besluta om utvisning i de fall som utlänningen har flyktingstatus. I yrkande 24 begär motionärerna ett tillkännagivande om att kriminalisera en handling som syftar till att dölja en illegal invandrare från rättsväsendet eller som hjälper honom eller henne att undkomma, som undanröjer bevis om den illegale invandraren eller som på annat dylikt sätt motverkar att rättsväsendet uppdagar var den illegale invandraren befinner sig.

Yrkandena 1–7 i motion 2013/14:Ju434 av Kent Ekeröth och Thoralf Alfsson (båda SD) är i huvudsak likalydande med yrkandena 13–19 i motion 2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD).

Utskottets ställningstagande

En utlänning kan utvisas ur Sverige på grund av brott av en viss svårighetsgrad, dvs. om han eller hon döms för brott som kan leda till fängelse. Utvisning ska normalt inte ske vid mindre allvarlig brottslighet, men om denna är upprepad eller systematisk kan utvisning komma i fråga även vid exempelvis brott av typen snatteri. Återfallsrisk är normalt en förutsättning för att utvisa en person. I vissa allvarligare fall får dock utvisning tillgripas utan att det finns någon återfallsrisk. En allmän riktlinje är att brottet bör ha ett straffvärde om fängelse på minst ett år för att utvisning ska ske oberoende av återfallsrisk. Frågan om utvisning ska prövas av domstolen oberoende av om åklagaren har framställt ett yrkande om detta. Vanligen initieras dock frågan om utvisning av åklagaren i stämningsansökan eller under huvudförhandlingen.

Utvisningsmöjligheten begränsas av utlänningens anknytning till Sverige. Bedömningen görs utifrån en sammanvägning av vad som är känt om utlänningens personliga förhållanden, såsom familje-, bostads- och arbetsförhållanden, vistelsetid i Sverige, flyktingstatus, beviljat uppehållstillstånd, social anpassning, eventuella kvarvarande band till ursprungslandet m.m.

Utskottet har senast i betänkande 2012/13:SfU7 behandlat frågor om utvisning på grund av brott. Utskottet framhöll särskilt de svårigheter som en utvisning kan innebära om utlänningen har familj i Sverige, eftersom familjen kan drabbas hårt. Det är därför viktigt att frågan om utvisning prövas med beaktande av den skada och olägenhet som kan drabba en utvisad persons familj. Principen om barnets bästa har även kommit till uttryck i lagtexten i form av en uttrycklig skyldighet för domstolarna att särskilt beakta om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med utlänningen, hur kontakten har varit och hur kontakten skulle påverkas av en utvisning. Även om den dömde inte har familj får det anses vara rimligt att ta hänsyn till om han eller hon, frånsett den brottsliga gärningen, har levt under ordnade förhållanden i Sverige. Utskottet påtalade också att Genèvekonventionen inte medger att en fördragslutande stat utvisar en flykting som lovligen uppehåller sig på statens område annat än av skäl som kan hänföras till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen. Vidare framhöll utskottet att det är viktigt att utvisningsfrågan bedöms på ett nyanserat sätt och att det finns proportion mellan brottet och de rättsverkningar som det får för den enskilde. Vikten av att reglerna präglas av grundläggande humanitära krav och rättssäkerhetsgarantier underströks av utskottet. Enligt utskottets mening uppfyllde de nu aktuella reglerna i utlänningslagen dessa krav.

Utskottet har inte ändrat inställning sedan frågan behandlades senast och kan därför inte ställa sig bakom det synsätt som kommer till uttryck i motionerna 2013/14:Sf314 (SD) yrkande 17, 2013/14:Ju379 (SD) yrkandena 13–19 och 2013/14:434 (SD) yrkandena 1–7.

Enligt utskottet kan det heller inte komma i fråga att på det sätt motionärerna föreslagit kriminalisera t.ex. döljandet av människor som vistas här olovligen eller som på annat sätt motverkar att rättsväsendet uppdragar var personerna i fråga befinner sig. Utskottet avstyrker därmed motion 2013/14: Ju379 (SD) yrkande 24.

Förvar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. att se över grunderna för förvar och om sjukvårdspersonal på förvaren.

Jämför reservation 32 (V).

Gällande ordning

10 kap. 1 § första stycket UtL innehåller regler om identitetsförvar och innebär att en utlänning som har fyllt 18 år får tas i förvar om utlänningens identitet är oklar vid ankomsten till Sverige eller när han eller hon därefter ansöker om uppehållstillstånd och han eller hon inte kan göra sannolikt att den identitet han eller hon uppger är riktig, och utlänningens rätt att få resa in i eller vistas i Sverige inte kan bedömas ändå. Tiden för förvar grundat på oklar identitet är högst två veckor, om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid.

I 10 kap. 1 § andra stycket 1 UtL finns en regel om utredningsförvar. En utlänning som har fyllt 18 år får tas i förvar om det är nödvändigt för att en utredning om utlänningens rätt att stanna i Sverige ska kunna genomföras. En utlänning får inte hållas i förvar för en utredning längre tid än 48 timmar.

Vidare får, enligt 10 kap. 1 § andra stycket 2 och 3 UtL, en utlänning tas i verkställighetsförvar om det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas eller utvisas eller det är fråga om att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning. Beslut om förvar av en utlänning på dessa grunder får enligt tredje stycket meddelas endast om det på grund av utlänningens personliga förhållanden eller övriga omständigheter finns anledning att anta att utlänningen annars kommer att hålla sig undan eller bedriva brottslig verksamhet i Sverige. En utlänning får inte hållas i förvar för verkställighet längre tid än två månader, om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid. Även om det finns sådana synnerliga skäl får utlänningen inte hållas i förvar längre tid än tre månader eller, om det är sannolikt att verkställigheten kommer att ta längre tid på grund av bristande samarbete från utlänningen eller det tar tid att införskaffa nödvändiga handlingar, längre tid än tolv månader. Tidsgränserna om tre och tolv månader gäller dock inte om utlänningen av en allmän domstol utvisats på grund av brott.

Det finns i 10 kap. 2 § UtL särskilda bestämmelser om när barn kan tas i förvar.

I stället för förvar kan det i vissa fall vara tillräckligt att ställa personen under uppsikt. Även barn kan i vissa fall hållas under uppsikt. Uppsikt innebär att utlänningen är skyldig att på vissa tider anmäla sig hos polismyndigheten i orten eller hos Migrationsverket.

En utlännings frihet får enligt 1 kap. 8 § UtL inte begränsas mer än vad som är nödvändigt i varje enskilt fall. Det innebär att den rättsliga prövningen ska påskyndas om utlännen är tagen i förvar.

Migrationsverket får enligt 10 kap. 20 § UtL besluta att en utlännings som hålls i förvar ska placeras i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisrest, om

1. utlännen av allmän domstol har utvisats på grund av brott
2. utlännen hålls avskild och av säkerhetsskäl inte kan vistas i en särskild lokal i
3. det annars finns synnerliga skäl.

En utlännings som placerats i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisrest med stöd av första stycket 2 eller 3 ska hållas avskild från övriga intagna.

Barn som hålls i förvar får inte placeras i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisrest.

Motionen

I partimotion 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begärs i yrkande 37 ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning med uppgift att se över utlänningslagens förvarsgrunder. Motionärerna menar att de nuvarande reglerna är mycket vaga och ger stort utrymme för godtycke från tillämpande myndigheter. I yrkande 38 begärs ett tillkännagivande om att ge i uppdrag åt Migrationsverket att se till att sjukvårdspersonal i större utsträckning än i dag finns på förvaren. Slutligen begärs i yrkande 39 ett tillkännagivande om att införa ett förbud i utlänningslagen mot att placera en förvarstagen person i kriminalvård med hänvisning till att hen utgör en allvarlig fara för sig själv.

Utskottets ställningstagande

Förvarsutredningen lämnade sitt betänkande Förvar (SOU 2011:17) förslag bl.a. till bestämmelser om tidsgränser för hur länge en utlännings får hållas i verkställighetsförvar. En utlännings ska som huvudregel inte kunna hållas i förvar i mer än sex månader, men i vissa fall ska förvarstiden kunna förlängas. Utlänningar som utvisats på grund av brott föreslås undantas från dessa regler. Migrationsverket ska även ges i uppdrag att se till att sjukvårdspersonal ska finnas närvarande på förvaren i större utsträckning än i dag. Möjligheten att placera en förvarstagen inom kriminalvården ska vara kvar för dem som är utvisade på grund av att de har gjort sig skyldiga till brott. En utlännings ska även kunna placeras i kriminalvården av säkerhetsskäl, dock inte enbart med hänvisning till att han eller hon utgör en allvarlig fara för sig själv. De utlänningar som placeras i kriminalvården ska som huvudregel inte kunna placeras i ett häkte eller en polisrest. Placeringen ska i stället ske på en avdelning på en anstalt som inrättats särskilt för förvarstagna utlänningar.

Utlänningslagens regler om förvar anger under vilka omständigheter en utlänning får tas i förvar och hur länge. Reglerna är anpassade till EU:s regelverk. Regeringens beredning av betänkandet SOU 2011:17 bör avvaktas. Motion 2013/14:Sf220 (V) yrkandena 37–39 avstyrks därmed.

Visering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om besöksvisum, visumtvång och visum för asylsökande.

Jämför reservationerna 33 (SD) och 34 (V).

Gällande ordning

Enligt 2 kap. 3 § UtL ska en utlänning som reser in i eller vistas i Sverige ha Schengenvisering eller nationell visering om han eller hon inte har uppehållstillstånd, ställning som varaktigt bosatt eller är nordisk medborgare. Undantag från kravet på visering gäller även bl.a. för EES-medborgare, vissa konventionsflyktingar och statslösa personer.

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 om införande av en gemensamkodex om viseringar (viseringskodexen), som trädde i kraft den 5 oktober 2009 och är direkt tillämplig i Sverige, ska en visering i regel vara tidsbegränsad och gälla för högst tre månader under en sexmånadersperiod. En visering kan dock beslutas för flera inresor, t.ex. för besök hos egna barn eller vid återkommande affärsbesök och gäller då för vistelser på som mest 90 dagar per halvår och högst fem år. Ett beslut om att avslå en ansökan om visering kan överklagas (14 kap. 5 a § UtL). Det gäller både Schengenviseringar och nationella viseringar.

Av 3 kap. 1 § UtL framgår att villkor för beviljande av Schengenvisering finns i viseringskodexen. Enligt 3 kap. 4 § UtL får, om det finns särskilda skäl, nationell visering beviljas. En sådan visering ger tillstånd att resa in i och vistas i Sverige. Viseringen får endast beviljas för längre tid än tre månader, dock högst ett år. Endast när det finns särskilda skäl får visering beviljas för längre tid än utlänningens pass gäller.

I rådets förordning (EG) nr 539/2001 regleras vilka tredjeländers medborgare som behöver visering.

Skrivelsen

Den 24 maj 2011 antog kommissionen ett förslag om att ändra i viseringsförordningen så att det under vissa omständigheter (nödsituationer, exempelvis vid plötslig och hög inströmning av ogrundade asylansökningar från ett viseringsfritt land eller i situationer då återtagandesamarbetet har satts ur spel) ska vara möjligt att tillfälligt återinföra viseringskravet (suspender-

ingsmekanism) samt en mekanism för att hantera situationer då det brister i ömsesidigheten när det gäller viseringskraven från ett enskilt tredjeland (reciprocitetsmekanism). Förslaget antogs under 2013.

EU har i dag viseringsförenklingsavtal med Albanien, Bosnien och Hercegovina, Makedonien, Serbien, Armenien, Kap Verde, Georgien, Moldavien, Ryssland och Ukraina. Avtalen är uttryck för en politisk vilja inom EU att öka samarbetet och utbytet mellan EU och tredjeländer. Samtidigt är viseringsförenklingsavtalen knutna till tredjeländernas beredskap att återta sina medborgare och ingå återtagandeavtal.

Motionerna

I motion 2013/14:U224 av Yilmaz Kerimo (S) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att Sverige inom EU bör verka för att visumkravet tas bort för turkiska medborgare som vill resa till Schengenländer. Motionären framhåller att en viktig förutsättning för Turkiets demokratiseringsprocess är att den turkiska befolkningen ges goda möjligheter till dialog och utbyte av erfarenheter över landets gränser.

I motion 2013/14:K379 av Maria Ferm m.fl. (MP) begärs i yrkande 7 ett tillkännagivande om att Sverige bör arbeta aktivt för att i EU ställa högre krav på tredjeländers respekt för mänskliga rättigheter och tillämpning av antidiskrimineringslagar under en viseringsliberaliseringsprocess.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2013/14:Sf314 yrkande 9 ett tillkännagivande om att visumtvång ska gälla för medborgare i länder som är, eller misstänks vara, baser för terrorism samt för medborgare i länder som genererar omfattande illegal invandring till Sverige.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2013/14:Sf220 yrkande 7 ett tillkännagivande om att regeringen i EU bör verka för att korta ned listan över visumpfiktiga länder och för att visumkrav inte ska användas för att stänga ute flyktingar och därmed kortsluta Genèvekonventionen. I yrkande 36 begär motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppgift att lägga fram förslag om en procedur för utfärdande av asylvisum.

I motion 2013/14:Sf361 av Abir Al-Sahlani (C) begärs ett tillkännagivande om att möjliggöra för utländska medborgare att söka asyl vid svenska ambassader utomlands. Motionären anför att flyktingarna från Syrien är helt i händerna på smugglarna. Människor dör, inte bara i krig och väpnade konflikter, utan även när de försöker söka sig till EU.

Utskottets ställningstagande

Viseringsfrågor ingår i EU:s kompetensområde och regleras på EU-nivå. Det gäller bl.a. beslut om de tredjeländer vars medborgare måste inneha visum när de passerar unionens yttre gränser samt förfaranden och villkor för medlemsstaternas utfärdande av viseringar. I den s.k. viseringslistan regleras vilka tredjeländers medborgare som behöver visering respektive

vilka som är undantagna från viseringskrav. Viseringspolitiken inom EU är i det avseendet fullt ut harmoniserad. Det innebär att det inte längre finns några tredjeländer för vilka medlemsstaterna ensidigt får bestämma om medborgarna i dessa länder ska omfattas av viseringskrav eller inte. Utskottet vill betona att även om Sverige är bundet av förordning (EG) nr 539/2001 är det viktigt att Sverige inom EU aktivt driver frågan om viseringsfrihet för så många länder som möjligt.

Det övergripande målet för den svenska viseringspolitiken är att skapa så stor frihet som möjligt för personer att röra sig över gränserna. Det är av största vikt att man underlättar kontakter mellan människor i olika länder. Det gäller såväl släktkontakter som kommersiella och kulturella förbindelser på olika plan. Önskemålet om fri rörlighet måste dock ställas mot nödvändigheten av att upprätthålla en reglerad invandring. Varje visumärende bedöms individuellt, och enligt viseringskodexen bör man vid prövningen av ansökningar om enhetlig visering bl.a. bedöma om sökanden har för avsikt att lämna medlemsstaternas territorium när den visering som sökanden har ansökt om löper ut.

Utskottet noterar att Turkiet och EU den 16 december 2013 skrev på en överenskommelse som kan leda till att turkiska medborgare i framtiden får resa till EU utan visum. Turkiet åtar sig i utbyte att återta migranter som tagit sig via Turkiet in i EU utan tillstånd samt att skärpa gränskontrollen. Sådana avtal ligger i linje med svenska strävanden att underlätta resande för den enskilda individen och att stärka de mellanfolkliga kontakterna mellan EU och tredjeländer.

Med hänsyn till det nu anförda finns det enligt utskottet inte skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande med anledning av motionerna 2013/14:U224 (S) yrkande 2, 2013/14:K379 (MP) yrkande 7, 2013/14:Sf314 (SD) yrkande 9 och 2013/14:Sf220 (V) yrkande 7. Motionsyrkandena avstyrks därför.

När det gäller frågan om visum för asylsökande anser utskottet att viseringsinstrumentet inte är avsett att ta till vara personers behov av skydd. Enligt utskottets mening uppfyller utlänningslagens bestämmelser Genèvekonventionens fullt ut i fråga om skyldigheten att ge skydd åt personer som riskerar förföljelse i hemlandet. Utskottet vill även peka på möjligheten till vidarebosättning och nödvändigheten av att öka ett solidariskt mottagande i EU av personer som är i behov av skydd. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2013/14:Sf220 (V) yrkande 36 och 2013/14:Sf361 (C).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Flyktingpolitiken, punkt 1 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:Sf10 av David Lång (SD) i denna del och 2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 11, 13, 15, 16 och 18 samt avslår motionerna 2013/14:U272 av Anita Brodén (FP) yrkande 3, 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1 och 22, 2013/14:Sf371 av Lars Eriksson (S) och 2013/14:Sf390 av Maria Ferm och Mehmet Kaplan (båda MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Den kravlösa asylpolitik som bedrivs i Sverige har gett upphov till ett omfattande och allvarligt asylmissbruk. Det som utmärkt svensk invandringspolitik har varit invandringens massiva omfattning i relation till Sveriges befolkningsstorlek, bristen på selektion som lett till att Sverige ofta tagit emot mycket svårintegrerade invandrargrupper med dåliga förutsättningar att kunna bidra till välfärden och smälta in i samhället, och permanentandet av invandring som i andra länder betraktats som tillfällig. Sverige behöver en ansvarsfull migrationspolitik med en kraftigt minskad invandring så att de som redan har kommit hit får en ärlig chans att anpassa sig till det svenska samhället. Vidare behövs en human flyktingpolitik som fokuserar på mer hjälp i närområdena där hjälpen gör mest nytta. Sverige bör även följa Dublinförordningen. Om Sverige skulle göra det skulle över 70 procent av alla asylsökande i Sverige återsändas till det första asyllandet. En rad skärpningar krävs för att motverka en ansvarslös invandringspolitik. Ansökan om asyl i Sverige ska göras vid gränsen i samband med inresa. Om så inte sker ska personen i fråga inte få sitt ärende prövat, utan genast avvisas eller utvisas. Den som vistas illegalt i landet utan att söka asyl ska inte kunna få sin sak prövad utan ska avvisas

omgående. Asylsökande ska uppvisa handlingar som styrker deras identitet och nationalitet. Om handlingarna inte kan uppvisas ska den asylsökande inte ha rätt att få sitt asylärende prövat utan han eller hon ska i stället genast avvisas. Dessutom bör asyl som huvudregel endast beviljas den som uppfyller kriterierna i Genèvekonventionen och ett mindre antal kvotflyktingar som erbjuds asyl enligt avtal med UNHCR. Då ska tidsbegränsade uppehållstillstånd vara regel och gälla för ett år i taget. Möjligheten att utfärda permanenta uppehållstillstånd som ett mellansteg mellan tidsbegränsat uppehållstillstånd och svenskt medborgarskap ska avskaffas. Slutligen ska en person med uppehållstillstånd som visar sig ha besökt det land som han eller hon sagt sig vara på flykt från få uppehållstillståndet indraget och därefter utvisas. Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

2. Flyktingpolitiken, punkt 1 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1 och 22 samt avslår motionerna

2013/14:U272 av Anita Brodén (FP) yrkande 3,

2013/14:Sf10 av David Lång (SD) i denna del,

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 11, 13, 15, 16 och 18,

2013/14:Sf371 av Lars Eriksson (S) och

2013/14:Sf390 av Maria Ferm och Mehmet Kaplan (båda MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Svenska myndigheters respekt för asylrätten och Genèvekonventionen behöver stärkas. Om inte de mänskliga rättigheterna för de människor som har minst möjligheter och resurser att föra sin talan respekteras, kommer andra gruppers rättigheter att angripas längre fram. Vidare bör en översyn göras av bestämmelsen i utlänningslagen om rätt till skydd som flykting för att tolkningen av bestämmelsen ska bringas i överensstämmelse med gällande internationell rätt. Det förhållandet att risken för förföljelse bara ska beaktas om den är sannolik stämmer inte med flyktingkonventionen. Enligt UNHCR bör kravet ligga någonstans mellan ”sannolikt” och ”möjligt”. Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

3. Begreppet väpnad konflikt, punkt 2 (S, V)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S), Christina Høj Larsen (V) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 23 och 2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 8.

Ställningstagande

Det finns behov av att tydliggöra begreppet yttre eller inre väpnad konflikt som återfinns såväl i 4 kap. 2 § som i 4 kap. 2 a § utlänningslagen. Skilje-linjen mellan de två bestämmelserna är otydlig och svår att tillämpa. Dessutom krävs en översyn för att förtydliga bestämmelsen om skydd vid väpnad konflikt, så att skyddet blir mer heltäckande och bringas i överens-stämmelse med gällande internationell rätt. Detta bör riksdagen ge reger-ingen till känna.

4. Könrelaterad förföljelse, punkt 3 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Sf376 av Börje Vestlund m.fl. (S) yrkande 6 och avslår motionerna 2013/14:U220 av Eva Flyborg (FP) yrkande 4, 2013/14:Sf218 av Stefan Svanström och Annika Eclund (båda KD), 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 20 och 2013/14:Sf376 av Börje Vestlund m.fl. (S) yrkandena 1, 2 och 4.

Ställningstagande

Frågan om hur ärenden om hbt-flyktingars skyddsskäl har påverkats av den nya instans- och processordningen i utlänningsärenden har ännu inte utretts. Detta är en brist. En särskild utvärdering av denna fråga bör därför skyndsamt initieras av regeringen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

5. Könslaterad förföljelse, punkt 3 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 20 och avslår motionerna

2013/14:U220 av Eva Flyborg (FP) yrkande 4,

2013/14:Sf218 av Stefan Svanström och Annika Eclund (båda KD) och

2013/14:Sf376 av Börje Vestlund m.fl. (S) yrkandena 1, 2, 4 och 6.

Ställningstagande

Trots att utlänningslagen är tydlig vad gäller flyktingstatus för den som förföljs på grund av kön eller sexuell läggning förekommer det fortfarande att migrationsmyndigheterna utvisar hbtq-personer till t.ex. Iran, detta trots att det är klarlagt att människor avrättas där på grund av sin sexuella läggning. Vidare avslås asylansökningar av hbtq-personer med motiveringen att de tidigare har dolt sin läggning i hemlandet och därför borde kunna fortsätta med det för att undgå förföljelse. Detta avviker från riksdagens intentioner med lagen. Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

6. Människosmuggling, punkt 4 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf385 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

För att delvis stävja människosmugglingen till Sverige bör den som smugglats hit alltid få avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige. Att låta sig smugglas genom hela Schengenområdet för att söka asyl i just Sverige är ett oetiskt sätt att kringgå Dublinförordningen som måste motverkas. Eftersom straffen för brotten människosmuggling och organiserande av människosmuggling inte återspeglar brottens allvar bör straffsatserna justeras och skärpas. För både människosmuggling och organiserande av människosmuggling bör minimistraffet vara ett års fängelse och maxstraffet höjas till fyra år. För grova fall bör minimistraffet höjas till två år och maxstraffet till åtta år. För fall som är ringa bör maxstraffet höjas till ett år. Regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag i enlighet med detta.

7. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:U297 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4 och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkandena 1 och 17 samt avslår motionerna

2013/14:U203 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4, 5, 8 och 9,

2013/14:Sf349 av Robert Halef (KD) yrkandena 1 och 2 samt

2013/14:Sf392 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Sverige bör under genomförandefasen av det gemensamma europeiska asylsystemet vara en pådrivande kraft för ett humanitärt asylsystem som ger skydd och skapar stabilitet i en alltmer globaliserad värld. Asylsökande måste få en rättvis och rättssäker behandling oavsett vilket EU-land de kommer till, och mänskliga rättigheter måste respekteras. Det gemensamma asylsystemet måste bygga på tillit mellan länderna, och regeringen bör inom EU kraftfullare markera det gemensamma ansvarstagande som måste finnas. Sverige bör även agera kraftfullt för ett solidariskt mottagande av vidarebosatta på en hög nivå.

Det är även viktigt att Sverige verkar i EU för att hbt-personer som är EU-medborgare ska ha möjlighet att röra sig fritt inom EU och både kunna studera och arbeta på samma villkor som övriga EU-medborgare. För detta krävs att samkönade pars relationer och familjebildning erkänns inom samtliga medlemsstater, vilket inte görs i dag. Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

8. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:U203 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 och

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4, 5, 8 och 9 samt avslår motionerna

2013/14:U297 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4,

2013/14:Sf349 av Robert Halef (KD) yrkandena 1 och 2,

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkandena 1 och 17 samt

2013/14:Sf392 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Regeringen bör i EU verka för att asyl- och flyktingpolitiken i grunden förändras så att den i framtiden bygger på respekt för mänskliga rättigheter och människors lika värde. Vidare bör regeringen ta initiativ till att förändra EU:s politik om återtagandeavtal så att asylrätten inte inskränks. Genom avtalen görs tredjeländers myndigheter till agenter för EU när det gäller återtagande av de egna medborgarna. Därtill bör regeringen i EU verka för att det förändrade asylprocedurdirektivet ändras så att rättssäkerhetsgarantierna förbättras, inte försämras. Direktivet behöver arbetas om i grunden för att tillförsäkra de asylsökande hållbara rättssäkerhetsgarantier. Regeringen bör även verka för att det förändrade mottagandedirektivet rivs upp och kräva att kommissionens ursprungliga förslag görs till föremål för förnyade diskussioner. Det omarbetade förslaget innebär bl.a. att det blir tillåtet att helt avstå från att tillämpa direktivet. Det krävs ett radikalt omarbetat och förbättrat innehåll när det gäller mottagandevillkoren för att de ska leva upp till FN:s konvention om de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna. Sverige bör även agera i EU för att unionens migrations-samarbete med länderna i Nordafrika och Mellanöstern ska ske med Genèvekonventionen och de mänskliga rättigheterna som grund. Länderna i Nordafrika pressas av EU att införa en hårdare politik för att bekämpa migration. Denna politik är baserad på den europeiska modellen med gräns-

kontroller, kriminalisering, frihetsberövande och utvisning, vilket innebär att EU:s gränskontroll förläggs till tredjeländers sjöterritorier. Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

9. Synnerligen ömmande omständigheter, punkt 6 (S, V)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S), Christina Høj Larsen (V) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 27 och 2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 7 och avslår motion 2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14.

Ställningstagande

Begreppet synnerligen ömmande omständigheter i utlänningslagen har kommit att tolkas alltför restriktivt. Det finns därför ett behov av att ändra begreppet och att byta ut begreppet synnerligen ömmande omständigheter mot särskilt ömmande omständigheter. Begreppet bör gälla generellt och inte bara för barn, som regeringen föreslår. Att göra en lagändring bara för personer under 18 år kommer bara att skapa en ny rättsosäkerhet med många krav på åldersbestämningar. Regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag i enlighet med vad som nu har anförts.

10. Synnerligen ömmande omständigheter, punkt 6 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14 och avslår motionerna 2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 27 och 2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 7.

Ställningstagande

Endast undantagsvis ska tillfälliga uppehållstillstånd kunna beviljas personer som inte fullt ut lever upp till FN-konventionens krav men som av ytterst starka humanitära skäl ändå inte omedelbart kan återvända till sitt hemland, ett närliggande område eller första asylland. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

11. Uppehållstillstånd i andra fall, punkt 7 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 35 och

2013/14:So249 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 21 och

avslår motionerna

2013/14:Sf229 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1 och 2 samt

2013/14:Sf270 av Maria Stenberg och Marie Nordén (båda S).

Ställningstagande

En bortre gräns bör införas i asylprocessen så att den som inte har fått ett lagakraftvunnet avslagsbeslut inom 18 månader ska beviljas uppehållstillstånd, om det inte finns särskilda skäl som talar emot det. Vidare bör kvinnor som medverkar i brottsutredningar om våldsbrott eller sexuella övergrepp beviljas tillfälligt uppehållstillstånd så länge förundersökningen eller domstolsprocessen pågår. Gömda kvinnor vågar annars inte anmäla förövaren. Regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag i enlighet med detta.

12. Arbetskraftsinvandring, punkt 8 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 21,

2013/14:Sk411 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkandena 10–13,

2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S) yrkande 2,
2013/14:Sf333 av Börje Vestlund (S),
2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 6 och
2013/14:A409 av Ylva Johansson m.fl. (S) yrkandena 23–26,
bifaller delvis motionerna
2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 3,
2013/14:Sf352 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) och
2013/14:Sf368 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) samt
avslår motionerna
2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 22–26, 28 och 29,
2013/14:Sf10 av David Lång (SD) i denna del,
2013/14:Sf211 av Boriana Åberg (M),
2013/14:Sf240 av Karin Granbom Ellison (FP) yrkandena 1–3,
2013/14:Sf251 av Hans Rothenberg och Lars Hjalmered (båda M),
2013/14:Sf257 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,
2013/14:Sf282 av Fredrick Federley (C),
2013/14:Sf295 av Lars Hjalmered (M),
2013/14:Sf296 av Lars Hjalmered (M),
2013/14:Sf323 av Marie Nordén (S),
2013/14:Sf324 av Roza Güclü Hedin och Carin Runeson (båda S),
2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S) yrkandena 4 och 5,
2013/14:Sf328 av Isak From m.fl. (S),
2013/14:Sf329 av Katarina Köhler m.fl. (S),
2013/14:Sf336 av Kerstin Lundgren (C),
2013/14:Sf348 av Johnny Skalin (SD),
2013/14:Sf367 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf369 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) och
2013/14:A399 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14.

Ställningstagande

Arbetskraftsinvandring är en naturlig del av en globaliserad värld och fyller viktiga behov på arbetsmarknaden. Sverige ska vara ett öppet land som välkomnar människor från andra länder som väljer att komma hit för att arbeta. Arbetskraftsinvandring är således positivt men får inte användas för att utnyttja och exploatera människor. För en arbetsgivare som vill rekrytera personal från ett land utanför EU är det numera mycket enkelt. Det räcker att arbetstagaren skickar in en ansökan till Migrationsverket och att uppgifter om lön och andra anställningsvillkor som utlovats lämnas av arbetsgivaren. När arbetstillståndet väl är beviljat kan arbetsgivaren avtala om helt andra löne- och anställningsvillkor. Oseriösa aktörer har satt i system att avtala om väsentligt sämre villkor än de som låg till grund för Migrationsverkets beslut. Om arbetstagaren klagar och förlorar anställningen väntar utvisning eftersom uppehållstillståndet är knutet till anställningen.

Reglerna om arbetskraftsinvandring är konstruerade för svenska arbetsgivare men innehåller inga verktyg för att Migrationsverket ska kunna försäkra sig om seriositeten bakom ett arbetserbud och att arbetsgivaren inte har t.ex. skatteskulder. Migrationsverket bör därför få i uppdrag att följa upp ansökningar om arbetstillstånd och säkerställa att rätt avtal gäller och att inbetalda skatter och avgifter motsvarar den lön som arbetsgivaren uppgett.

Vidare bör det ske en vandelsprövning av arbetsgivare som anställer migrerad arbetskraft. Den arbetsgivare som har skatteskulder eller tidigare har missbrukat systemet ska inte få tillstånd att ta hit arbetskraftsinvandrare. Dessutom bör det avtal som ligger till grund för Migrationsverkets beslut om arbetstillstånd göras rättsligt bindande som miniminivå, och sanktioner mot missbruk med beviljade arbetstillstånd måste vara kännbara.

Slutligen bör det förslag som presenterats i slutbetänkandet Cirkulär migration och utveckling (SOU 2011:28) om att den som har haft uppehållstillstånd för arbete och forskarutbildning under fyra av de senaste åtta åren ska få permanent uppehållstillstånd genomföras med det snaraste.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

13. Arbetskraftsinvandring, punkt 8 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Sf10 av David Lång (SD) i denna del och

2013/14:A399 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14 och avslår motionerna

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 21–26, 28 och 29,

2013/14:Sk411 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkandena 10–13,

2013/14:Sf211 av Borian Åberg (M),

2013/14:Sf240 av Karin Granbom Ellison (FP) yrkandena 1–3,

2013/14:Sf251 av Hans Rothenberg och Lars Hjalmered (båda M),

2013/14:Sf257 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,

2013/14:Sf282 av Fredrick Federley (C),

2013/14:Sf295 av Lars Hjalmered (M),

2013/14:Sf296 av Lars Hjalmered (M),

2013/14:Sf323 av Marie Nordén (S),

2013/14:Sf324 av Roza Güclü Hedin och Carin Runeson (båda S),

2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–5,

2013/14:Sf328 av Isak From m.fl. (S),

2013/14:Sf329 av Katarina Köhler m.fl. (S),
2013/14:Sf333 av Börje Vestlund (S),
2013/14:Sf336 av Kerstin Lundgren (C),
2013/14:Sf348 av Johnny Skalin (SD),
2013/14:Sf352 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf367 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf368 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf369 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 6 och
2013/14:A409 av Ylva Johansson m.fl. (S) yrkandena 23–26.

Ställningstagande

En omfattande och generell arbetskraftsinvandring av det slag Sverige har i dag löser inte problemen med pensionsavgångar och framtida välfärdsutmaningar. Dessutom leder denna fria arbetskraftsinvandring av lågutbildad arbetskraft till ett överutbud på arbetskraft som i sin tur leder till lönedumping och omänskliga arbetsförhållanden. Däremot kan en behovsprövad invandring av högkvalificerad arbetskraft till yrken där det råder brist på arbetskraft vara en framkomlig väg.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

14. Arbetskraftsinvandring, punkt 8 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 21–26, 28 och 29,

2013/14:Sk411 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkande 11 och

2013/14:A409 av Ylva Johansson m.fl. (S) yrkande 25 och

avslår motionerna

2013/14:Sk411 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkandena 10, 12 och 13,

2013/14:Sf10 av David Lång (SD) i denna del,

2013/14:Sf211 av Boriana Åberg (M),

2013/14:Sf240 av Karin Granbom Ellison (FP) yrkandena 1–3,

2013/14:Sf251 av Hans Rothenberg och Lars Hjalmered (båda M),

2013/14:Sf257 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,

2013/14:Sf282 av Fredrick Federley (C),

2013/14:Sf295 av Lars Hjalmered (M),

2013/14:Sf296 av Lars Hjalmered (M),

2013/14:Sf323 av Marie Nordén (S),

2013/14:Sf324 av Roza Güclü Hedin och Carin Runeson (båda S),
2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–5,
2013/14:Sf328 av Isak From m.fl. (S),
2013/14:Sf329 av Katarina Köhler m.fl. (S),
2013/14:Sf333 av Börje Vestlund (S),
2013/14:Sf336 av Kerstin Lundgren (C),
2013/14:Sf348 av Johnny Skalin (SD),
2013/14:Sf352 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf367 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf368 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf369 av Krister Örnfjäder m.fl. (S),
2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 6,
2013/14:A399 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14 och
2013/14:A409 av Ylva Johansson m.fl. (S) yrkandena 23, 24 och 26.

Ställningstagande

Ett av huvudproblemen med dagens regler för arbetskraftsinvandring är att de löne- och anställningsvillkor som arbetsgivare skickar till Migrationsverket i arbetstillståndsärenden inte är bindande. Eftersom arbetstillståndet är kopplat till en specifik arbetsgivare skapas ett utrymme för oseriösa arbetsgivare att utnyttja arbetskraftsinvandrare. En arbetstagare som erbjuds sämre lön än den som utlovats kan välja mellan att acceptera lönen eller att förlora anställningen och därmed utvisas. Regeringen bör därför återkomma med lagförslag om att arbetsgivare ska vara skyldiga att bifoga ett bindande anställningsavtal till ansökan om arbetstillstånd.

Arbetsförmedlingen har fastställt riktlinjer där det i fråga om arbetskraftsinvandring från länder utanför EU/EES anges att det inte får uppstå en koncentration till arbetsplatser där svårigheter att rekrytera kan hänga samman med t.ex. lönesättning. Dessa riktlinjer bör tillämpas även av Migrationsverket.

Det är inte bara arbetsvillkoren som behöver granskas innan arbetstillstånd beviljas. Som det är i dag sker ingen kontroll av arbetsgivaren, varken före eller efter tillståndsgivningen. En vandelsprövning av den arbetsgivare som vill anställa utländska arbetstagare bör därför göras innan tillstånd ges.

Den som beviljas tillstånd att komma hit för att arbeta ska enligt gällande regler vara garanterad en viss inkomst. Det finns dock skäl att vara ytterst restriktiv med arbetstillstånd i de fall anställningen inte avser heltidsarbete. Ju kortare arbetstid enligt anställningsavtalet, desto större risk att arbetsgivaren kräver obetald övertid eller betalar en del av lönen svart.

Arbetstagare som träder fram och berättar om missförhållanden ska inte behöva riskera utvisning. Den som beviljats arbetstillstånd hos en arbetsgivare som har brutit mot anställningsavtalet bör få stanna i Sverige för att söka ny anställning så länge tillståndet varar.

Förutom bättre regelverk, förhandskontroller och uppföljningar bör regeringen ta initiativ till ett utökat samarbete mellan berörda myndigheter och partsorganisationer på arbetsmarknaden för att bekämpa och beivra människohandel kopplad till arbetskraftsinvandring.

Slutligen bör regeringen återkomma med lagförslag om att papperslösa som försörjer sig genom att arbeta ska avkriminaliseras och att de ska kunna få skadestånd för kränkande behandling.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

15. Anhöriginvandring, punkt 9 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 4, 6 och 7 samt

avslår motionerna

2013/14:Sf204 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 3,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 18 och 19,

2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1 och

2013/14:Sf265 av Anders Sellström (KD).

Ställningstagande

För att minska samhällets invandringsrelaterade kostnader och risken för ökad segregation, liksom förekomsten av arrangerade tvångsäktenskap, bör regelskärpningar införas. För att äkta makar och därmed jämställda personer ska få uppehållstillstånd som anhöriginvandrare ska båda parterna vara över 24 år, anknytningspersonen i Sverige inte ha tagit emot försörjningsstöd under den tolv månadersperiod som föregår tidpunkten för ansökan och anknytningspersonen inte heller vara dömd för våld eller hot mot en partner de senaste tio åren. Vidare ska parets samlade anknytning till Sverige vara större än till något annat land. Undantag kan göras om personen som är bosatt i Sverige är svensk medborgare, EES-medborgare eller har bott i Sverige i minst 25 år. Slutligen ska en person bara kunna beviljas uppehållstillstånd i Sverige om han eller hon undertecknar en anpassningsförklaring där personen förbinder sig att delta i det svenska samhällslivet efter bästa förmåga och följa svenska lagar och regler. Regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag i enlighet med detta.

16. Anhöriginvandring, punkt 9 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motionerna

2013/14:Sf204 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 3 och

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 18 och 19,
bifaller delvis motion

2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1 och
avslår motionerna

2013/14:Sf265 av Anders Sellström (KD) och

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 4, 6 och 7.

Ställningstagande

Det ska vara möjligt att göra undantag från huvudregeln om att en ansökan om uppehållstillstånd ska göras före inresan när utlänningen har barn i Sverige eller kvinnan i förhållandet är gravid. Denna ansökningsprocess från utlandet kan ta ända upp till ett år. Det är, inte minst ur ett barnperspektiv, helt orimligt att familjer ska splittras på detta sätt. Regeringen bör vidare ta initiativ till att göra det möjligt för vårdnadshavare med permanent uppehållstillstånd att i Sverige lämna in ansökningar för familjeåterförening med sina barn i som bor i Syrien. Vidare bör den s.k. 18-årsregeln inte tillämpas på barn som hunnit fylla 18 år under ärendets handläggning. Kraven på att föräldrar och vuxna barn ska ha levt tillsammans i hushållsgemenskap omedelbart innan anknytningspersonen bosatt sig i Sverige och på att föräldrarna måste ha ansökt om familjeåterförening inom en kort tid efter det att barnet fått uppehållstillstånd i Sverige bör tas bort och en bestämmelse om en s.k. sista länk återinföras. Regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag i enlighet med detta.

17. Försörjningskrav, punkt 10 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 18 och
avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 17,
2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 och
2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5.

Ställningstagande

Ett försörjningskrav kan motverka målen om ökad integration och delaktighet i arbetslivet. Kravet kan även innebära att det försvårar för personer att söka sig till Sverige. Regeringen bör därför göra en noggrann uppföljning av försörjningskravet och rapportera resultatet till riksdagen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

18. Försörjningskrav, punkt 10 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5 samt
avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 17,
2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 och
2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 18.

Ställningstagande

För att minska samhällets invandringsrelaterade kostnader och risken för ökad segregation bör regelskärpningar införas. Uppehållstillstånd ska bara beviljas äkta makar och därmed jämställda personer, som önskar återförenas med sin make eller maka i Sverige om personen i Sverige påtar sig fullt försörjningsansvar under en femårsperiod för den part som önskar invandra och dessutom betalar en engångssumma på ett prisbasbelopp som ett bidrag till statens utgifter för makens eller makans svenskundervisning och övriga anpassningskostnader. Vidare ska anknytningspersonen i Sverige kunna erbjuda en bostad av rimlig storlek. Regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag i enlighet med detta.

19. Försörjningskrav, punkt 10 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 17 och
avslår motionerna

2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2,

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5 samt

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 18.

Ställningstagande

Det ska inte vara en människas ekonomiska förutsättningar som avgör om han eller hon kan få leva med sin familj. Regeringen bör därför lägga fram ett förslag om att försörjningskravet tas bort.

20. Uppskjuten invandringsprövning, punkt 11 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motionerna

2013/14:Sf327 av Carina Ohlsson m.fl. (S) och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 19 och
avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10,

2013/14:Sf253 av Johan Linander (C),

2013/14:Sf288 av Désirée Pethrus (KD),

2013/14:Sf307 av Edip Noyan (M) och

2013/14:So249 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 20.

Ställningstagande

Mäns våld mot kvinnor i nära relationer är ett stort samhällsproblem. Forskning visar att migrerade kvinnor med tidsbegränsade uppehållstillstånd har sämre tillgång till rättsliga lösningar för att bekämpa det våld som män utövar mot dem än andra våldsutsatta kvinnor. Reglerna för tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av anknytning måste därför ses över för att situationen för dessa kvinnor och deras barn ska kunna bli bättre. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

21. Uppskjuten invandringsprövning, punkt 11 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10 och

2013/14:So249 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 20 och

avslår motionerna

2013/14:Sf253 av Johan Linander (C),

2013/14:Sf288 av Désirée Pethrus (KD),

2013/14:Sf307 av Edip Noyan (M),

2013/14:Sf327 av Carina Ohlsson m.fl. (S) och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 19.

Ställningstagande

Den tvååriga provotiden för uppehållstillstånd på grund av anknytning bör ändras och kvinnors behov av skydd mot våld och sexuella övergrepp överordnas utlänningslagen. Det ska räcka att kvinnan gör sannolikt att våld eller allvarliga kränkningar av henne eller barnet har förekommit i förhållandet för att det ska vara möjligt att få permanent uppehållstillstånd, även om förhållandet har upphört inom två år. Det är direkt stötande att utländska kvinnor inte ska omfattas av skyddsregeln om våldet är mindre allvarligt. Regeringen bör återkomma med förslag som förändrar detta.

22. Asylprocessen, punkt 12 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 15 och

avslår motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 20,

2013/14:Ju434 av Kent Ekeroth och Thoralf Alfsson (båda SD) yrkande 9,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 14, 31 och 32 samt

2013/14:Sf289 av Désirée Pethrus (KD).

Ställningstagande

Allt fler nationaliteter finns bland dem som kommer till vårt land. För att den sökande ska få en rättssäker behandling är det av största vikt att tolkar finns tillgängliga som har tillräckliga kunskaper för att ge en rättvisande tolkning av de berättelser som ska ligga till grund för asylprövningen. Ett system för hanteringen av feltolkningar och eventuella påföljder vid feltolkning bör därför utredas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

23. Asylprocessen, punkt 12 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 20 och

2013/14:Ju434 av Kent Ekeröth och Thoralf Alfsson (båda SD) yrkande 9 och

avslår motionerna

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 14, 31 och 32,

2013/14:Sf289 av Désirée Pethrus (KD) och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 15.

Ställningstagande

För att kunna kontrollera att utvisningsdömda inte återvänder till Sverige under annan identitet bör det upprättas en databas där deras foton, fingeravtryck och dna-prov lagras, mot vilka framtida immigranter som söker uppehållstillstånd eller medborgarskap kan kontrolleras. En person som återfinns i detta register bör omedelbart frihetsberövas till dess att han eller hon är utvisad, vilket ska ske omgående. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

24. Asylprocessen, punkt 12 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 14, 31 och 32 samt avslår motionerna
2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 20,
2013/14:Ju434 av Kent Ekeröth och Thoralf Alfsson (båda SD) yrkande 9,
2013/14:Sf289 av Désirée Pethrus (KD) och
2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 15.

Ställningstagande

I utlänningslagen bör det införas en uttrycklig bestämmelse om att fri bevisprövning gäller i utlänningsärenden.

I utlänningslagen bör det också införas en rätt att överklaga ett beslut av Migrationsverket om avslag på ansökan om främlingspass. Regeringen bör återkomma med ett förslag om detta.

Det är vidare olyckligt att det inte finns någon möjlighet att få ett migrationsmål prövat i högsta instans ens om det är uppenbart feldömt i domstol. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att en ändringsdispens på den enskildes ansökan införs för Migrationsöverdomstolen.

Vad som nu anförs bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

25. Identitetskrav, punkt 13 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 12 och 13 samt avslår motion

2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Migrationsöverdomstolen gjorde i en dom i januari 2012 en praxisändring genom att förklara att dna-bevisning utgör en tung faktor vid fastställande av föräldraskap. Denna dom löser en del av problematiken kring frågan om kravet på styrkt identitet som förutsättning för familjeåterförening men begränsas till de fall där familjemedlemmarna är förenade genom blodsband. Domen ger dock ingen möjlighet till familjeåterförening för t.ex. barn som bara har en förälder och adopterade barn. Utlänningslagen bör ändras så att kravet på styrkt identitet tas bort i ärenden om uppehållstillstånd på grund av anknytning. För att undanröja bristande innehav av pass

som hinder mot familjeåterförening bör bestämmelserna om krav på passinnehav i 2 kap. UtIL ses över. Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

26. Verkställighet av avvsnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 11 och avslår motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 26,

2013/14:Sf204 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 5,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 24, 28, 29, 33 och 34,

2013/14:Sf381 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 2 och

2013/14:Sf386 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Ett värdigt återvändande för de människor som får avslag på sina asylansökningar är en central del i den svenska migrationspolitiken. Det är av största vikt att Migrationsverket genom ett bra motivationsarbete vid avslagsbeslut kan motivera till och verka för ett värdigt återvändande. Ambitionen måste vara att i så få fall som möjligt tvingas överlämna ärendet till polisen för handräckning vid avvsningsbeslut. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

27. Verkställighet av avvsnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 26 och

2013/14:Sf386 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 1 och

avslår motionerna

2013/14:Sf204 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 5,
2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 24, 28, 29, 33 och 34,
2013/14:Sf381 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 2,
2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 11 och
2013/14:Sf386 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Ett allt vanligare men också otrevligt inslag i gatubilden är de utländska tiggare som besvärar förbipasserande. Tiggeri är inte något som samhället bör tillåta. De utlänningar som ertappas med tiggeri eller dylikt bör därför som huvudregel omedelbart avvisas eller utvisas från landet med förbud att återvända. Det bör dock göras skillnad mellan hitresta utlänningar som tigger och det tiggeri som eventuellt utförs då och då av svenskar. I dag präglas gatubilden inte bara av hemlösa svenskar utan även av hemlösa från andra länder. Hemlösa personer som inte är svenska medborgare bör utvisas om de befinner sig i hemlöst till stånd i Sverige. Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

28. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Sf204 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 5 och
2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 24, 28, 29, 33 och 34 samt

avslår motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 26,
2013/14:Sf381 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 2,
2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 11 och
2013/14:Sf386 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Sveriges återtagandeavtal med Irak och Afghanistan bör omedelbart sägas upp. Åtskilliga irakiska asylsökande har efter avvisning till Irak tvingats fly igen trots att Irak i avtal har förbundit sig att garantera deras säkerhet.

Vidare bör regeringen ta initiativ till en översyn av 12 kap. 19 § UtLL för att bringa bestämmelsen i överensstämmelse med Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Bestämmelsen, som kräver att

utlännningen inte tidigare kunnat åberopa verkställighetshinder eller haft giltig ursäkt för att inte ha åberopat dem tidigare, står i uppenbar konflikt med konventionens artikel 3.

Om Migrationsverket en gång har överlämnat ett verkställighetsärende till polisen saknar polisen möjlighet att återlämna ärendet till Migrationsverket. En lagändring behövs för att ge polisen denna möjlighet.

Enligt nuvarande regler börjar tvåveckorsfristen för frivillig återresa löpa samma dag som ett lagakraftägande beslut fattas. Eftersom det kan dröja innan beslutet når den det berör är det inte tillräckligt med två veckor. Tidsfristen i utlänningslagen bör i stället börja löpa den dag utlännningen delges beslutet, dvs. på samma sätt som i dag gäller för EES-medborgare.

Preskriptionsbestämmelsen i 12 kap. 22 § UtL bör vidare ändras för att dess tillämpning ska återställas till det som ursprungligen var avsikten, dvs. om verkställigheten omöjliggjorts genom att utlännningen hållit sig gömd, borde det, trots preskription, inte vara uteslutet att på nytt ta upp avlägsnandefrågan och meddela ett nytt utvisningsbeslut. Utlänningsnämnden och Migrationsöverdomstolen har dock omtolkat bestämmelsen och bl.a. lagt till att utlännningen måste uppfylla myndigheternas krav på aktiv medverkan. Detta är inte acceptabelt.

Slutligen bör regeringen återkomma med förslag som innebär att polisen inte ska få eftersöka barn som ska avvisas eller utvisas i eller på väg till och från skolan eller förskolan.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

29. Vård av unga och verkställighet, punkt 15 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Jasenko Omanovic (S), Annelie Karlsson (S) och Roger Lamell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Sf232 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde (båda C) och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 5 och avslår motionerna

2013/14:Sf204 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 4 och

2013/14:Sf242 av Irene Oskarsson (KD).

Ställningstagande

Ett problem är att vid kollision mellan utlänningslagen och lagen om vård av unga går utlänningslagen före. Att utlänningslagen alltid går före stämmer inte med utgångspunkten om att barnets bästa ska vara vägledande vid alla beslut som rör barn. Lagstiftningen måste därför ses över. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

30. Vård av unga och verkställighet, punkt 15 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf204 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 4 och avslår motionerna

2013/14:Sf232 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde (båda C),
2013/14:Sf242 av Irene Oskarsson (KD) och

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 5.

Ställningstagande

I flera fall har beslut fattats om att utvisa barn som tvångsomhändertagits tillsammans med sina föräldrar trots att föräldrarna konstaterats sakna förmåga att tillgodose barnets behov. Det beror på att utlänningslagen går för lagen om vård av unga (LVU). LVU bör därför ändras så att en utvisning av den som är tvångsomhändertagen med stöd av lagen förutsätter godkännande av socialnämnden. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

31. Utvisning på grund av brott, punkt 16 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 13–19 och 24,

2013/14:Ju434 av Kent Ekeroth och Thoralf Alfsson (båda SD) yrkandena 1–7 och

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 17.

Ställningstagande

Det är inte rimligt att utlänningar som begått grova brott ska belönas med uppehållstillstånd och på sikt medborgarskap. Därför bör personer som saknar svenskt medborgarskap och som gör sig skyldiga till grova brott eller upprepade brott av mindre grov art få sitt uppehållstillstånd indraget och utvisas. Med hänsyn härtill bör utlänningslagen ändras enligt följande.

Frågan om utvisning bör bli en obligatorisk del för domstolen att pröva vid brottmål där den tilltalade innehar medborgarskap i något annat land än Sverige, eller är statslös, och det ska föreligga synnerligen starka skäl för att utvisning vid prövning i domstol inte ska utdömas i det fall där en utlänning döms för ett brott som kan medföra utvisning.

Frågan om utvisning bör vidare vara obligatorisk och på livstid i de fall där en utlänning dömts för brott mot liv och hälsa eller frihet och frid, sexualbrott, narkotikabrott, stöld, rån, och andra tillgreppsbrott och annan jämförlig brottslighet samt vid dom för bedrägeri kopplat till sociala förmåner. I andra fall än de nu nämnda bör obligatorisk utvisning på livstid utdömas om det rör sig om upprepad brottslighet.

Domstolen bör när det gäller utvisning inte ta hänsyn till utlännings levnadsomständigheter eller hur länge utlänningen vistats i Sverige.

Vidare bör kravet på att det måste finnas synnerliga skäl för att kunna utvisa en kriminell utlänning som bott i Sverige fem år eller mer avskaffas.

Även kravet på att det måste föreligga synnerliga skäl för att det ska gå att utvisa en kriminell utlänning som haft uppehållstillstånd i fyra år eller mer bör avskaffas liksom kravet på att det måste vara ett synnerligen grovt brott och medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet för att domstolen ska besluta om utvisning i de fall som den utlänningen har flyktingstatus.

Slutligen bör handlingar kriminaliseras som syftar till att dölja en illegal invandrare från rättsväsendet eller som hjälper honom eller henne att undkomma, som undanröjer bevis om den illegale invandraren eller som annars motverkar att rättsväsendet uppdagar var den illegala invandraren befinner sig.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

32. Förvar, punkt 17 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 37–39.

Ställningstagande

De nuvarande reglerna om förvar är mycket vaga och ger stort utrymme för godtycke från tillämpande myndigheters sida. Migrationsverket bör få i uppdrag att se till att sjukvårdspersonal finns på förvaren i större utsträckning än i dag och det bör införas ett förbud i utlänningslagen mot att placera en förvarstagen person i kriminalvård med hänvisning till att han eller hon utgör en allvarlig fara för sig själv. En utredning med uppgift att se över utlänningslagens förvarsgrunder bör tillsättas. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

33. Visering, punkt 18 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 9 och avslår motionerna

2013/14:K379 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 7,

2013/14:U224 av Yilmaz Kerimo (S) yrkande 2,

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 7 och 36 samt

2013/14:Sf361 av Abir Al-Sahlani (C).

Ställningstagande

Visumtvång bör gälla för medborgare i länder som är, eller misstänks vara, baser för terrorism och för medborgare i länder som genererar omfattande illegal invandring till Sverige. Denna skärpning behövs för att motverka asylmissbruk. Regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag i enlighet med detta.

34. Visering, punkt 18 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen bifaller motion

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 7 och 36 samt avslår motionerna

2013/14:K379 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 7,

2013/14:U224 av Yilmaz Kerimo (S) yrkande 2,

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 9 och
2013/14:Sf361 av Abir Al-Sahlani (C).

Ställningstagande

Regeringen bör i EU verka för att korta listan över visumpiktiga länder. Vidare bör visumkrav inte få användas för att stänga ute flyktingar, och därmed "kortslua" Genèvekonventionen. Regeringen bör även tillsätta en utredning med uppgift att lägga fram förslag om en procedur för utfärdande av asylvisum. Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2013/14:73 Migration och asylpolitik.

Följdmotionen

2013/14:Sf10 av David Lång (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en ansvarsfull migrationspolitik.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013

2013/14:K379 av Maria Ferm m.fl. (MP):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör arbeta aktivt för att i EU ställa högre krav på tredjeländers respekt för mänskliga rättigheter och tillämpning av antidiskrimineringslagar under en viseringsliberaliseringsprocess.

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagförslag om att arbetsgivare är skyldiga att bifoga ett bindande anställningsavtal till ansökan om arbetstillstånd.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om riktlinjer för arbetskraftsinvandring.
23. Riksdagen begär att regeringen återkommer med lagförslag om hur en vandelsprövning av presumtiva arbetsgivare kan utformas.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om restriktivitet med arbetstillstånd i de fall anställningen inte avser heltidsarbete.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den som beviljats arbetstillstånd hos en arbetsgivare som brutit mot anställningsavtalet bör få stanna i Sverige hela tillståndstiden ut för att söka ny anställning.

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till ett utökat samarbete mellan berörda myndigheter och partsorganisationerna på arbetsmarknaden för att bekämpa och beivra människohandel kopplad till arbetskraftsinvandring.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagförslag om att avkriminalisera papperslösa som försörjer sig genom att arbeta.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagförslag om att papperslösa som försörjer sig genom att arbeta ska kunna få skadestånd för kränkande behandling.

2013/14:Sk411 av Leif Jakobsson m.fl. (S):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det avtal som ligger till grund för Migrationsverkets beslut om arbetstillstånd måste göras rättsligt bindande som miniminivå.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetsgivare som ansöker om att ta hit arbetskraft från länder utanför EU måste vandelsprövas.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Migrationsverket bör ges i uppdrag att kontrollera att de villkor som uppgetts gälla för arbetskraft från länder utanför EU verkligen följs.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kännbara sanktionsavgifter för arbetsgivare som bryter mot reglerna om arbetskraft från länder utanför EU måste införas.

2013/14:Ju379 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att frågan om utvisning ska bli en obligatorisk del för domstolen att pröva vid brottmål där den tilltalade innehar medborgarskap i annat land än Sverige, eller är statslös.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska föreligga synnerligen starka skäl för att utvisning vid prövning i domstol inte ska utdömas i det fall där en utlänning döms för ett brott som kan medföra utvisning.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att dels utvisning ska vara obligatorisk och på livstid i de fall där en utlänning dömts för brott mot liv och hälsa, brott mot frihet och frid, sexualbrott, narkotikabrott, stöld, rån och andra tillgreppsbrott och annan jämförlig brottslighet samt

- vid dom för bedrägeri kopplat till sociala förmåner, dels att det i andra fall än ovanstående obligatorisk utvisning på livstid ska utdömas om det rör sig om upprepad brottslighet.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att domstol vid fråga om utvisning ej ska ta hänsyn till utlänningens levnadsomständigheter eller hur länge utlänningen vistats i Sverige.
 17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste föreligga synnerliga skäl för att kunna utvisa en kriminell utlänning som bott i Sverige fem år eller mer.
 18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste föreligga synnerliga skäl för att kunna utvisa en kriminell utlänning som har haft uppehållstillstånd i fyra år eller mer.
 19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste vara ett synnerligen grovt brott och medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet för att domstolen ska besluta om utvisning i de fall som den kriminelle utlänningen har flyktingstatus.
 20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dels att upprätta en databas där utvisningsdömdas foto, fingeravtryck och dna-prov lagras, mot vilka framtida immigranter som söker uppehållstillstånd eller medborgarskap ska kontrolleras, dels att en person som återfinns i detta register omedelbart ska frihetsberövas till dess att han är utvisad, vilket ska ske omgående.
 24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kriminalisera en handling som syftar till att dölja en illegal invandrare från rättsväsendet eller hjälper honom eller henne att undkomma, undanröjer bevis om den illegale invandraren eller på annat dylikt sätt motverkar att rättsväsendet uppdragar var den illegala invandraren befinner sig.
 26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de utlänningar som ertappas med tiggeri eller närliggande omedelbart ska avvisas från landet med förbud att återvända.

2013/14:Ju434 av Kent Ekeröth och Thoralf Alfsson (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att frågan om utvisning ska bli en obligatorisk del för domstolen att pröva vid brottmål där den tilltalade innehar medborgarskap i ett annat land än Sverige eller är statslös.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska föreligga synnerligen starka skäl för att utvisning vid prövning i domstol inte ska utdömas i det fall där en utlänning döms för ett brott som kan medföra utvisning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dels att utvisning ska vara obligatorisk och på livstid i de fall där en utlänning dömts för brott mot liv och hälsa, brott mot frihet och frid, sexualbrott, narkotikabrott, stöld, rån och andra tillgreppsbrott såsom mord, dråp, våldtäkt, rån, miss-handel, grov misshandel, synnerligen grov misshandel, narkotika-brott, alla former av stöld, alla former av inbrott och annan jämförlig brottslighet samt vid dom för bedrägeri kopplat till sociala förmåner, dels att för andra fall än ovanstående obligatorisk utvisning ska utdömas om det rör sig om upprepad brottslighet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att domstol ej ska ta hänsyn till utlänningens levnadsomständigheter eller hur länge utlänningen vistats i Sverige.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste föreligga ”synnerliga skäl” för att kunna utvisa en kriminell utlänning som bott i Sverige fem år eller mer.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste föreligga ”synnerliga skäl” för att kunna utvisa en kriminell utlänning som har haft uppehållstillstånd i fyra år eller mer.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste vara ett synnerligen grovt brott och medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet för att domstolen ska besluta om utvisning i de fall som den kriminelle utlänningen har flyktingstatus.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dels att upprätta en databas där utvisnings-dömdas foto, fingeravtryck och dna-prov lagras, mot vilka framtida immigranter som söker uppehållstillstånd eller medborgarskap ska kontrolleras, dels att om en person återfinns i detta register ska denne omedelbart frihetsberövas till dess att han är utvisad, vilket ska ske omgående.

2013/14:U203 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör agera i EU för att unionens migrations-samarbete med länderna i Nordafrika och Mellanöstern ska ske med Genèvekonventionen och de mänskliga rättigheterna som grund.

2013/14:U220 av Eva Flyborg (FP):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att våldtagna kvinnor som blir utfrusna från samhället bör kunna få status som flyktingar precis som människor som förföljs för sin tro, politiska åsikt eller sexuella läggning.

2013/14:U224 av Yilmaz Kerimo (S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör verka för att visumkravet tas bort för turkiska medborgare som vill resa till Schengenländer.

2013/14:U272 av Anita Brodén (FP):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör ta hänsyn till den rådande situationen för kristna minoriteter när asylärenden behandlas.

2013/14:U297 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändringar av regelverket vad gäller rörlighet för samkönade par inom EU.

2013/14:Sf204 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ för att göra det möjligt för vårdnadshavare med permanent uppehållstillstånd att i Sverige lämna in ansökan om familjeåterförening å sina i Syrien boende barns vägnar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en ändring av lagen om vård av unga bör genomföras så att en utvisning av den som är tvångsomhändertagen med stöd av lagen förutsätter godkännande av socialnämnden.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett förslag om ändring av polislagen med innebörden att polisen inte ska få eftersöka barn som ska avvisas eller utvisas i eller på väg till och från skolan eller förskolan.

2013/14:Sf211 av Boriána Åberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om reglerna för uppehållstillstånd för utländska studenter.

2013/14:Sf218 av Stefan Svanström och Annika Eclund (båda KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en uppföljning för att säkerställa att förföljelse på grund av kön, könsidentitet eller sexuell läggning ger flyktingstatus i enlighet med lagstiftningens intentioner.

2013/14:Sf220 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det är av största vikt att stärka svenska myndigheters respekt för asylrätten och Genèvekonventionen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör verka för att asyl- och flyktingpolitiken i grunden förändras och i framtiden byggs på respekt för mänskliga rättigheter och människors lika värde.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör ta initiativ till att EU:s politik i fråga om återtagandavtal förändras på ett sådant sätt att asylrätten inte inskränks.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör verka för att korta ned listan över visumpliktiga länder och för att visumkrav inte ska användas för att stänga ute flyktingar och därmed undergräva Genèvekonventionen.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i Europeiska unionens råd bör avvisa det aktuella förslaget till förändrat asylprocedurdirektiv och kräva att rättssäkerhetsgarantierna förbättras.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i Europeiska unionens råd bör avvisa det aktuella förslaget till förändrat direktiv om mottagandevillkor och kräva att kommissionens ursprungliga förslag tas upp till förnyade diskussioner i Europeiska unionens råd.
10. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till en sådan ändring i utlänningslagen som anförs i motionen.
12. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till ändringar i utlänningslagen för att förändra rättsläget och i lagen stryka kravet på styrkt identitet som förutsättning för familjeåterförening.
13. Riksdagen begär att regeringen genomför ändringar i 2 kap. 12 § och 13 § andra stycket utlänningsförordningen för att undanröja bristande passinnehav som hinder mot familjeåterförening.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om införande i utlänningslagen av en bestämmelse om att fri bevisprövning gäller i utlänningsärenden.

17. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till en sådan ändring av utlänningslagen att försörjningskravet vid anhörginvandring tas bort.
18. Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med förslag till ändring i utlänningslagen med förbättrade regler om anhörginvandring i enlighet med vad som anförs i motionen.
19. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i utlänningslagen med innebörden att undantag ska göras från huvudregeln om ansökan från utlandet när utlänningen har barn i Sverige eller kvinnan i förhållandet är gravid.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör se till att utlänningslagen tillämpas i enlighet med lagstiftarens intentioner.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en sådan översyn av flyktingskapsbestämmelsen i utlänningslagen att dess tolkning bringas i överensstämmelse med gällande internationell rätt.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en sådan översyn av bestämmelserna om skydd vid väpnad konflikt, urskillningslöst våld eller svåra inre motsättningar att skyddet blir mer heltäckande.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen omedelbart bör säga upp Sveriges återtagandeavtal med Irak och Afghanistan.
27. Riksdagen beslutar om ändring i 5 kap. 6 § första stycket 1 utlänningslagen i enlighet med förslaget i motionen.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en översyn av 12 kap. 19 § utlänningslagen för att bringa bestämmelserna i överensstämmelse med Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till en sådan lagändring att möjlighet ges för polisen att återlämna ett verkställighetsärende till Migrationsverket och för Migrationsverket att återta ett till polisen överlämnat verkställighetsärende.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till en sådan ändring i utlänningslagen att det införs en rätt att överklaga beslut av Migrationsverket om avslag på ansökan om främlingspass.

32. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till riksdagen om en sådan ändring i utlänningslagen att ändringsdispens på ansökan av den enskilde införs hos Migrationsöverdomstolen.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tidsfristen i utlänningslagen för frivillig återresa börjar löpa den dag utlänningsbeslutet på samma sätt som i dag gäller för EES-medborgare.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om ändrad lydelse av utlänningslagens preskriptionsbestämmelse 12 kap. 22 § för att dess tillämpning ska återställas till det som ursprungligen var avsikten.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om införande av en borte gräns i asylprocessen.
36. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppgift att lägga fram förslag om en procedur för utfärdande av asylvisum.
37. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppgift att se över utlänningslagens regler om förvarsgrunder.
38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge i uppdrag till Migrationsverket att se till att sjukvårdspersonal finns på förvaren i större utsträckning.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram ett förslag till ändring i utlänningslagen så att det införs ett förbud mot att placera en person i kriminalvård med hänvisning till att hen utgör en allvarlig fara för sig själv.

2013/14:Sf223 av Maria Ferm m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över hur en ny "sista länken"-bestämmelse kan utformas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa försörjningskravet vid anhörgin-vandring.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lösa situationen för alla som drabbas av kraven på styrkt identitet och inte får rätt till familjeåterförening.

2013/14:Sf229 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kortare handläggningstider.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om positiva beslut när enskilda drabbas negativt av långa handläggningstider.

2013/14:Sf232 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över en lagändring så att LVU ges företräde framför utlänningslagen.

2013/14:Sf240 av Karin Granbom Ellison (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att göra det lättare för utländska doktorander att få stanna i Sverige efter examen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att göra det lättare för medföljande till utländska doktorander att få arbeta i Sverige.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att mildra de problem som finns för doktorander på grund av den årliga förlängningen av uppehållstillstånd för studier.

2013/14:Sf242 av Irene Oskarsson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att för beslutsordningen i asylprocessen beakta barnets bästa enligt barnkonventionen.

2013/14:Sf251 av Hans Rothenberg och Lars Hjalmered (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga en förenklad migrationsprövning för utländska anställda som vistas tillfälligt i Sverige.

2013/14:Sf253 av Johan Linander (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över tvåårsregeln för människor som kommer till Sverige efter s.k. snabbanknytning.

2013/14:Sf257 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för arbetskraftsinvandring.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om invandring av kvalificerad arbetskraft.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för köbyte från asylansökan till ansökan om uppehållstillstånd enligt reglerna om arbetskraftsinvandring.

2013/14:Sf265 av Anders Sellström (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra ”sista länken”-bestämmelsen.

2013/14:Sf270 av Maria Stenberg och Marie Nordén (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att betänketiden vid människohandel bör ses över.

2013/14:Sf282 av Fredrick Federley (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en förlängning av visum för studerande och doktorander med ytterligare sex månader efter avslutade studier så att de kan söka arbete i Sverige.

2013/14:Sf288 av Désirée Pethrus (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd och information till dem som ansöker om att få komma till Sverige på grund av anknytning eller giftermål.

2013/14:Sf289 av Désirée Pethrus (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra lagstiftningen så att familjeåterförening även omfattar adopterade barn.

2013/14:Sf295 av Lars Hjälmered (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad möjlighet för utländska studenter, forskarstuderande och forskare att söka och erhålla arbetstillstånd efter studier vid svenska universitet och högskolor.

2013/14:Sf296 av Lars Hjälmered (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utveckla migrationsreglerna för företagande och investeringar.

2013/14:Sf307 av Edip Noyan (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att förtydliga vilka särskilda skäl som kan åberopas i förlängningsärenden vid kärleksinvandring.

2013/14:Sf314 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige båda ska vara över 24 år gamla för att få uppehållstillstånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige endast ska få uppehållstillstånd om personen i Sverige inte har mottagit försörjningsstöd under den tolv månadersperiod som föregår tidpunkten för ansökan.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppehållstillstånd endast ska beviljas för äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige om denna påtar sig fullt försörjningsansvar under en femårsperiod för den part som önskar invandra och dessutom betalar en engångssumma, uppgående till ett prisbasbelopp, som ett bidrag till statens utgifter för makens eller makans svenskundervisning och övriga anpassningskostnader.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppehållstillstånd endast ska beviljas för äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige om denna inte är dömd för våld eller hot mot en partner de senaste tio åren.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppehållstillstånd endast ska beviljas för äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige om denna kan erbjuda en bostad av rimlig storlek.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppehållstillstånd endast ska beviljas för äkta makar och därmed jämställda personer som önskar återförenas med en make eller maka i Sverige om parets samlade anknytning till Sverige är större än till något annat land, såvida inte personen i Sverige är svensk medborgare eller medborgare i ett annat EU- eller EES-land eller har bott i landet i minst 25 år.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en person endast ska beviljas uppehållstillstånd i Sverige om han eller hon undertecknar en anpassningsför-

- klaring där personen förbinder sig att delta i det svenska samhällslivet efter bästa förmåga och att följa svenska lagar och regler.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ansökan om asyl i Sverige ska göras vid gränsen i samband med inresa.
 9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att visumtvång ska gälla för medborgare i länder som är, eller misstänks vara, baser för terrorism samt för medborgare i länder som genererar omfattande illegal invandring till Sverige.
 10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den som vistas illegalt i landet utan att söka asyl inte ska kunna få sin sak prövad utan ska avvisas omgående.
 11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att asylsökande ska uppvisa handlingar som styrker deras identitet och nationalitet.
 13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att asyl endast ska beviljas personer av två kategorier: 1) de som uppfyller kriterierna i FN:s flyktingkonvention (Genèvekonventionen) och 2) ett mindre antal kvotflyktingar som erbjuds asyl enligt avtal med UNHCR.
 14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undantagsvis utfärda tillfälliga uppehållstillstånd för personer som inte fullt ut lever upp till FN-konventionens krav men som av ytterst starka humanitära skäl ändå inte omedelbart kan återvända till sitt hemland, ett närliggande område eller sitt första asylland.
 15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillfälliga uppehållstillstånd ska vara regel och att möjligheten att utfärda permanenta uppehållstillstånd som ett mellansteg mellan tillfälligt uppehållstillstånd och svenskt medborgarskap ska avskaffas.
 16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillfälliga uppehållstillstånd ska gälla för ett år i taget.
 17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att personer som saknar svenskt medborgarskap och som gör sig skyldiga till grova brott eller upprepade brott av mindre grov art ska få sitt uppehållstillstånd indraget och utvisas.
 18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en person med uppehållstillstånd som visar sig ha besökt det land som han eller hon sagt sig vara på flykt från ska få uppehållstillståndet indraget och därefter utvisas.

2013/14:Sf323 av Marie Nordén (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetstillstånd för utländska studenter.

2013/14:Sf324 av Roza Güclü Hedin och Carin Runeson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utländska studenters möjligheter till tillfälligt uppehållstillstånd för att söka arbete samt att regeringen bör återkomma med förslag som förbättrar förutsättningarna för utländska studenter.

2013/14:Sf325 av Anders Karlsson m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att migrerande arbetstagares rättsliga ställning måste stärkas genom att arbetsplatserbjudandet får en stärkt rättslig ställning där erbjudandet som behandlats av Migrationsverket och som den fackliga organisationen har yttrat sig över ska vara civilrättsligt bindande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Migrationsverket bör få ett utökat uppdrag att utföra förhands- och efterkontroller av att utbetald lön och skatt följer anställningsavtalet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att företag som missbrukar systemet ska vidkännas tydliga sanktioner som följer normal rättspraxis.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetstagare som träder fram och söker hjälp inte ska riskera utvisning.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att solidaransvar bör införas även för arbetsgivare utanför EU/EES.

2013/14:Sf327 av Carina Ohlsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över tvåårsregeln och att nyanlända kvinnor får reda på sina juridiska rättigheter vid ankomsten till Sverige.

2013/14:Sf328 av Isak From m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hur män och kvinnor ska sluta att utnyttjas på svensk arbetsmarknad.

2013/14:Sf329 av Katarina Köhler m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra bärplockarnas situation och villkor.

2013/14:Sf333 av Börje Vestlund (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Migrationsverket ska ha en efterkontroll av att de villkor som uppgetts i arbetskraftsinvandringsbeslutet också har uppfyllts.

2013/14:Sf336 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett särskilt uppdrag att säkerställa att Sverige i framtiden har förutsättningar att kunna attrahera internationella talanger.

2013/14:Sf348 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta regeringen återkomma med ett förslag på ett poängsystem för beviljande av uppehållstillstånd baserat på kriterier byggda på möjligheter för individen att på ett gott sätt ta del av det svenska samhället.

2013/14:Sf349 av Robert Halef (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige och EU bör samordna flyktinginsatser i större utsträckning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör verka kraftfullt för att EU-länderna tar emot fler kvotflyktingar.

2013/14:Sf352 av Krister Örnfjäder m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Migrationsverket bör ha en lagfäst skyldighet att göra en seriositetsgranskning av arbetsgivaren och arbetserbjudandet.

2013/14:Sf361 av Abir Al-Sahlani (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjliggöra för utländska medborgare att söka asyl vid svenska ambassader utomlands.

2013/14:Sf367 av Krister Örnfjäder m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetstigare som träder fram och berättar om missförhållanden inte ska riskera utvisning.

2013/14:Sf368 av Krister Örnfjäder m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetstillstånd endast ska kunna beviljas för juridiskt bindande anställningserbjudanden.

2013/14:Sf369 av Krister Örnfjäder m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att huvudentreprenörerna ska vara ansvariga för de anställningsvillkor som finns längre ned i arbetsgivar- och löntagarkedjan enligt norsk modell.

2013/14:Sf371 av Lars Eriksson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen mot bakgrund av utvisningsärenden av kristna konvertiter.

2013/14:Sf376 av Börje Vestlund m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att även transpersoner som förföljs i sitt hemland på grund av könsidentitet eller könsuttryck ska omfattas av Genèvekonventionens flyktingdefinition.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en tillämpning av hbt-personers skyddsskäl som står i bättre överensstämmelse med riksdagens beslut.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bedömningen av hbt-skäl som framförs sent i asylprocessen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utvärdering av hur bestämmelserna om hbt-flyktingars asylskäl tillämpas.

2013/14:Sf381 av Kent Ekeröth (SD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de utlänningar som ertappas för tiggeri eller dylikt omedelbart ska ut eller avvisas från landet med livstids förbud att återvända som huvudregel.

2013/14:Sf384 av Tomas Eneroth m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett gemensamt europeiskt asylsystem.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utlänningslagen och LVU inte går hand i hand och måste ses över.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att utöka kvalificeringsperioden för permanent uppehållstillstånd.

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förändra begreppet synnerligen ömmande omständigheter i utlänningslagen till särskilt ömmande skäl samt att begreppet även bör omfatta vuxna.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av tydliggörande vad gäller begreppet inre väpnad konflikt.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd för ett värdigt återvändande.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av system för hantering av feltolkning inom migrationspolitiken och eventuella påföljder vid densamma.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett kraftfullt svenskt agerande inom EU för ett solidariskt mottagande för vidarebosatta på en hög nivå.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om försörjningskrav vid anhöriginvandring.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att utreda tvåårsregeln på grund av anknytning.

2013/14:Sf385 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den som smugglats in i Sverige som huvudregel ska få avslag på ansökan om uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skärpa straffen för människosmuggling.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skärpa straffen för organiserande av människosmuggling.

2013/14:Sf386 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att personer som inte är svenska medborgare ska utvisas till sina ursprungsländer om de befinner sig i hemlöst tillstånd i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla härbärgen som tar emot hemlösa omedelbart ska kontrollera och registrera de hemlösas medborgarskaps- eller uppehållstillståndsstatus och meddela utlämningar till polisen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att polisen, vid kännedom om utländska hemlösa, ska ta dessa i förvar till dess att de utvisats.

2013/14:Sf390 av Maria Ferm och Mehmet Kaplan (båda MP):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om principen om non-refoulement.

2013/14:Sf392 av Maria Ferm m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att värna mänskliga fri- och rättigheter, som utgångspunkt för det svenska arbetet i migrationsfrågor och gränskontroll inom EU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbeta för en mer human migrationspolitik i EU.

2013/14:So249 av Eva Olofsson m.fl. (V):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagstiftningen bör ändras så att kvinnors behov av skydd mot våld och sexuella övergrepp överordnas utlänningslagen.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kvinnor som medverkar i brottsutredningar angående våldsbrott eller sexuella övergrepp ska beviljas tillfälligt uppehållstillstånd så länge förundersökningen eller domstolsprocessen pågår.

2013/14:A399 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovsprövad arbetskraftsinvandring.

2013/14:A409 av Ylva Johansson m.fl. (S):

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder mot exploatering av migrerad arbetskraft.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Migrationsverket i uppdrag att följa upp ansökningar om arbetstillstånd och säkerställa att rätt avtal gäller.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vandelsprövning av arbetsgivare som söker tillstånd för migrerad arbetskraft.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sanktionsmöjligheter vid missbruk med beviljade arbetstillstånd.